

-1-

-2-

LEMMENJOEN PUSKUOJA

RAUMALAN KÄMPPI

1989 - 1993 - 1995

-3-

1989

Lemmenjoen auringon antereessa
ja kenterheinän ruhimessako lienee
se kultakoum mystäkka mikä meitä
maallikaita kihtoo - ja ajatus vaikka
vielä vaatimaton pyrkii täällä riiivilleen
kiitos ja launista kesää 4.8.1989

Kalevi Kauranne

Ja kaiken hikiisen kävelyn jälkeen
lämmiin Tivolin sauna.

4.8. -89

[Signature]

6.8. -89

SÄÄTIEDOTUS AAMULLA: HEIKKOA TUULTA, SELKEÄTÄ, LÄMPÖTILÄ 25-30°!
EILEN OLI SAMANLAISTA. TEEMME MONTTUA TIVOLIN LÄHELLÄ, VI-
VOITTELEMME VÄLILLÄ TIVOLIN SAUNAN UIMA-ALTAASSA. MYÖS SAU-
NOMME, SAUNAN ONNISTUIMME VUOKROAMMAN METSÄHALLITUKSELTA.
TULIINME KULTAMARKK 31.7. TUNTURIN TAKAA KUULUU KUMMIA!
MERENLUODON KARI ON ISKENYT KULTASUONEEN. KULTAA ON TULLUT
TÄNÄ KESÄNÄ N. 7 KILDA, PARAS PÄIVÄSAALIS LIKI 800 GRAMMAA,
LISÄESI PARI PUOLEN KILON PÄIVÄ. SUURIN HIPPU 58 GR.

10.8.-89 KLO 7.00

-6-

KAUNIT SÄÄT JÄTEUVAT, TÄNÄÄNKIN KIRKAS LÄMMIN AAMU. KUNNON KORUNDIA EI VIELÄ OLE TULLUT, VAIN SILPPUA JA PIKKUKITEITÄ. EILLEN LÖYTYI RIHLASTA KAUNIS KAKSIGRAMMAINEN HIPPU, TAAS VANHASTA RÄNNITYSKASASTA JA VAIN METRIN PÄÄSTÄ PAIKASTA JOSTA VIIME VUONNA SAIMME 38-GRAMMAISEN KAUNOTTAREN.

LISÄKSI TULI PARI KAUNISTA GRANAATTIA JÄLOJA, PUHTAITA TULEEKO TÄNÄÄN KUNNON KORUNDI?

EI TULLUT KUNNON KORUNDIA, MUUTAMA AIKA HYVÄ KUITENKIN. ILLALLA MIESSIN KULTAKEISARI SURAUTTI PIHAAN RUMALLA MOOTORIPYÖRÄLLÄ RUMISSA TYÖHAALAREISSAAN. ON SE NIIN VÄÄRIN, ETTÄ SEN NÄKÖISET MIEHET JÄÄVÄT OLLA IRELLAAN KANSALLISPUISTOSSA. KULTAA KILOKAUPALLA TASKUSSA JA HYMY NAAMALLA! EIKÖ NIITÄ VOISI PIDÄTTÄÄ JONKUN LAIN NOJALLA? TULKOA APUUN PARKKONEN, VEISOLA, ORHIO, HELMINEN, JOUTAMO, HÄYRINEN, BÄRLUND... OLI NIIN RUMA ÄÄNIKIN, PIKUTIMMAN PISTELLIT REIKIÄ PAKOPUTKEEN.

11.8.

KÄVIMME MIESSILLÄ. OSTIN KARILTA 40.000,- MARKAN KULTAERÄN. KORUHUPPUJEN OSTOHINTOJA:

1-2 GR	370,- / G
< > 0,5 GR	270,- / G
< > 0,3 GR	200,- / G
PIKKUKUTKEET (TAI ISOT TÄT)	120,- / G

HIENON KULLAN NOTKERUUS = 81,25% OULOKUMMIN HINNASTA

11.8.89

-8-

Kolme kuttakuumeesta Kaskisista kävi täällä.
Tulipa uudet kihlat ostettua tällä reissulla.
Kiva oli käydä täällä!

Antti, Tarja ja Anne-Mari Kohtamäki
Salmikatu 7. 64260 Kaskinen
puh. 962-27794

Yaski/Kongosmitti.

13.8.89

10 päivän auringon vuosi peräkkäin.
Tulimme 21.7 kauniin, lämpimään
käärä, mikä jatkaa Inarissa heikkoa.
Nyt nauttii kirsasta, mutta sateesta.

Antti, Järven-Jouko on 4 1/2 istui
lääkettä takapenkille 12 tunta,
känki unhoasti kulkutaukusta, kävi
liikenteä ja nauttii elostaan.

Järven-Jouko muutti Rannan museon-
gyrön, kaunis lamminallinen Olin
helmen kymmi heikasta, ammuksella
ja kakankella säätäilöksi, kadenka
kintile faiva, kilttelee väispuheli-
milla ja nauttii! "Munä kukaan
muuta enellä."

Kosa seent vauvainen faalibini
mustat ja kypä, joulukortti

-9-

munsaasti, kieroja ei nimessäkään.
Kiivumasta maasta tällöin
lähtymät.

- * Todetaan Presidentti-kalvo kumoutti
perustaksi. Päästä Kesäen Calambin.
- * Todetaan ilmeen Nakian saapant
säkeiksi. Päästä linjo the Nakialle.
SIWAN 79:-maksuut neuvoitait pa-
hemmat.
- * Todetaan parvainton ja kuipääsi
se/no, jotta maasut puu laan
laan kuin.
- * Todetaan ipsumme myös parvainton
hien, kun en osan kumoutti
englantia.

germaani lään — ei ammun.

Lily

-11-

-12-

Kullankaivaja, koneinsi-
nööri Kari Merenluoto on
kullankaivajien yksi oi-
keustaistelija. Hänen heik-
koutensa on siinä, että hän
on osaamisellaan, koneil-
laan ja yhteiskuntatietoi-
suudellaan vienyt kullan-
kaivuusta romantiikan.

Merenluodon paras hippu viime kesältä maksoi 74.000 markkaa!

se: 57

Lokaiseen kauhaukseen taituu pal-
jon rahaa, joskus kymmeniä
hatta markkaa, tänä vuonna ker-
ran jopa 74.000 markkaa. Kyllä
käy kateeksi!

15.8.

-13-

HARNAA AAMU, LÄMMINTÄ N. 10°. LIIKENNEMINISTERI PEKKA VENNAMO
LIIKKUU LAPISSA, TUTUSTUU MYÖS LEMMENJÖEN KANSALLISPUISTOON. VEN-
NAMO KIINNOSTAA MYÖS OIKEUSTAISTELUNNÄ. KUO LUONNONSUOJELU-
LAKINIPPUA, JOHON MM. ASETUS 932/81 SISÄLTYY, KÄSITELTIN EDUS-
KUNNASSA, PUOLUSTI VENNAMO VOIMAKKAASTI TYÖPAIKKOJEN SÄILYTTÄMISTÄ,
OTE EDUSKUNNAN PÖYTKIRJASTA:

ED. P. VENNAMO: "VALIOKUNTAKIN ON KIINNITTÄNYT HUOMIOTA SIIHEN, ETTÄ
NÄIDEN HEIKOSTI VALMISTELTUIEN LAKIEN SEURAUKSENA TYÖPAIKAT SAATTAVAT
NIMENOMIIN POHJOIS-SUOMESSA PAHASTI VÄHENTYÄ. TÄMÄ ASIA ON JÄÄNYT
PELKÄN VALIOKUNNAN LAUSUNNON JA TOIVOMUKSEN VARAAN. SE EI
SMP:IN KÄSITYKSEN MUKAAN OLE KUITTAVAA, ASIA PITÄISI KIRJOITTA SUORAAN
LAKITEKSTIIN."

ED. RAUDAKOSKI: "... PITÄIKÖ TÄÄLLÄ HELSINGISSÄ KAIKKIEN TIETÄ
SE, ONKO LAPISSA JOUKKOJA NÄLKÄ VAI EI. KYLLÄ KAI SE TIEDETÄÄN
SIELLÄ PAIKAN PÄÄLLÄ NYT ON VEDETTY VAIN KARTALLE VALTAVIA
ALUEITA, JOTKA EIVÄT KUULU OLLENKAAN LUONNONSUOJELUASIAAN. JOS
VEDETTÄÄN YHTENÄISIÄ SUURIA YMPYRÖITÄ, NIIN MERKITÄÄN MYÖS RAJAT
SISÄSSÄ OLEVALLE YKSITYISELLE ELINKEINOTOIMINNALLE, JOTTA JOKAINEN
TIETÄÄ, MIKÄ KENENKIN ON, ETTEI TULE JATKUVAA SOTAA VÄESTÖN JA
ASIAA HOITAVIEN VIRANOMAISET KESKEN ... HUOMATKAA: MEILLÄ
PITÄISI JÄÄDÄ ELINTILAA POHJOIS-SUOMESSA ... MAO ON PIDETTÄVÄ
ASUTTUNA LAITOJA MYÖTEN."

ED. POKKA: "SUOJELUALUEIDEN RAJAT ON PIIRRETTY HELSINGISSÄ
KIRJOITUSPÖYDÄN TAKANA EIKÄ PAIKALLISTA VÄESTÖÄ TAIKEA KUNTIA OLE
KUULTU PAIKALLISEN VÄESTÖN PERINTEISTEN OIKEUKSIEN TURVAAMINEN
JAA PUISTOJEN JÄRJESTYSSÄÄNTÖJEN VARAAN PITÄIKÖ MEIDÄN RYHTYÄ
LAPISTA KÖSIN AJAMAAN LAPIN IHMISIÄ VARTEN ERITTÄIÄ SUOJELUALUEITA,
JOISSA HE VOISIVAT ROUHASSA HARJOITTA PERINTEISIÄ ELINKEINOJAAN
YLIMITOITETTU LUONNONSUOJELU MERKITSEE KAIKKIEN KOVIMPANA TOTEU-
TETTUNA MAASEUDUN MUSEOIMISTA, ... "

NYT YRITETÄÄN MUSEOIDA, JUMALAUTA !

17.8.

-15-

HELLE- JA POUTAJAKSO ON PÄÄTTYNYT. SADE ON RUMMUTTANUT KAMINAN TORVEA TAUKOMATTA PUOLI VUOROKAUTTA. RADION SÄÄ-
TIEDOTUS LUKEE: LAPIN LÄÄNISSÄ SELKEÄTÄ, PIENET SADEKUUROT
MAHDOLLISIA.

ANTIN (4,5v.) KOMMENTTI: "OLIS MUKAVA JUODA ROMMIA JA
HYPIÄ SATEESSA!"

PUSKU TULVII. RANKEASADE NOSTANUT VETTÄ PUOLI METRIÄ! PATO
MURTUNUT, RÄNNIT LEVÄLLÄN. LAMMINAHOT TULIVAT, TUOMISINA
HOLLANTILAISTA KINKKUA, RUOTSALAISTA NESKALVIA, LÄSKIÄ + PÖÖNIÄ, VIINAA...
ASETUIMME TULILLE ODOTTELEMAAN TULVAN LASKUA. VESI ALENEE
5 CM TUNNISSA. TULISTELIMME 6 TUNTIA, HYVÄ JENGI KOOLIA:
LILY, ARKA, ANTTI, OLLI & LAISE LAMMINAHOT, TIVOHIN VÄKI TUOMO &
TEUKKA & PEKKA. PÄIHDTYTTÄIN OLLI PYYSI LILYLTÄ OPTISTA KONSULTAATIOTA!
KIVIKKOPURON AKU POIKESI, MUTTA SUORITUI RIVAKASTI PALJUMATEKALLÉ
KUULTAAN PONTIKKOISEN TURISTIN ETSIKELEVÄN HÄNTÄ.
HUIKAISEVAN KIRKAS ILTA, +20°C.

21.8

KOVA POHJOITUULI, KUUKOSATEITA. KÄVIN ILLALLA HAMINASSA MUO-
NANHAKUMATKALLA. ILTAVENEITA LOIKKASI MAIHIN MÄRKÄ MUTTA TYHY-
VÄINEN MIES, KARI MÄRENLUOTO: "MITEN HEILLÄ ARSKA NYT MENEE?"
"HYVIN, JOKU RAHAMIES ON OSTANUT HIPPUJA KAUNISPÄÄLTÄ SELVÄLLÄ SETELI-
RAHALLA, 74.000,-" "KORKEIN HALLINTO-OIKEUS ON KUMONNUT
KONEKAIVUKIELLON HALLINTOMENETTELYLAIN NOJALLA."

KIRJOITUSTIÖ KESKEYTY, KELLO ON 8.40. LAPIN RADION TOIMITTAJA SOITTAA
KARILLE, KYSELEE TUNNELMISTA JA KULLANKAIVUUSTA YLENSÄ. KARI VASTAILEE
SUJUVASTI.

ON TÄSSÄ TAPELTUKIN JUMALAUTA. NYT JÄÄMME ODOTTAMAAN OIKEUS-
KANSLEERIN POSTIA!

~~ÅS O. LAMMINAHO~~
~~ÅLVAÄGEN 13~~
~~13 756~~
~~VÄSTERHÄLVINGE~~
~~SVERIGE~~

HERA ADRE ALHONEN

99885

EMMENJOKI

KULTALA

FINLAND

BI 2013.11 (maj 83) Postens tryckeri 566-83 15793

TULL DOUANE C1

För öppnas av vederbörande myndighet
Peut être ouvert d'office

Rive av här om försändelsen åtföljs av
tulldeklaration. I annat fall fylls denna
etikett i. Se anvisningar på blankettens
baksida.

Naggrann specification av innehållet
Designation détaillée du contenu

NESKAFÉ

Sätt X här om det är en gåva
Faire une croix si il s'agit d'un cadeau

Sätt X här om prov på vara
d'un échantillon de marchandises

Värde (länga mynslag)
Valeur (préciser la monnaie)

Nettovikt
Poids net

100 SKR
100 SKR
080 gr

☒ ☐

TULLVÄRDET
TULLFRI

Emme kerkii tässä nyt värsyitä
 rustaamaan, kun työstämme -
 (shiteistöä) samamme palkkia,
 löi jopa minutkin öllisällä!
 Täytyy tässä kiirehtiä laipo -
 leelle ennenkuin isontä katuu!

PUSKOLLA 24/8 - 89

Stammin
 H. Himmmer

26.8.-89

KÄVIN KARILLA. KAIVOS MIELENKIINTOISESSA VAIHEESSA, POHJA PUTDAA SYVÄLLE
 RUHJEESI. RUHJEESTA LÖYTÄNYT SÄRMİKÄS 38 GRAMMAN HIPPU, OUDON VÄRINEN
 PINNALTaan. KAIVOSOIKEUSTOISTELUMME SAANUT PALJON JULKISTA HUOMIOTA
 TV:SSA, RADIOSSA JA LEHDISTÖSSÄ. MUTTA ... JOTKUT TOIMITTAJAT JA
 HALLINTOVIRKOMIEHET EIVÄT NÄHTÄ OLEENKAAN TALOUKSEN MISSÄ MENNÄÄN!

VIELÄ PÄITÄ PUTDAA, KOHTA TULEE Aika PANNA ASIALLE RAAKA VERATUOMARI X.

- 18 -

19903.6.90 Saapui 6000
koulukirjasto.

Mahdollisuuksien oahan työstää.
 Mahtavat ilmat, vapaa viikko kysymä.
 Lähemmäs Pekan kumma kottille.
 Palaan mahdollisuuksien pian.

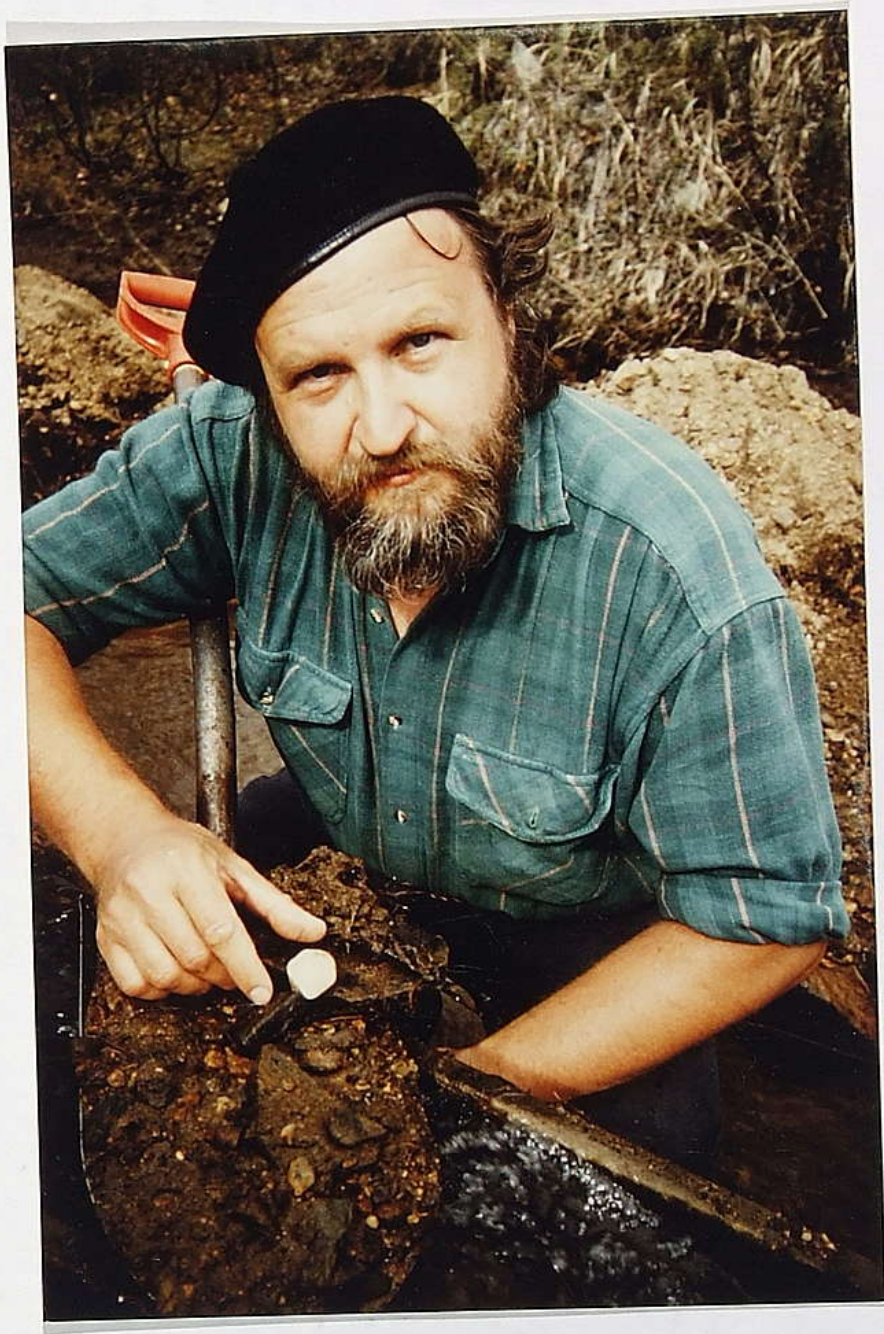
Jatuu Jaggala

8.6.90

Aivan uusi kokemus, kannatti kyllä käydä.
 Kuitokset vieraan vanaisuudesta

Santtu D.

Kun 3.6 saavuin, oli kielit ja erikoinen
 pitäminen: vaalet aliat auellet ja pitää auellet,
 silmut puhkautumisilla ja kampa
 päädytön pieni luvutessa Antin pite-
 mien. Kain oli kummanut talvea
 6 kallein muonaa elitä luvon
 on paimentamien kait maun-
 kalillaan ja lätinään.
 Jussopäivän kallemba bilit sadetta
 seuran upota auellet kait pait-
 uia ja taita.

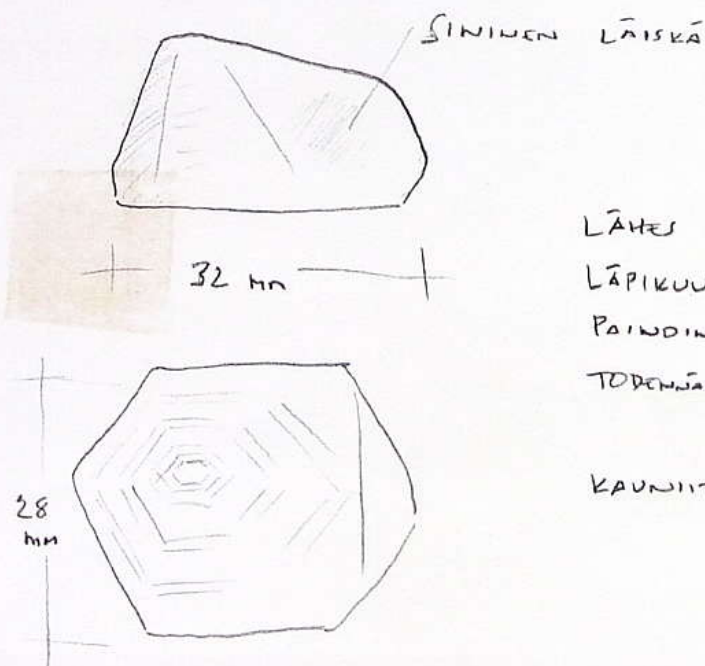

Antin tunteen kureen afektiivin 8.6, 3m
paikalle oli Peppi Lippunen, Johans. Tappan-
laina ja Antin tunteen: "on kiva
olla pasant lauseissa"

"Tutut tuntee kameesta ja kameesta,
fajut tuntee pikkinaisista paistaa
ja libaistista lauseista"

8.6. -90

HISTORIAALLINEN KORUNDILÖYTÖ NIPON ROSKAKASOISTA TIVOLIN
LÄHELTÄ

LÄHES VALKEA, HEIKOSTI
LÄPIKUULTAVA 36 GRAMMAN
PAINOINEN SÄPIIRI,
TODENNÄKÖISESTI TÄHTIKIVI

KAUNIIT KASVUJUOVAT

N. 1,2 : 1

13.6.70 Kuinpa pöytä on ollu helkittäh, kyllä
pöytäskönnä pöytäskönnä. Hilla kullaa ja
Taina Ylitala laulaa kova päivä väännä.

Tuonne Antti kanssa siipipenkkiin, perin
smurpukkeitä. Saini Sakaa.
Lily

13.6.90 NELJÄNTÄ VUODEN TUON JÄLKEEN TÄS LIPISSÄ, VIIKON REISSU LEMMENVOEL
KINODILLA JA PATIKOIDEN. PISTÄYDYN PUSKUUJIN VIRREIN KTIOMISSA
VAITOLLE JOTAKIN PIENTÄ TUOLAISTA, JA LÖYTÄKIN SE. ITÄ ON OLLUT MITÄ
MINIÖIN, TUNTO JÄLKIVÄIKIN. TOISTE PITÄ LÄHTÄ ISOMMALLA AJALLA TUOL-
TUHAN YMPÄRISTÖN, KÄMERIN KUNSSA JA MUUTOKIN.

TIMO NIEMINEN, HÄNTÄ

16.6.

ENSIMMÄINEN SADEPÄIVÄ PARIN VIIKKON. KEVÄT ON OLLUT UPEA,
KOREITA PÄIVÄ. SINISTÄ TAIVASTA, AURINGON POLTETTA, TUULI
KUITOKIN KOKO AJAN KOLLISESTA. PURON ON PULAHDETTU
PÄIVITTÄIN, AURINGON OTETTU. LINNUT LAULAVAT, KIVITASELLA
ON PESÄ KÄMPÄN KIVIALASSA. SEPPÖ J. PARTANEN LÄHETTI
PINON PAINOTUORETA KIRJOJAAN "KULUN JA LUONNON KUTSU".
SIVISTYKSELLÄ TYHJILLÄÄN SEPPÖ SIINÄ TUKEE OIKEUSMISTELUUNNÄ,
TOPELLO TAITAVASTI ASJELTUJA SANJOJA JA KUVIA. KAVOSPIIRI
HEPO-OJAN ISÄNTÄ MANNÉ MARTTILA POIKKEI ELEN. MANNÉ
ON LEMMENVOEL KAVOSAIKUSTUSTELUN AVAINHENKILÖITÄ, PENKONUT
PÄIVÄNVALOON VIRANOMAISTON RÖTÖJÄ JA LAATINUT 125-SIVUISAN
KULTA-OLUEEN LAILLISUUSSELVITYKSEN, JOTA PARHAALLAAN OPISKELUUN
OIKEUSKONSULERINVIROSTOSSA, KHO:ISSA, TASAVALTAN PRESIDENTIN KONS-
LIASSA JA EDUSKUNNAN OIKEUSASIAMIEHEN TOIMISTOSSA. ITSEKIN
OLEN JOTAKIN HÄÄRÄNNYT JA SAANUT PERHEILLISÄ PUNELUITA OIKEUS-
KONSULERIN KANGELTÄ JA KUUSALUISIA NUREROITTOJIA KIRJEITÄ YMPÄ-
RISTÖMINISTERIÖSTÄ. HERROJEN ON HÄTÄ, POUJASTUO KAIKEI KÄMMINTÄ!

TULIMME LENTÄEN MARTINILISKONPALOLLE SUORAAN TÄNKÄVAARAN KULTASYMPOSIUMISTA. PUOSKAINEN TUULI HÄIRITSI LASKUA, KAHDISTI LASKUKUITO PERUTTIIN VIIME HETKELLÄ JA VEDETTIIN YLI. LENTÄJÄ OLI KANGAS-JASKAN VÄVY ASLAK VUOHAJOKI JA KONE IVALAN LENTOKERHON.

TÄNKÄVAARAAN TULIMME PELKOSENNIEMEN SUUNNASTA PERJANTAINA 3.8. PUOLILTAPÄIVIN. VANHAN WASKOLIMIEHEN KAHVILAN TERASSILLA ISTUI TUTTUJA: PARTASEN SEPPÖ, KORHONEN YRJO JA JALLU, STIGZELIUKSEN HERMANNI, PAAKKASEN REIMA, LAPPALAINEN JARMO... SAMEITA KATSEITA, KALJAMUKEJA.

MERENLUODON KARI PITI OHJELMAN MUKAAN ALUSTA KONEKAIVUUSTA, MUTTA KARI OLI PERUNUT TULONSÄ JA JASEN PAIKKASI. YMMÄRRÄN KARIA (MINÄ EN ISTU SIELLÄ MISSÄ PILKKAajat ISTUVAT, KUTEN J. NASAREALAINEN AIKANAAN HUOTOILI) JA ONNITTELEN POISSÄÄNNIN JOHDOSTA. ORMIO ESITTI KOLME VUOTTA VANHOJA RAINOJA SAMEISTA VETISTÄ JA VETISTELI VANHAN VIRTENSÄ LUONNONTUHOISTA, UUSIAKIN KÄRSITUSPERUSTELUJA ESITETIIN, ESIM. KULLANKAIVAJIEN ELÄMISESTÄ SYNTYVÄ JÄTE! ONHAN SE TIETENKIN ONGELMAALLISTA KUN ELÄVÄ IHMINEN SYÖ JA PASKONTAA... ONKOHAN ORMIOILLE ASENNETTU JOKU SUOJETTU JÄRJESTELMÄ? ELÄPÄ HUOLI, TILAISUUDEN JÄLKEEN ORMIO ISTUI PÖYTÄÄN KYSYTTÄÄN UUESTI LUVAN: "USKALTAKO TÄHÄN ISTUA?" KEHUSKELI KORUJANI KAUNNIKSI, ONNITTELIN ORMIOA KORUNOTANTON. LOPETTAMISKEITTEISTÄ JA TOESIMMI YHDessä, ETÄ VASTA KUN ORMIO ON RAUHOITTANUT SUUREN KALLIOT, ON SUOMALAINEN JALOKIVINOTANTO KOKONAAN KIELLETTY, HIPPOKULUN NOTANNON JATKOKSI.

HERMANNI KÄYTTI JÄREITÄ PUHENVUOROJA PANEELISSA: "LEHTEENJOEN KANSALISPUISTOSTA ON EROTETTAVA KULTA-ALUE POIS, KOSKA LUOTOSOPIMUSTA EI PIDETÄ" "USKON EDELLIEN, ETÄ SUUREA RAKENNETAAN TYÖLLÄ EIKÄ KIELLOILLA"

KUN INKERI SYRJÄNEN MUSEOIHMISSEN INMOLLA ESITTELI KUVIA LILJEQVISTIN PUURAKENTTELISEN RUOPPAAJASTA JOKA EHDOTTOMASTI ON RESTAUROITAVA JA SÄILYTETTÄVÄ, NOUSI HERMANNI KOMMENTOIMAAN INKERIN SANOJA, JOIDEN MUKAAN RUOPPAAJA ON NIIN AINUTLAATINEN, ETTÄ TOISTA SELLAINIA EI OLE KOKO MAAILMASSA EIKÄ KOSKAAN TEHDÄKÄN. HERMANNI: "EI VARMASTI TEHDÄKÄN, KOSKA KONE OLI TÄYSIN JOSI. SILLÄ EI OLE TEORIASTA EIKÄ KÄYTÄNNÖSTÄ MAHDOLLISTA RUOPATA KULTA. OLIN RANNAKKA KUN LILJEQVIST YRITTI KÄYNNISTÄÄ KONETTAAN. RUOPPAAJA EI OLE KOSKAAN KÄYTETTY TUNTIKAAKOA EIKÄ SILLÄ OLE SAATU GRAMMAKKAAN KULTA. SE ON ..., SE ON ..., HULLUUSHUONTELLE KUULUVA KONE JA SIISI EHDOTAN, ETTÄ METÄHALLINTA OTTISI SEN SUOJELUKIRJEEN, METÄHALLINTA OULU JUUSSI SÖPIÄ VIERASMAINEN!"
(SITEERATTU VAPAASTI MUISTUSTA, A.A.)

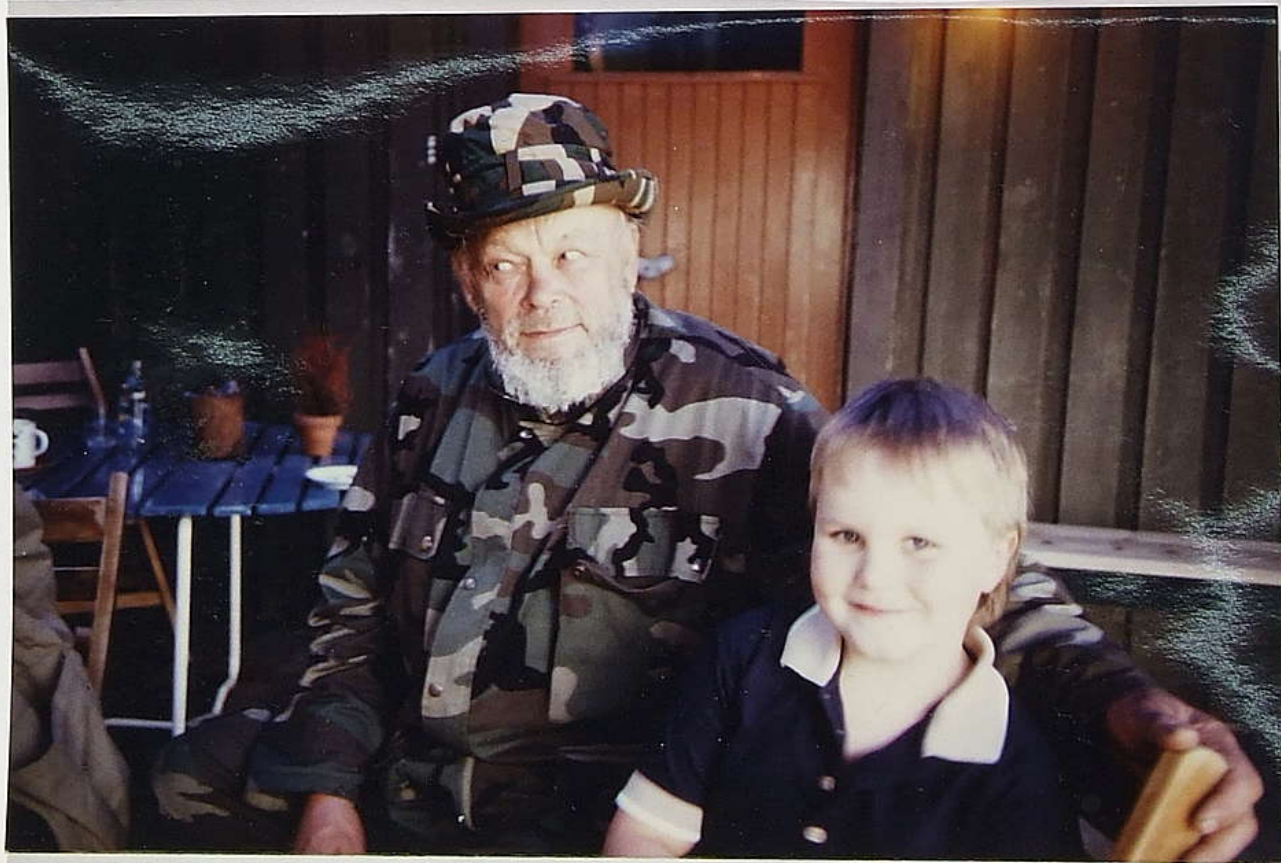
HERMANNIN LOPPU SANAT PANEELISSA, VEIJOLAN OSOITTAEN: "ON HYVÄ ASIA, ETTÄ SAATTOPORA EI OLE TÄMÄN METÄHERRAN ALUEELLA!"

ORMION & VEIJOLAN ESINTYMINEN OLI TUNNUS YLIMIELISTÄ, KUIN SIIRTOMAAVALLAN EDUSTAJAT OPETTAVIAT TYHMÄÄ ALKUSUUREITA. VAKAVAN ON, KUN SUURTA VALMISTELU- JA TOIMENPÄÄNVALTAA KÄYTTÄVÄT VIRKAMIEHET LUKEVAT LAKEJA KUIN PIIRI ROAROTTUA, KÄYTTÄVÄT LAKEITEKITEJÄ VÄÄRIN, HALLINTOALUEMAISIA VASTAAN.

VEIJOLA: "KONEKÄYNNI TULEE LOPPUMAAN LEMMINKÖELLÄ!"

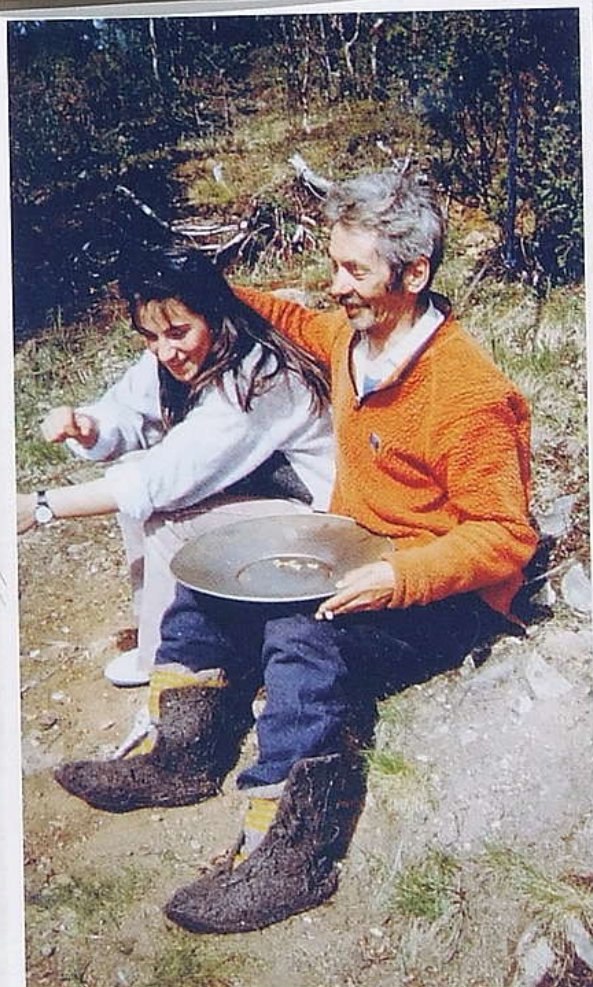
ALHONEN: "ENNAKOITKO SINÄ KORKEAMMAN HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISUA?!"

VEIJOLA: "... EN... ESITIN VAIN HENKILÖKOHTAISEN MIELIPITEENI."

LEO KUUSELA PUHUI POSITIIVISESTI KULLANKAIVUUN VAIKU-
TUKSESTA LUONNON EKOLOGIAAN, JAMMO KÄYTTÄ ASIAALLISIA PU-
HONVUOROJA, SAMOIN PAAKKANEN. VESA LUHTA KÄYTTI MIE-
LENKUNTOISEN PUHEENVUORON. LUONTOAKTIVISTINA HÄN NÄKI
SUURIMMAN UHAN LUONNOLLE IVALOJEN PUOLELTA, JOSSA AMMAT-
TIIDOTTAMAT ALUITTELEVAT RÄÄPIVÄT KONEILLA KÖYHIÄ MAITA
ILMAN TULOSTA. LEMMONJON KONEMIETIT VESA PITI TOISI
AMMATILAISINA.

OMA LOPPUPÄÄTELMÄNI: HELSINKILÄISET LUONNANSUOJELUBYROKRATIT
JARRUVAT PAIKALLE SUHKUKONEELLA ~~JOSSA HETÄ~~, SAUTUAVAL SITTE
METÄSHALLITUKSEN VIRKASABILLA PAIKASTA TOISEN, HETÄVÄT HERJOJA
PAIKKUNTAALITON ELINKAANOHJAITTAMISEN NISKAN, NOSTAVAT
PAIKKANSA JA PÖIVÄRAHAMIA JA PALAAVAT TAAS HARMMAISEIN VIRKA-
HUONOSIINSA MIETTIMÄÄN MITÄ VIELÄ VOIHI KIELTÄÄ.
EI YHTÄ AINUTTA MYÖNTYSTÄ SANAA KULLANKAIVAJIEN TYÖSTÄ
JA TIÖN TULOKISTA: RASKASTA MUTTA PALKITTAVASTA ALKUTUOTANNOSTA,
MAAIS UOMENISTA LÖYTTIVISTÄ MAAILMAN KAUNHEIMMISTA JA PUITAIMMISTA
KORUHEPUISTA, AINUTLAATUISISTA JALOKIVISTA, KORUTUOTANNOSTA- JA
KAUPASTA, ... IHMIÖN ELÄMÄNTTÖSTÄ. PATHOILLA MIELIN LÄHDIN
TÖIHIN. KULLANKAIVAJIA SORRETTAN SAMALLA TAVALLA KUIN KIR-
JAILLISOITA TAI MUITA TAITELIJOITA. ELÄMÄNTTÖ ON TETTÄVÄ
ANKKASSA PAINESSA, PAINOSTUKSEN JA SORRON ALLA. KUOLEMAN
JÄLKÖÄ JÄRJESTÄVÄT MUSEOLIIHMISET MUUSTONÄYTTÖJÄ JA RAKENTAVAT
MYTTIÄ ... KUIN KOPIT HAASKALLA. MIKÄ NÄITÄ HARMMAITA
HALLINTOVIRKAMIEHTÄ VÄIVÄÄ? ONKO SELITYS IRRATIONAALISTEN LAJIA?
JOI IBE EI OSA ELÄÄ TÄYTÄ IHMISELÄMÄÄ, VASTUULLISTA JA
VAPAA, ON SE KIELLETTÄVÄ MUISTAKIN ...

Antti ja "italialainen likka" 1990. Bella tsau! Kuva: Aarne Alhonen

9.8. - 90

-31-

KÄVIMME KARILLA. TUOTANTO KÄYNNISSÄ, MAAT KÖYHIÄ, KERRAN JO
KAIVETTUJA, KULTAPITOISUUS KUITENKIN $0,3 - 0,35 \text{ G/M}^3$. KOTIEÄMPÄLLE
PALATTUA IVALON LENTOKERHON KONE KAARTOI MATALALLA KÄMPÄN YLI,
TERVEHTI KONETTA KALLISTELLEN JA LASKEUTUI IISKOLLE, EKA MOIKKASI?

10.8.90 Perjantai

Maanantaina saavuttiin perille, edellis yön ajon
jälkeen. Oi vähän "pöntöt" - selaisin koko
maanantai päivän, mutta kyllä se siitä luteriutui
kun otettiin kunnon "Unia!"

Tiistaina käytiin Puskulla ja tutustuttiin kollan-
kaivuuseen. Rapellettiin jotain omin käsinkin ja
sitte saunottiin.

Seuraava päivä menikin edellisen päivän tai illan
parantelussa!!! mistähän mahtoi johtua!!!

Torstaina tehtiin Retki, katsomaan koneilla tapahtuvaa
kollankaivua.

Antin motokin tuli tällä reissulla täytettyä:

"Viivymme täällä saikaa koko kesän, kunnes löydämme
muurahaispesän"

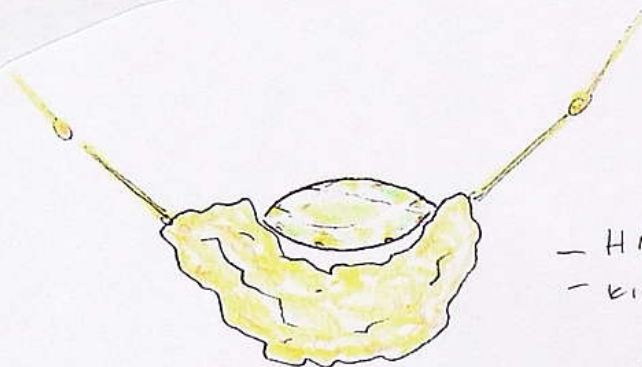
Ja löytyihän niitä juuri Torstaina muutamia kipaleet.
Sopivasti! sillä tänä aamuna lähdetään jälleen
salamaan päin.

Kiitos mahtavan "hyvästä" tarjoilusta; hyvästä ruuasta,
ihanista hilla-letuista ja mahtavista munkeista yms.!!!

TV: Taru Hosiasluoma ja

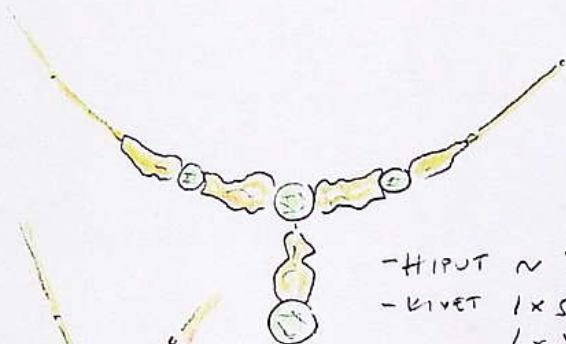
Jim Altmann

P.S. Kiitos "hipusta!"

- HIPPU 16,5 g
- KIVI 4,46 CT KULTABERYLLI

- LUUMÄEN BERYLLIJÄ
- LEMMENJOEN KULTAHIPPUJA

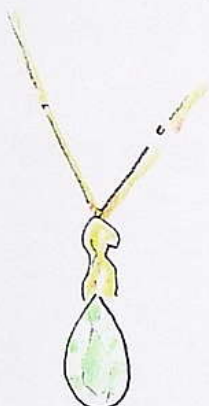
- HIPUT ~ 3 g
- KIVET 1 x 5,6 mm Ø
1 x 4,0
2 x 3,2

6.220,-

- HIPUT ~ 2 g
- KIVET 3 x 3,2 mm Ø

4850,-

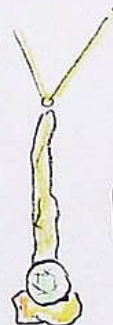
- HIPPU N. 0,5 g
- KIVI 2,51 CT

7.680,-

- HIPPU ~ 1 g
- KIVI 2,92 CT

7.940,-

- HIPUT ~ 1,5 g
- KIVI 5 mm Ø

3210,-

LEMENJOKI KORU
KULTASEPPÄ
AARNE ALHONEN

15.8. -90

- 33 -

LÄMMIN SUMUINEN AAMU, RAPION SÄÄTIEDOTUS LUPAA PÄIVÄKSI
20 - 24 ASTETTA, MAHDOLLISESTI UKKOSTA.

PUTSASIMME KAMPIN JAAKON AVAAMAN MONTUN POHJAN, SAALIS
VAIVAISET 0,5 GR. NIPA ON LIKI 40 VUOTTA SITTEEN PUTSANNUT
RIKKAINNON JUONTEEN, LAIDOILTA ON VAIKEA LÖYTÄÄ. LAIDOILLA
VARMAAN ON, PALJONKIN, MUTTA HÄNNÄSTÄ ON ENSIN SAATAVA
KIINNI EIKÄ PIDÄ TEHDÄ PIENTÄ KUOPPAA SATTUMANVAROISESTI. OULSI
VEDETTÄVÄ TUTKIMUSOJIA PUSEKOOJAN VAAKON LAIPASTA LAITAN TASAISIN
VÄLEIN.

NAAPURIN KULTAPORUKKA RAKOILEE, YKSI MIES PÄIVYSTÄÄ ISOEN
MUSNARÖYKKIÖIDEN KESKELLÄ. KERTOO HUKANNEENSA TYÖHSTIVAATION
JUHANNUKSEN TIENSILLÄ MUTTA ODOTTAA SINIIEKKÄÄSTI INSPIRAATIOA.

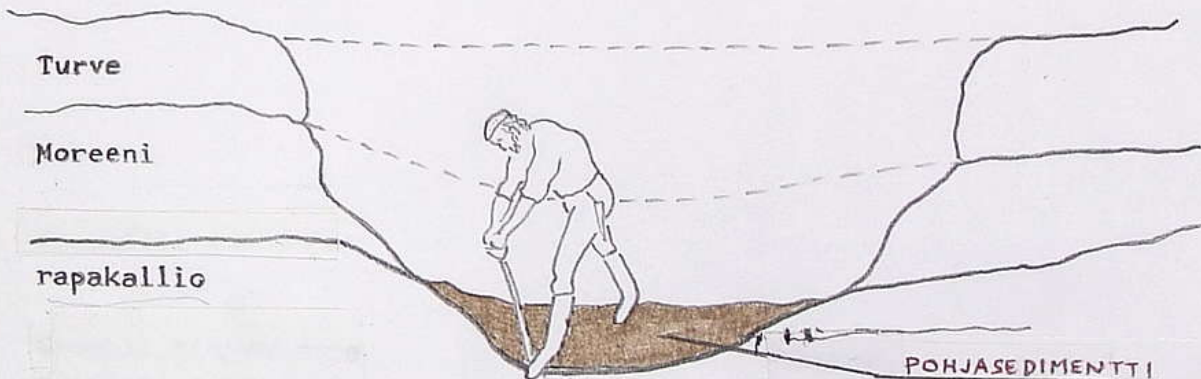
38 GR

NIPAN RÄNNITTIMÄISTÄ LÖYTYI ISO KAKSIVÄRINEN KORUNDI. VÄRIT
TUHKA MUSTANSININEN — HARMAA.

KEHOITIN NAAPURIA VALMISTAMAAN 60 LITRAA ERÄN VÄKEVÄÄ RUOKAKALJAA
— ETTÄ ELÄMÄ TÄSSÄ SAISI ARVOA JA MERKITYSTÄ. ELI PAULAVIRKAN
KALLEA LAINASTEN: "PAREMPI KRAPULASSAKIN KUIN IHAN SELVINPÄIN."

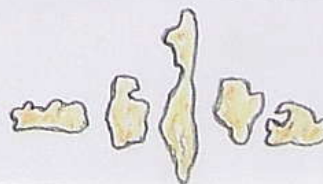

PUSKUOJAN RIKASTUMAN TYYPILLINEN POIKKILEIKKAUS

POHJASEDIMENTTI SISÄLTÄÄ SINIHARMAITA JUONIKVARTSIN PALOJA, KULTAA, KORUNDIA, GRANAATTIA, HEMATIITTIA, MAGNETIITTIA, RUTILIA JA MONTSIITTIA SEKÄ MUITA RASKAITA MINERAALEJA. KOLMEN KUUTIO-METRIN RÄNNITYS ANTOI KULTAA 18 GRAMMAA, JOSTA PUOLET OLI YLI 200 MILLIGRAMMAN PAINOJA^{HIETUJA}, SUURIN HIIPU PAINOI 1,2 GRAMMAA. MOREENISSA JA RAPAKALLION PINTAKEHÄKÖSSÄ ON LAHOJA MINERAALIEJA ALEMPINA PITÄJYYSKÄINÄ.

KARNE ALHOSEN KULTASAFIIRI-KAIVOSIIRI 4379/12 1993

25.8.-90

-35-

KOVA LENTOLIIKENNE. KONE LASKEUTUNUT TÄNÄÄN MONTA
KERTAA MARTINPALOLLE. KLO 21.40 — ILLAN JO HÄMÄRTYESSÄ —
LENSI KONE HATALALLA KÄMPÄNI YLI JA TERVEHTI LASKEUTUEN
SEN JÄLKEEN KENTÄLLE. TULLEKO JOKU KYLÄÄN... KUKA?

26.8.-90

EI TULLUT. ON SUNNUNTAIAMU, SURUINEN MUTTA LÄNNIN.
MOTIVAATIO HUKASSA KUIN NAAPURILLA, ONNEKSI MINULLA VASTA
VIIKON, HÄNELLÄ JUHANNUKSESTA SAAKKA. SINILLÄ VAIN
MONTALLE ISOA KORUNDIA PYYDYSTÄMÄÄN.

27.8.-90

KAS KUMMAA, AURINKOINEN AMU VIIKON PILVEILYN JÄLKEEN.

29.8.90

SAAKKIN ERÄOPASKURSSI KÄVI KUIKUIHEMASSA
KIVIA. ~~Jan Hänninen~~ ~~Hollola~~

Eero Pöytä

Matti Korhonen

Juha Laitinen

Juha Mäkelä

Sigari Hänninen

~~Jan Hänninen~~

Matti Mänpää

~~Jan Hänninen~~

Kajin Kalle

Juha Järvelin

Timo Kallio

Matti Mäkelä

-36-

LEMMENJOKI KORU
KULTASEPPÄ
AARNE ALHONEN

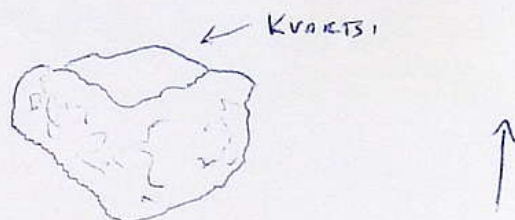
"ANTAA KAIKKIEN KUKKIEN KUKKIA"

-GRANAATTEJA
-AMETISTEJA
-BERYILLEJÄ

31.8.-90

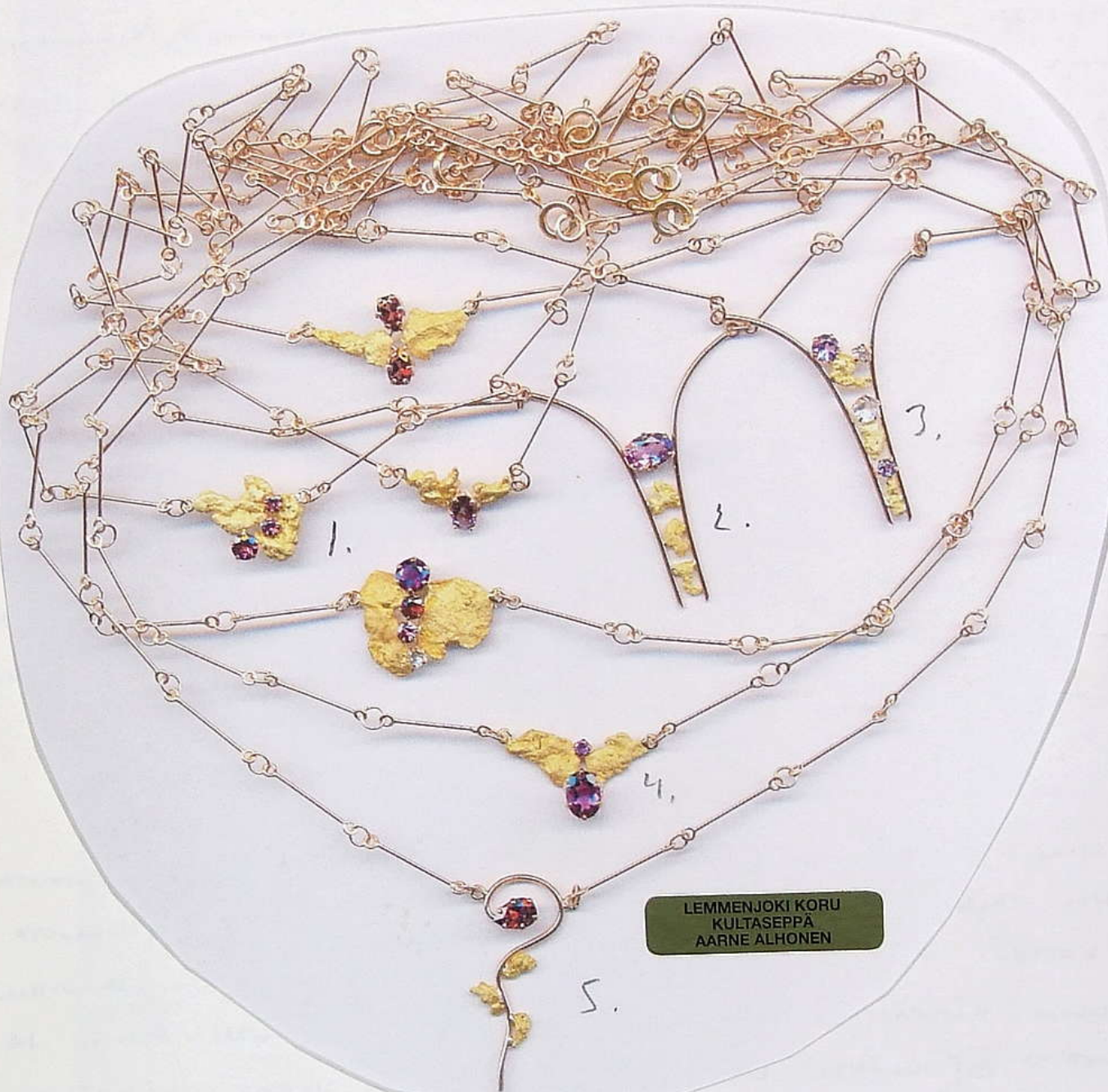
-37-

GEOLOGI ERKKI KREIVIN ALUSTAVA LAUSUNTO KAUNOTARHIPUN
(JA SIIS NIPAN 103-GRAMMAISEN) EMÄKALLIOSTA. HIPPU ON LÄHTÖISIN
PAIKALLISESTA RUHJEESTA ! KAUNOTAR ON MAANNUT PAIKALLAAN
TUHANSIA VUOSIA KVARTSIPUOLLI YLÖSPÄIN JA YLI VIRTAVA MAA-
AINES ON HIONUT SITÄ. ALAPUOLI ON LÄHES KULUMATON.

SIIS: VALTAUKIELLÄNI ON TODENNÄKÖISESTI "KULTASUONI", KALLIO-
KULTA, KUN MENJÄN RIITTÄVÄN SYVÄLLE. NIPAHAN JO TÖRMÄSI
1954 VARSINAISEEN KARKEN KULLAN KASAAN: 2-3 VIIKON LAPIO-
TYÖLLÄ TULI 250 GRAMMA KULTA, SUURIN SIIS TUO KUULUISA
103-GRAMMAINEN

RATKESIN RYYPÄÄMÄÄN PUOLITOISTA VUOROKA SITTEN — PUOLENTOISTA
VUODEN TAUN JÄLKEEN ! RYYPÄÄ KESTI NELISEN VUOROKAUTTA JA
SE KATKESI AIKA DRAMAATTISESTI. OLIN PALAILEMASSA TALOUHINI
TIVOLIN KÄMPÄSSÄ KUN MARTINPAULLE LASKEUTUI KONE JA
KONEESTA PÖLLÄHTI KÄMPPÄÄN LAPPALAISEN JARMO, LEMMENJOKI-
KORUJEN HUIPPUMYYJÄ. "TÄSSÄ B-VITAMIINIA JA KUNTOJUOMAA,
MEIDÄN ON PÄIVÄN KULUESSA SUUNNITELTAVA, LASKETTAVA JA TEHTÄVÄ
TARJOUS NOIN 80.000,- MARKAN KORUISTA RANSKALAISILLE ELIITTI-
TURISTEILLE." TARJOUKIRJEEN PIIRROKSINEN PITÄSI OLLA VAL-
MIINA IVALOSSA HUOMENNA. IVALOSTA SE SURRETTÄVIIN TELEFAXINA
RANSKAAN. MITÄS TEET ?! JÄRKI SEISOO, KÄSI TÄRISKEE. VÄÄNÄIN
VÄKISIN KARKKEST LUONNOKSET, JOTKA JARMO PIIRRETTÄÄ PUHTAAKSI TU-
TULLA MAINOSMIEHELLÄ JA PANEE RANSKAAN. HOMMA HOIDETTU !

LEMMENJOKI KORU
KULTASEPPÄ
AARNE ALHONEN

31.8.-90

- 39 -

LÄMMIN AAMU. PIHAKOIVUT TÄYNNÄ URPIAISIA JA ALEMPAA
PUSEUN UOMASTA KUULUU PUNAKYLLÄRÄSTÄITTEEN HUUTOPARVEN
KUKAHELUJA JA SÄKÄTYSTÄ.

1.9.-90

EILINEN PÄIVÄ OLI LÄMMIN, MELKEIN HELTEINEN. KÄVIN
~~LAAN~~ RÄNNITYKSEN LOMASSA UIMASSA MUUTAMAN KERRAN JA
PAISTATTELIN PÄIVÄÄ PENKALLA. ILLALLA SOITIN VALKAMAN
JORMALLE, JOKA OLI KYSELLYT MINUA. ISO UUTINEN:
650-KILOINEN AMETISTISIKERÖ ON MYTTY. SAMASSA KAUPASSA
MENI PARI PIENEMPÄÄ KIDESIKERÖÄ JA KOKO VALTAUS!
KAUPAN TAKAPIRUNA ON HÄÄRÄNNYT JARMO JA OLENHAN MINÄKIN
SPONSORDINUT JULKISTAMISTILAISUUTTA KYMPPI-TUNNILLA. ISOSTA
AMETISTISTA PYYDETTIIN ALUKSI 600.000,- MARKKAA, KAUPPA
LIENEE SYNTYNYT 350.000,- - 400.000,- MARKKALLA. HINTA ON
TIEHENKIN SALAISUUS, SAMOIN KOKO KAUPPA VIELÄ, MUTTA
VIIKON SISÄLLÄ TÄRÄHTÄÄ. OSTIN JORMALTA PUHELIMESSA
157 KPL VIISTEHIOTTOJA AMETISTEJA, KOKO 3-8 MM JA
KESKIHINTA N. 110,- MK, KAIKKI SOIKEITA; ISTUTUS KORUUN ON
HANKALAMPAA KUIN PYÖREÄN, MUTTA Uudet HIONTAMUODOT TUOVAT
VAIHTELUA KORUUN.

KIRJAANPA TÄHÄN LAPPALAISEN JARMON MONIMUTKAISEN POISTUMISEN
KULTAMAILTA VIikko SITTEN: JARMO LÄHTI KÄMPÄLTÄNI PUSEU-
JÄRVELLE, JONNE PITI TULLA VESITASO KLO 9, HAKEMAAN
PATJAKEN MASA. SÄÄ OLI LIEVÄSTI SUMUINEN JA SATOI. JARMO
LUIKKUI PIKKUKENGISSÄ, PARI NUMEROA LIIAN PIENISSÄ. SADEASUA
EI OLLUT, EVÄÄNÄ MUUTAMA TUPAKKA. REPUSSA OLI ERÄ
LEMMENJOKI-KORUJA. ELÄPÄ HUOLI, LENTOKONE EI TULLUT
JA ODOTELTUUN TUNNITTELKULLA TAIVAJALLA JARMO LOPULTA KÖMPI
KANJONIA PITKIN KULTAHAMINAAN. SIELLÄ HÄN EITTELI

- 40 -

LEMMENJOKI KORU
KULTASEPPÄ
AARNE ALHONEN

"LEMMENJOEN KULTAMAAT KUKKIVAT"-SARJAN KAULAKORU,
2,5 g LEMMENJOEN KULTAHIPPU, LEMMENJOEN GRANAATTEJA
YKSITTÄINKAPPALE - KÄSITYÖTÄ

KORUJA TURISTEILLE NIIN INNOKKAsti, ETTEI HUOMANNUT VENEEN
LÄHTÖÄ! HAMINASTA JARMO KÄVELI KARILLE, JOKA JOITTI ENON-
TEKIJÖN LENTOTAKSIN. SIIS VUOROKAUDEN HARHAILU ILMAN EVÄITÄ,
KAUNISPÄÄN KULTAKAUPPA SULJETTUNA KUN ISÄNTÄ ON HUKASSA.
KARI TÄMÄN KAIKEN KERTOI POIKETESSAAN EILEN MONTULLENI.
KYSYIN, HILJENIKÖ JARMO MISSÄN VAIHESSA. "EI, JUTTU EI
KATEKANNUT!"

2.9.-90

UPEAT SÄÄT JATKUVAT. KIRKASTA AURINGONPAISTETTA, LÄMMINTÄ KUIN
KESÄLLÄ. ILLALLA YHDEKSÄN NURKILLA KUULUI TIVOLIN SUUNNALLA
HIRMUVINEN MÖYKEÄ, JUMALATON MENO: KARJAATELUA JA HUHUILUA,
HUMALAISIA MIESTEN JA NAISTEN ÄÄNIÄ. KUKA JUHLII? ÄÄNI
TÄÄLLÄ KANTAA KAUKAS. JOITAKIN VUOSIA SITTEEN KUULIN PIHALLENI
SARVILUONON JUTUSTELUA KUONOLASTA SAAKKA — 1,5 KM PÄÄSTÄ.
KÄVELIN SILLOIN KUONOLAN JA SIELLÄKÄN SE VANHA ILLIÄ
KUONO ISTUI SILMÄT KIILUEN PUUTARHAPÖYTÄNSÄ ÄÄRESSÄ KERTOEN
LOPUTTOMIA TARINOITA VIERAILLEEN, JOKA ISTUI VASTAPÄÄSTÄ, METRIN
PÄÄSSÄ. PYYSIN KUONON PUHUMAN HILJAIJEMMALLA ÄÄNELLÄ,
ETÄ NAAPURIT SAAVAT NUKKUA!

LIPSANEN OLI OLLUT KALASSA JA ANTOKI MINULLE PIENEN HAVEN
(PUŠKO!). SE TIRISEE PARHAILLOAN PANNOSSA. NAM!

3.9.-90

LÄMMIN SUMUVINEN AAMU. SÄÄTIEDOTUKSEN MUKAAN KAUNIT SÄÄT
JATKUVAT.

LEMMEJOKI KORU, KULTASEPPÄ, AARNE ALHONEN

NUKAHDIN ILLALLA JO YHDEKSÄLTÄ, MUTTA HERÄSIN HYVIN VIRKEÄNÄ
JO PUOLILTA ÖIN. KÄMPPI KULPI Keltaisessa valossa. IKKUNASTA KATSOI
SUURI JA Keltainen TÄYSIKUU. "LÄMMENJOELLA PAISTOI KUO..."
JA KUONOLAN SAKKI REMUSI.

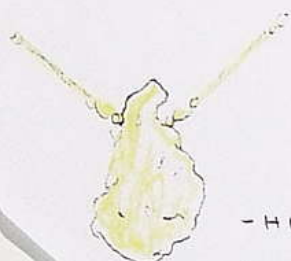
TÄHTIHETKI NOIN VIIKON TAKAA. LEPÄÄN LAUVUSSA LILYN KUTOMALLA
PAJUMATOLLA. RANNEKA SÄDEKUORO TAKOO KATTOA, RAKEET HIPPIVÄT
PIHALLA. ÄKKIÄ SADE LAKKAA. TULEE TÄTSIN HILJAISTA. AURINKO
VALAISEE YLLÄTTÄEN KIMALTAVAN KOIVIKON. SINIRINTA PYRÄHTÄÄ
LÄHIÖKSALLE JA ALOITTAÄ IHANAN SYYSLAULUN.

TÄHTIHETKI EILEN. PESIN SINI-VIHREÄRUUDULLISTA PAITAA. NI.
KIERRÄN SITÄ KUIVAKSI KIRKKAASSA AURINGONVALOSSA. SINISEN
VÄRIN VOIMA JA SYVYYS EI OLE TÄSTÄ MAAILMASTA!

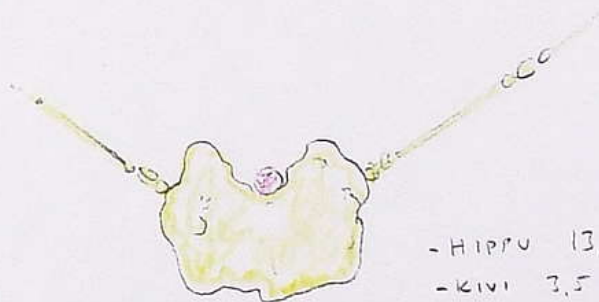
KUONOLAN MÖLYSAKKI POIKKESI. KÄSIALANÄYTTEET SEURAAVALLA
SIVULLA. NELJÄ MIESTÄ PIIPAHITI TÄÄLLÄ, MUTTA ISKURYHMÄN
KOKONAISVAHVUUS ON KUUSI. OVAT LOMALLA, JUOVAT PIETUA
JA PITÄVÄT JUMALATONTA METELIÄ, KULLANKAIVUUSTA EIVÄT YMMÄRRÄ
MITÄÄN. REIPAS ASENNE! ILLALLA KÄVIN HAMINASSA.
ESITTELIN PYNNÖSTÄ KAUNOTAR-HIPPUA. KANSI MYKISTYI
JA VALOKUVAUS. LILYLTA TULI PIENI PAKETTI: VAATTEIDEN
LISÄKSI SUKLAATA, VIHREITÄ OMPPUJA JA JUUSTOA. NAM!
HAMINASSA POIKIN LITRAN MUOVIPUSSIN TÄYTTEN PUOLUKOITA
VIIDESSÄ MINUUTISSA JA ROISKUISIN SEKAAN SOKERIA. KUN
MUOVIPUSSISSA PARI PÄIVÄÄ ON MÖSSÖ VALMISTA LÄTYN
PÄÄLLE LEVITETTÄVÄKSI. EPISODI HENGENAHDISTUKSEN ALAMÄESSÄ
TAKAA KUULUU HIRVITTÄVÄÄ ULINAA JA VINKUNAA, KARHU?!?
TUO ÄÄNI EI OLE TÄSTÄ MAAILMASTA. ELÄPÄ HUOLI, HEINON
TOPPI LASKETTELEE POLKUPYÖRÄLLÄ HAMINAAN IKUINEN HYNY
NAAMALLOAN, JARRUT KILJUUVAT. TOPILLA ON SOUTUVENE HAMI-
NASSA, HYÖTÄTUULESSA VETELEE NJURGULAHTEN VIIDESSÄ TUNNISSA!

- HIPPU 14,2 G
"VAELTAJA"

- HIPPU 8,1 G
"NIESTÄJÄKI"

- HIPPU 13,4 G
- KIVI 3,5 MM Ø
BERYLLI
(LUUMÄKI)
"KULTASIIPI"

23.2.1992
- ARSKA -

LEMMENJOKI KORU
KULTASEPPÄ
AARNE ALHONEN

"KULTASIIPI" - KAIVOSPIIRIN
HIPPUJA LEMMENJOKI
PUHELOJALTA

LUOSTON ANETISTI
PIELAVEDEN KORDIERIITTI
LEMMENJOKI GRANAATTEJA
LUUMÄEN BERYLLI

3.9. - 90

^{245°}
Pauli Luoto Nokia.

Jalok Ylöjärvi

Adi ~~Pasanen~~ Nokia

Kari Hirvonen, Luonenjoki

4.9. - 90

PILVINEN JA TUULINEN AMU. EILEN TILASIN PALUUKYHDIN, POIS-
LÄHTÖ ON PERJANTAINA KLO 12. TILASIN SIIS TAKSIVENEEN, SATOI
TÄI PAISTOI. JONPPASEN LEENA OLI HAMINASSA, VIE TILAUKSENI
ÖLLILLE. LEENA OLI HUKANNUT YHDEN TEKEHÄNI LORMUKSEN,
SOVIMME, ETTÄ TEEN UUDEN TILALLE.

1991

TULIMME ⁵ 4.6. KOVASSA VESISATESSA OLLIN KYHDISSÄ.
 NYT ON 11.6, LÄMMINTÄ ON NOIN 10 ASTETTA, TUULI KOIL-
 LISSA JA TAIVAS PAKUSSA PILVESSÄ. PARI LÄMMINTÄ JA
 AURINKOISTA PÄIVÄÄ OLI VÄLILLÄ, SINIRINNAT LAULELIVAT.

TALVELLA ON TAPAHTUNUT PALJON. MERONLUODON - KREIVIN
 PORUKKA TEKI JOULUKUUSSA HISTORIAALISEN IRDEKULTANTIKKIMUKSEN
 RUUTULLA - PUSKULLA. JOILLAKIN VALTAUKSILLA OLI KULTAA,
 JOILLAKIN EI. MERONLUODOLLA ON 45 KILOA, MINULLA
 28 KILOA. JÄTIMME KUMPIKIN KAIVOSPIIRIHAKEMUKSEN, JONKA
 KTM KÄSITTELI ENNÄTISAJASSA. "KULTASAFIIRI" - VALTAUSTA KOSKEVA
 KAIVOSPIIRIN TOIMITUSMÄÄRÄYS ANNETTIIN 20.3, LÄHIAIKOINA
 ON ALKUKOKOUS JA RAJANKÄYNTI, TOIMITUKSEN PITÄISI OLLA
 VALMIS 15.9.1991.

KULTATUTKIMUSPORUKKA TEKI HIEKON TYÖTÄ ANGARISSA OLOISSA,
 PIMEÄSSÄ JA PAKKASESSA. KOMATSU KAIVOI KOEKUOPAT KALLIOON
 SAAKKA, NÄYTEMÄÄT AJETTIIN MOOTTORIKELKALLA LÄMMITETTYN
 TELTAN RÄNNITETTÄVÄKSI. MAGNETOMETRIMITTAUKSET TEHTIIN SY-
 TEMAATTISESTI. KIITOS!

KAIVOSOIKEUSTAISTELU SAA YHÄ OUDOMPIA MUOTOJA. TAMMIKUUSSA
 KARI KÄVI RAUTALAN PEKAN KANSSA EDUSKUNNAN LAKI- JA
 TALOUSVALIOKUNNAN KUULTAVANA. EDUSKUNTA POISTI LUONNON-
 SUOJELULAKIESITYKSESTÄ KONEKAIVUUKIELTOPYKÄLÄN, JONKA YMPÄ-
 RISTÖMINISTERIÖ OLI SINNE UJUTTANUT, TODETEN ASIAN OLEVAN
 SITÄ PAINOLUOKKAA, ETTÄ SE OLI KÄSITELTÄVÄ PERUSTUSLAIN
 SÄÄTÄMISJÄRJESTYKSESSÄ. MUTTA JUMALAUTA: 10.4.1991
 ANNETTIIN ASETUS, JOLLA KONEELLINEN KULANKAIVU KIEL-
 LETÄÄN LEMMONJOEN KANSALLISPUISTOSSA!

KAI BÄRLUND, JORMA S. AALTO, MAUNO KAIVISTO YM, OLISIKO
TÄSSÄ VALTAKUNNANOIKEUDEN PAIKKA! NO, TOISTAISEKSI
AINAKAAN PERTTI VEIJOLA EI USKALLA SOVELTAA ASETUSTA, MIES
LIENEE LASKENUT RAHANSA JA TODENNUT, ETTÄ VÄHÄN ON.

KHO KUMOSI KONEKAIVUUKIELLON KANSALLISPUISTON JÄRJESTYS-
JÄÄNNÖSTÄ JO TOISTAMISEN MAALISKUUSSA TORJEN PÄÄTÖKSESSÄN,
ETTTÄ LAIN 204 / 71 ALUEELLA HARJOITETAAN AMMATTIMAISTA
KONEELLISTA KULLANKAIVUUTA, TYS EI SIIS VOI OLLA LAIN-
VASTAISTA Uudesta KIELTOASETUKSESTA HUOLIMATTA. MUTTA ASETUS
ON LAINVASTAINEN! HALLINNON RAPPIO HAISEE KOHTA
BRYSSELIIN JA STRASBURGIIN SAAKKA.

LOPEN KYLLÄSTYNENÄ METJÄHALLITUKSEN JA YMPÄRISTÖMINISTERIÖN
LAITTOMIIN VIRKATOIMIIN JA OIKEUSKANSLERIN HARASTAMAAN
PEITTELYN JA SUOJELUUN LÄHETIN MAALISKUUSSA INARIN
NIMISMIEHELLE TUTKIMUSPYNTÖ - RIKOSILMOITUS - VAHINGONKORVAUS -
KIRJEEN, JONKA INARIN POLIISI ILMOITTI KÄÄNTÄNEENSÄ
HELSINGIN POLIISIPURHIIN, KOSKA MINUA KOSKEVAT PÄÄTÖKSET
ON TEHTY HELSINGISSÄ.

GTK ETSII TÄÄLLÄ KULLAN EMÄKALLIOTA. NÄYTTETÄ ON
OTETTU AINAKIN NAUKUSSUOLTA JA ANALYYSIJÄ TEHDÄN PAR-
HAILLAAN. HOMMA POLKAISTIIN KÄYNTIIN VEIJON TOISSA
VUONNA LÖYTÄMÄN KULTAPIITOISEN KVARTSIMURIKAN PERUSTEELLA.
VEIJO KÄVI SYKYLÄ ENSIN YKSIIN GTK:LU, SITTE KÄYVIMME
JOUKOLLA. MALMIOSTON PÄÄLLIKÖ JOUKO TALVITI TOIMI
RIPEÄSTI, PÄÄTÖS TUTKIMUSTEN KÄYNNISTÄMISESTÄ JA ASIAN
JULKISTAMISESTA TEHTIIN VÄLITTÖMÄSTI. PORTOSEN SEPPÖ JÄR-
JEI TIEDONSTUOISUUDEN, ASIANNE MENI HENOSTI LÄPI
TV-UUTSISISSA, VALTALEHDISSÄ, MAAKUNTALEHDISSÄ. TIEDOTUS-
TILAISUUDESSA OLI HYVÄ LAVALTUS, KAKSI VASEDOLIA, JOISTA
TOISESSA 10 KILON KOKO KULTA, TOISESSA VALMIITA KORUJA.

LEMMENJOKI-KORU

Kultaseppä
Aarne Alhonen

KUVA TIMO NIEMINEN

20.6.-91

-51-

LÄHTÖPÄIVÄ, LÄHDEMME KORUNTERKON KUUKAUDEKSI, KESÄ TUHI TUNTURIIN KAHDESSA PÄIVÄSSÄ. 16.6, SUNNUNTAINA ILTAPÄIVÄLLÄ PÄIVÄKAUSIA PUHALTANUT KYLMÄ KOILLISTUULI TYYNTYI ÄKISTI JA ILMA LÄMPENI. PARISSA PÄIVÄSSÄ PUHKESI LEHTI KOIVUUN MELKEIN TÄYTEEN KOKOON. OLEMME RÄNNITELLEET LAISKASTI NIPAN VANHOILLA KASOILLA TIVOLIN KOHDALLA. MUUTAMA HYVÄ KORUNDI SAATIIN, SAMOIN PARI KULTALUTIKKAA. PARINA PÄIVÄNÄ TONGEIMME RAPAUTUNUTTA KVARTSIJUONTA MARTIN-ILSKONPALOLLA, PARIN SAKAN METRIN PÄÄSSÄ MINKEISEN LOHKARELOYDÖSTÄ LÖYSIMME KVARTSIKITEITÄ JA JOTAIN MALMIA (RAUTAA?), MUTTA EI AINAKAAN SILMINNÄHTÄVÄÄ KULTAA. PUOLI KILOMETRIÄ ILSKON HUIPULTA ETELÄN ON 4 VANHA MONTTUA, MAHDOLLISET GEOLOGIEN KAIVAMIA, KOLME KUOPPA ON KAIVETTU SORAAN, YKSI KVARTSIJUONTEEN. KVARTSI ON SINIHARMAATA, VÄRI ON SAMO KUIN MINKEISEN LOHKAREESSA. UIKOSKUORO KESKEYTTI TUTKIMUKSEMME.

TIVOLIN PORUKKA, PEKKA & PEKKA & TEUKKA + TUONO ON ISKENYT KULTAAN KANJONIVOLTAUKSELLAAN. VUOSIKAUSIA SINIKKÄÄSTI TUTKITTU ROTKO LUOPUU AARTEESTAAN, MIESTEN NAAMASTA NÄKYI, ETTÄ KULTAA TULLEE. KANJONIN KALLIOSEINÄMIEN ONKALOISSA ON PÄÄNKOKOISIA RAUTAMURIKOITA JA KARKKAA KULTAA.

KÄVIMME MIESSILLÄ. RISTO JA RAMI KAIVAVAT KONEILLAN SAMAA MONTTUA. RISTO AJAA KAUKAKUORMAALILLA MAATA HEIKKI KORHONEN KEHITTÄMÄN "KULTAPUMURIN", RUMMUN, LÄPI RÄNNIIN, RAMI KAUHOO KAIVINKONEELLA KULTAMAATA TÄYSELÄÄN JA RÄNNIIN. KARI KORJAILI KAIVOKESKELÄÄN SÄHKÖLAITTEITAAN.

29.7.-91

- 53 -

TULIMME EILEN ISOLLA JOUKOLLA. LÄMMINTÄ, REHEVÄÄ.
KAIVOSPIIRIRAJANKÄYNNIN PITÄISI ALKAA TÄNÄÄN. TYÖMIEHIÄ ON
RIITTÄVÄSTI: TIMPON VIIDEN MIEHEN JOUKKO, PEKAT
POSTILA & LITTAJAT. GEOLOGIT ETTIVÄT EMÄKALLIOTA, TIVOLIN
TAKANA ON ISO TELTA, KULTAKOIRA SEISOO UIMA-ALUEEN RANNALLA.

30.7. Aloitimme oamulle rojokäynnin isolla joukolla n. 10 miestä +
kooltojoukot. Pyykkäjä tuli 15 ja viisokkaita paljon enemmän.
Auta kootti monta kustiota. Lopetimme 22.50.
Voihan osmonen?

Juha Aalto

Lauri Linn

K. Lempinen

P. Mäkelä

Pekka Postila

T. M.

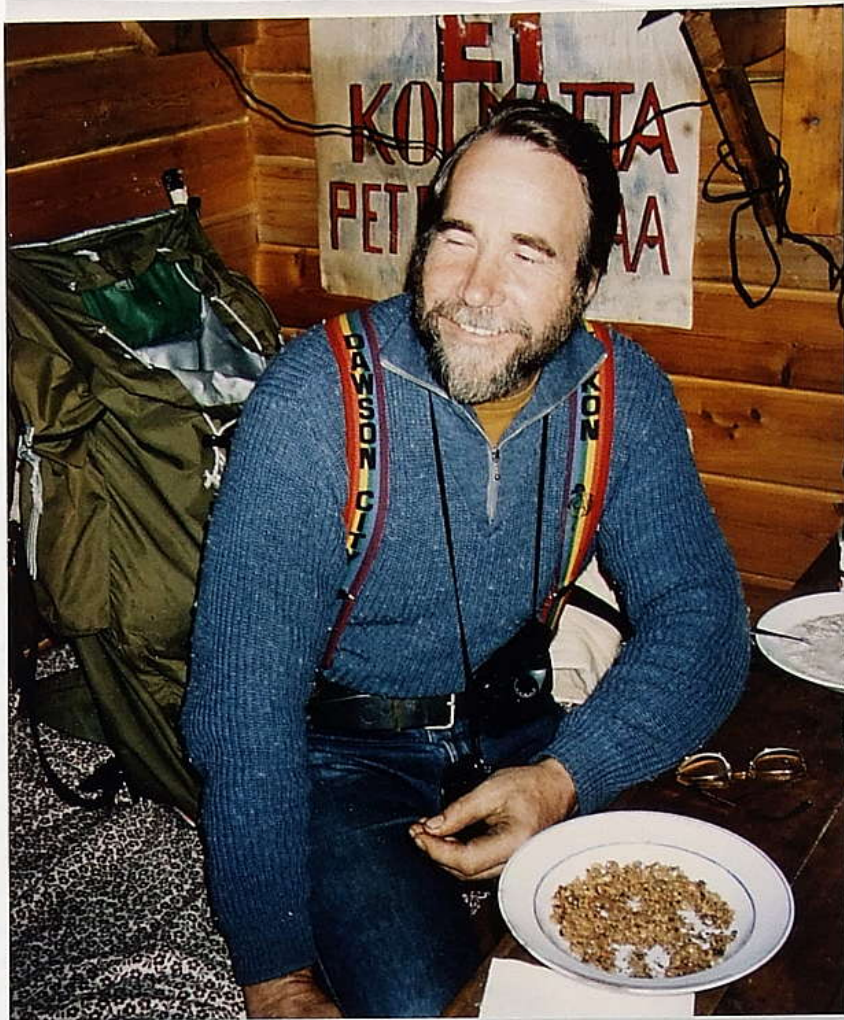
L. L.

Antti Linn

- 54 -

- 55 -

2.8.-91

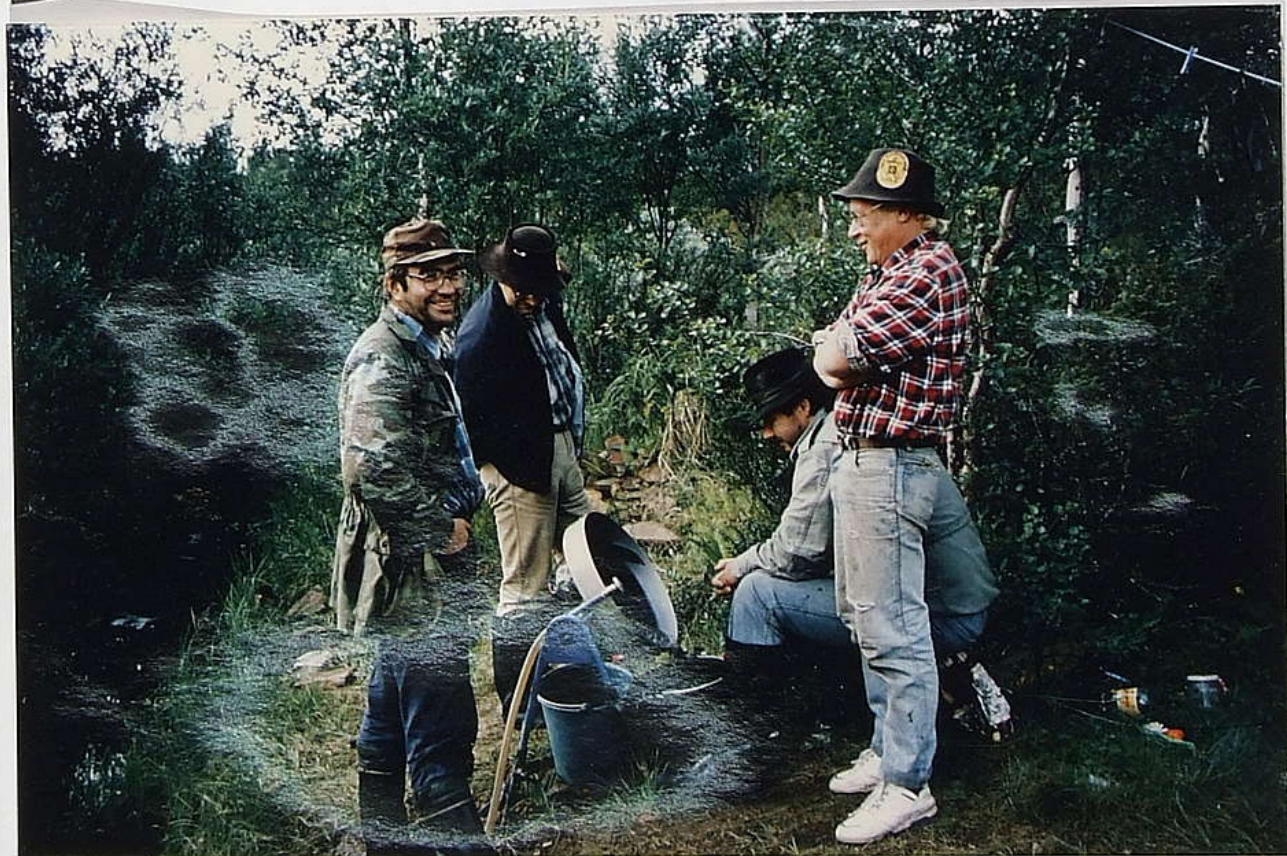
-56-

LAPIN RADIOSSA KERROTtiin MERENLUODON KARIN JA PEKAN ISOSTA HIPPOLÖYDÖSTÄ, JOKA TÖSIN LÖYTYI JO KOLMEEN VUOROKA SITTEN. ILMEISESTI LAPPALAISEN JARMO OLI UJUTTANUT TOIMITTAJALLE TARKKOJA YKSITYISKOHTIA: HIPPU ON LAPIN 120-VUOTISEN KULTAHISTORIAN YHDEKSÄNNÄKSI SUURIN, PAINO YLI 72 GRAMMAA, NIMI HERMANNIIN ONNETAR, KOSKA STIGZELIUS OLI KOLMAS HENKILÖ, JOKA HIPPUUN KAJOSI. HIPPU ON TÄNÄKÄÄN KUOJON AJAN NÄYTTÖLLÄ KULTA-MUSEOSSA JA SEN JÄLKEEN MYNNISSÄ KAUNISPÄÄN HUIPULLA HINTAN 101.000,-. HIPPU LÖYTYI KESEN ENSIMMÄISISSÄ RÄNNITTEISSÄ. MAINITTIN MYÖS VIIME SYKSYN VIIMEISESSÄ RÄNNITTEISSÄ LÖYTYNYT 15-GRAMMAINEN JA SEKIN, ETTÄ LÖYDÖN TEKI SIRKA MERENLUOTO RÄNNITTEIKÄSÄSTÄ.

4.8.

HELLETTÄ, SINISTÄ TAIVASTA. RÄNNITTELEMME LAISKASTI TIVOLIN LÄHELLÄ, VÄLILLÄ LOIKKAAMME VIIVOITTELEMAAN TIVOLIN SAUNAN UIMA-ALTAASEEN. URPO J. SALO KÄVI MIESSILLÄ, PITI VASTAANOTTOA KARIN KÄMPÄLLÄ, PARISEKYMMENTÄ KAIVAJAA OLI SANAA KUULEMASSA. VIENTI OLI SELVÄ: "KAIVOSPIIKKEJÄ KAIKILLE, LAPIOMIEHILLE YHTEISIÄ." MÄLÄSKÄN RISTO KULJETTI SALOA MÖNKIJÄN PERÄKÄRRYSSÄ. RISTO ON TÄÄLLÄ HOITANUT MUITAKIN KULJETUKSIA, KUSKANNUIT HERMANNIIN JEEPILLÄ. GTK:n TUTKIMUSPORUKKA LÄHTI TIVOLILTA HELIKOPTERILLA, PUOLI TUNTIA KOPTERIN NOUJUSTA KANGAS-JASKA KÄMPI KÄMPÄLLEMMÄ, JASKA OLI LIFTANNUT HELIKOPTERIIN NJURGALAHDESTA. SARREN JUKKA ON LEMNÄTTÄNYT LASSE NÄSIÄ KULTA-ALUEEN YLLÄ SELOSTAN KAIVUUTOIMINTAA JA OIKEUSTAISTELUAMME. MÄLÄSKÄN RISTO POIKKEI EIKEN AAMULLA, HAKI KORUPAKETIN JA MAKSOI KULTAHIPULLA. RISTO KASTOI KILON SEKALAISEN KÄRKEITÄ HIPPUJA NIPAN VANHALLA POSLIINI-LAUTAJELLE SANDON, ETTÄ "KLONI TUOSTA PAUKKASI!"

-57-

ALHOSEN JA MERENLUODON KAIVOSPIIRIEN RAJAT KÄYTIN SIIS
30.7.1991. YHDEKSÄN NURKILLA AAMULLA PÖLLÄNTI KÄMPÄLLE
KAKSI VIRKAMIEHÄ & PEKKA JA KARI MERENLUOTO, POSTILAN
PEKKA TULI TIVOLILTA, JOUKKOON LIITTYIVÄT TIMPPA ALHOSEN
+ 3 HURJAA SAMOILTA KULMILTA. VIRKAMIEHILLÄ OLI OMAT
LAITTEENSA, MUULLA JOUKOLLA OLI KAKSI MOOTTORISAHAA,
PARI LAPIOTA JA RAUTAKANKI. ALOITUSPISTEEKSI MÄÄRÄTTIN
ALHOSEN ALARAJA, JONKA TOTEAMISEKSI KIIPEESIN TIVOLIN
KÄMPÄN KATOLLE HEILUTTAMAAN SEIPÄÄN NOKKAA SITAISTUA
MUOVIPUSSIA. KESKILINJAKSI SOVITTIIN PUJKUN LAAKSON KULTAISIN
KOHTA VÄLITTÄMÄTTÄ PÄLJOAKAAN VALTAUSKIRJAN KARTASTA.
SITTEN MINUT KOMENNETTIIN KAKSI VALORAKETTIA MUKANAAN
KAIVOSPIIRINI YLÄRAJALLE, SEN KESKILINJALLE, JOSSA LAUKAISIN
RAKETIT TAIVALLE. NYT AUKOI SAHA JOIDA, LINJAA
SYNTYI. KIVIÄ KAIVETTIIN MAASTA PYTKETKSI, JOTKA NUMEROITTIIN
PIIKILLÄ JA VASARALLA, KÄSITYÖNÄ KUTEN TAIDEKÄSITTÖLÄISELLE
SOPIIKIN. NELJÄSSÄ TUNNISSA OLI 6,6 HEHTARIN SUURUINEN
SUORAKULMAINEN ALHOSEN KAIVOSPIIRI RAJATTU. KIVIPTYKKEJÄ
TULI VAIN KAKSI, JÄNKÄÄN LYÖTIIN PUUPALJUT. LILY
KEITTI MAINIOT SOPAT KOKO JOUKKUEELLE.

MERENLUODON RAJANKÄYNTI OLI ISOMPI SAVOTTA, ALUE ON
ISO, KÄSITTÄEN PUJKUN YLÄJOUKKUN, YLITTÄEN VEDENJAKSIA
JA KÄÄNTÄEN MUUTAMIA KULMIA TEHDEN RUITULLE LÄHELLE
OLLUKAISTA. VÄLILLÄ KAHVISTELIMME RUITUN LATVAN KAMMILLA,
JA TYÖ JATKUI VEDEN JA PARIN LEIPÄPALAN VOIMALLA LIKI
ILTAYHTYKSENTOISTA. MOOTTORISAHAMMEKET OLIVAT LUTILLA
RUITUN JYRKKEIEN RINTEITTEN KOIVIKOSSA. HENKI OLI HYVÄ,
VITSIT LENTELIVÄT. HONNA LOPPUI RAUMALAN KÄMPÄN PIHA-
PIIRIIN, JOSSA LILY TARJOSI MONIPUOLISEN ILTAPALAN, JOPA
ROMMIA OLI TILIKKA TARJOLLA. PIENI PALA LEMMENJOEN
IKIVANHAA KULTAMAATA OLI PELASTETTU KAIVOSALUEEKSI
(TOIVOTTAVASTI).

-60-

11/8-91 Tak for gæstfrihed og smukke smykker.
Kommer J til Danmark er J meget velkomne
til at besøge os.
Jakob, Bodil og Jørn Sonne
Gl. Møllevej 31. 9640 Farsø, Danmark

15.8.

LÄHDEMME TÄNÄÄN KOTIPESILLE. PARINA VIIME PÄIVÄNÄ KAIVELIN
KVARTSIKIDELOHKAREITA MARTINIISKOLTA. YRITIN MÄÄRITELÄ JUONEN-
PÄIKÄN SISÄINNIN ILMAN KOMPASSIA TEHDÄKSEN SINNE VALTAUKSEN.
KANGAS-JASKA ON LÖYTÄNYT ELÄMÄNSÄ SUURIMMAN HIPUN, KAUNIIN
KULMIKKAAN 24-GRAMMAISEN. HIPPU ON OUDON VÄRINEN, HOPEAN-
VALKEA VIVAHDUS KIELII MAHDOLLISESTI EMÄKALLION LÄHEISYDESTÄ.
KARIN 72-GRAMMAINEN ISOMUS MYHTIN HETI JULKISTAMISEN
JÄLKEEN. LAPIN RADIOHAN KUULUTTI 2.8 PITKIN ILTAPÄIVÄÄ
JA ILTAA TÄRKKÖJÄ TIETOJA HIPUN LÖYTTÄMISESTÄ JA MYHTIPAIKASTA.
KAUPPA ON HISTORIAALINEN, SEKÄ GRAMMA-ETTÄ KAPPALEHINTA
ON ENNÄTTÄMÄLLISEN KORKEA. LAMMINAHON OLLI TULI KULTA-
MOILUE VUODEN TAVON JÄLKEEN, PESII TIVOLIN KÄMPÄSSÄ, JONKA
ISÄNNÄT OVAT KANJONISSA. KULTASAPIIRI - VALTAUKSILLA (TULEVASSA
KAIVOSPIIRISSÄ) MÖTRII KONE MAHDOLLISESTI JO TÄNÄ SYKYNÄ!

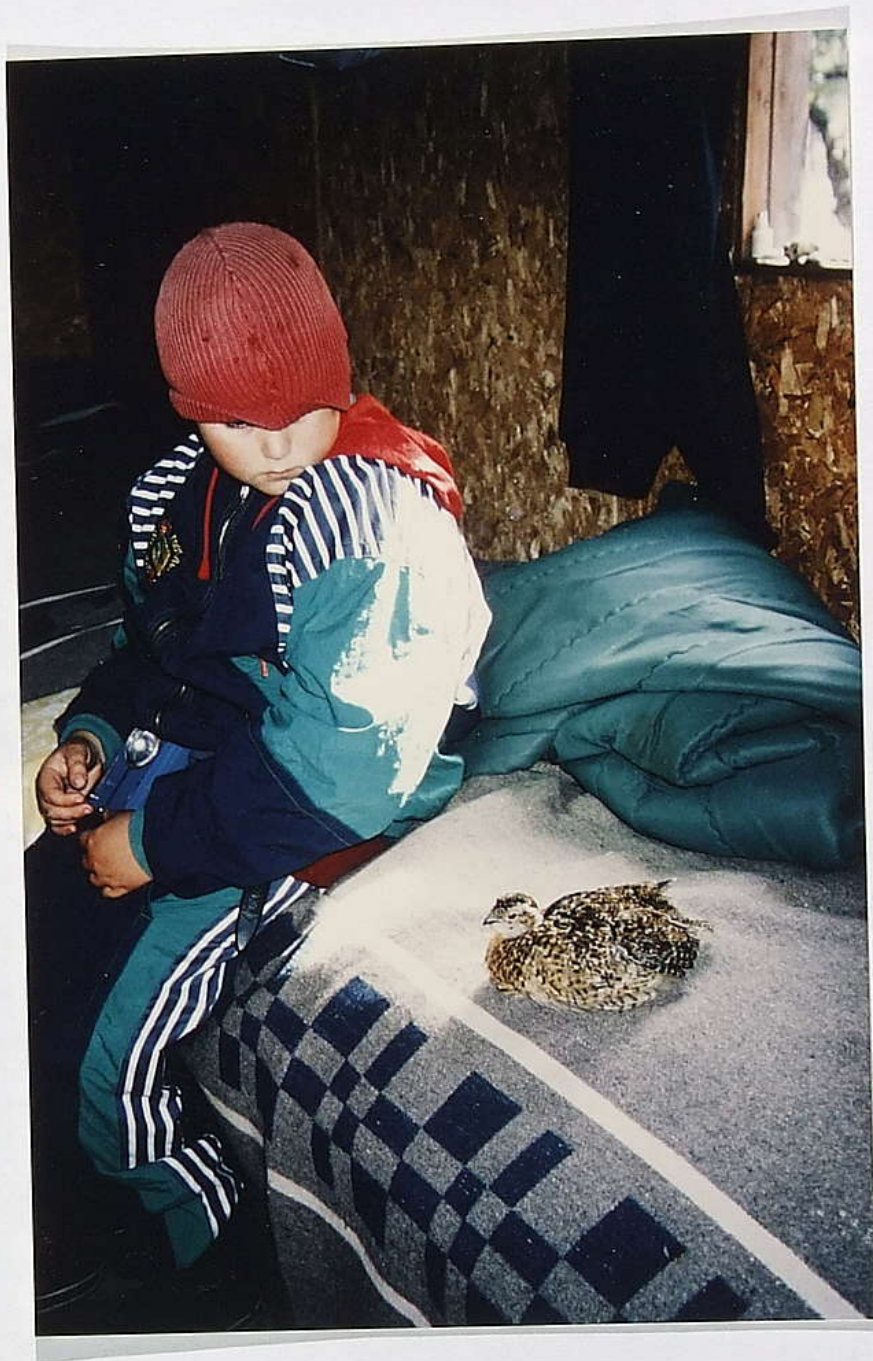
15/8 - 81

PAVUT LIOTETAAN YÖN YLI, KEITETÄÄN SUOLA-
TUSSA VEDESSÄ KYPSIKSI. LOPPUVAIHEESSA
KEITOS MAUSTETAAN SIIRAPILLA (SOKERILLA)
JA VIIMEKSI LISÄTÄÄN ETIKKAA.

SÄRPIMEKSI PAISTETAAN LÄSKIÄ TAI PE-
KONIA KAUNIIN RUSKEKSI. TARJOILTAESSA
RASVAA KAADETAAN PAPUJEN PÄÄLLE,
EI KORISTELLA.

Q. Lamminta.

617

lusemwankeinet kummit, mitet valmiste-
minen on johtunut.

Ala-alue muiden kämpästä,
Hendrikantainen emäty: varsin mahaan
16 henkilö — uudeen leivään ja paistui
sika-maastalle, näi komejimmalle.

Lily

15.2.-91 KLO 12.45

MARTINIISKONPALON RINTESSÄ AJAA TIVOLIA KOHTI KUMALLINEN
KULKUNEUVO: MÖNKIJÄ & PERÄKÄRTT, MIES KUMASSAKIN.
KANGAS-JASKA KERTOO, ETTÄ LIIKKEELLÄ ON VIRKAPUKUINEN
POLIISI JA KANGASNIEMEN JALLO, VIRKASSA PAIKOTTAMINA
KUMPIKIN. POLIISI OLI EILIN KUULUSTELLUT KARIA EPÄILTTÄ
VESILAIN RIKKOMISESTA Y.M. VIINETAALVINEN KULTTUURIMUKSEN
YHTEYDESSÄ, KARI OLI TUOHTUNUT, SYHTÄKIN. POLIISILLA
ON MAHDOTON URAKKA, ETSIÄ NÄTTÖÄ METSÄHALLITUKSEN
TEKEMÄN PERÄTTÖMÄN ILMIANNON TUEKSI. OULSI LÖYDETTÄVÄ
PILATTU TAI LIATTU VESIÖTÖ TAI TUHOITUA LUONNOKSEUNEUTTA.
LÖYTY VAIN JUSITISI TASOITETTUSA PIENIÄ KUOPSIA JA PUHDASTA
VIRKASTA VETTÄ.

-63-

1992

-64-

KAIVINKONEITA PUSKULLA !

TULIMME 29.5.1992. HELLETTÄ, KEJÄ TUNNURISSA
 KAKSI VUOROKA ETUJASSA. ENSIMMÄINEN VENOKUNTA TÄNÄ
 VUONNA HAMINASSA, TINTTI AJOI, MARKE MUKANA HUVI-
 MATKALLA. HAMINASSA UIMME, TULVIVASSA MORGANHOJASSA
 UIMME, PETRONELLANKURUN LUNESSA KIERUKELIMME,

KOIVUT PUSKULLA ISOLLA HIRANKORVALLA. KÄRIN KOMATSU,
 HINNAKULJETIN, HUUTOKÖMMÄNÄ YM. JÄNGÄSSÄ KÄMPÄN
 LÄHELLÄ. OMALLA VALTAUKSELLA KANAMÄEN RAMIN
 (= SOPIMUSKUMPPANI) KALUSTOA: KAIVINKONE, TÄRYSEULA & RÄNNI,
 PUMPPUJA, AGREGAATTI

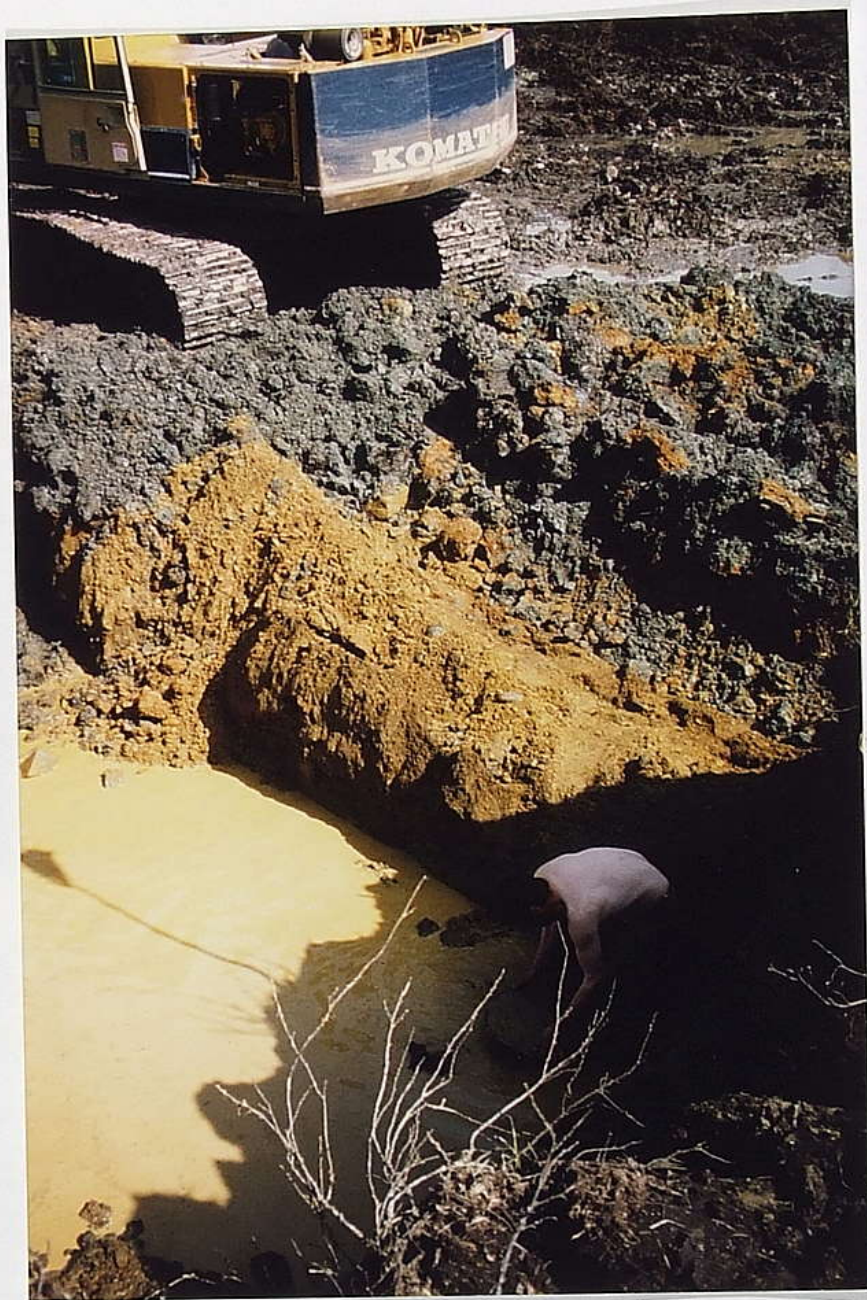
1.6.1992 RAMI KAIVOI KÄRIN KOMATULLA VIEMÄRIN JA
 ALOITTI PINTAMAIKAN POISTON, TTÖ EDISTYY JOUTUIN,
 ENSIMMÄISET BÄNNITTEET TEHDÄN VUOKAN - PARIN PÄÄSTÄ,

3.6

AAMU. RADIO LUPAA HELLETTÄ, TAIVAS ON KIRKAS,
 MONNILLE !

-65-

4.6

-66-

HELTENEN AAMU, SÄÄTIEDOTUS LUPAA +20 - 26° LÄMPÖÄ.

EILEN ENSIMMÄISET MÄKÄRÄNPUREMAT. RAMI KAIVOI KOMATSULLA
KAHDENSADAN KUUNON KEON KULTAMAATA RÄNNITETTÄVÄKSI.

KOEVAIKOUS ANTOI HYVÄT MERKIT, KULTA ON AINAKIN VIIDEN-
TOISTA METRIN LEVEYDELTÄ JA PAIKOIN KERROKSEN PAKSUUS ON
KAKSI METRIÄ!

METSÄHALLITUKSEN VIRKAINTOINEN "VALVOJA"
RANTA-LEO KYSELEE MAKSUA PUISTA JOTKA
OLEN OSTANUT MÄLÄSKÄN RISTOLTA ???
LAPPU OLI NAULATTU KÄMPÄN OVEEN.

Alkohen!

Mittasin koivuja 1,5 m³
oletko maksanut?

Fero, Leo Ranta
puh 52104 Puistomestari

5.6.92 Saimme Alkoselta oppia kullanhauh-
donnassa ja korukivien etsinnöissä. Elämäni
ensimmäisessä vastauksessa löytyi kolme hippua
kultaa. Nyt hyvillä mielin palaamme kotiin Ha-
rinaan. Hamu Heimo ja Teuvo-Liisa Suominen
Olavi Salonen Aila Haarina johtajina

-67-

10.6.

VAIHTEKSI HELLETTÄ, $+25^{\circ}$ LÄMPÖÄ TEHOSTAA PISTÄVÄ
 AURINKO. MAA ON RUTIKUIVA. KARI HITSAA JA
 LEIKKAA TERÄSTÄ TYÖHAALUUN. KÄVIMME ILLALLA TARKISTA-
 MASSA, ETTÄ KIPINÄT EIVÄT SYTTÄ TUZUEPALOA.
 MASSOITTAIN SÄÄSKÄ! RAMIN KAVERIKSI TULEE TÄNÄN
 SEPPÄ-KALLE, VIIMEISTELEVÄT HUUDONTALAITTEET. TARKOITUS
 ON PÄÄSTÄ RÄNNITTÄMÄN VIIKON KULUESSA.

11.6.

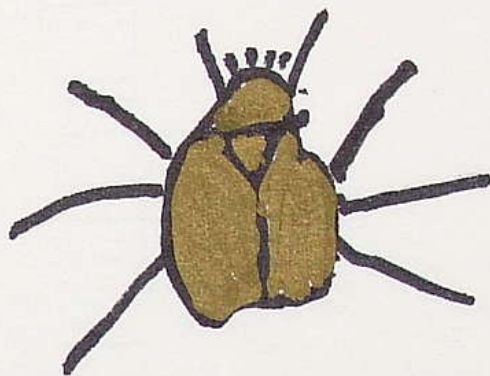
LAPPI ON EUROOPAN KUUMIN PAIKKA. PELLOSSA ON MITATTU
 $+28,2^{\circ}\text{C}$. TÄÄLLÄ EI OLE MITTAREITA, MUTTA HELLE
 ON HIRVUINEN. MONTULLA EI VIITSI OLLA, ONNEKSI KÄMPPE
 ON MUKAVAN VILKEÄ.

12.6

SÄÄTIEDOTUS LUPAA (UHKAA) HELLESÄÄN JATKUVAN, $+26^{\circ}$ KOKO.
 MAASSA, LAPISSA LÄMPIMÄMPÄÄ! VALTAUKSEMME SUUNNALTA
 KUULUI ILLALLA KOLINAA, KOKELLEKO RAMI JO TÄRTY-
 SEULAA?

KAIVOSOIKEUSTAISTELU JATKUU, MAAILAKUUSISSA ANNOIN OMAN
 SELITUKSEN KORKEIMMALLE HALLINTAOIKEUDELLE. METSÄHALLITUS
 PIIRULAINEN VALITTI KAIVOSPIIRISTÄNI. PONTAKOON MERKILLE,
 ETTÄ KULLANKAIVAJAT OVAT VOITTANEET KAIKKI JUTUNSA
 VALTIONHALLINTA VASTAAN KHOISSA JA VESILUOKEUKSESSA.
 RUMIMMAT PROSESSIT OVAT VIELÄ EDESSÄ PÄIN!

LAPPAALAINEN JARMO POIKKESI ROMMEINEN, SAVUPORONINEN
 JA KULTAMÖKKYINEN.

ANTT I A.

13.6

-70-

HELTEET JATKUVAT. UTSJOKI ON EILEN OLLUT EUROOPAN KUUDIN PAIKKA, $+29,9^{\circ}\text{C}$. RAMI ALOITTI EILEN RÄNNITYKSEN. ISOA SAALISTA TUSKIN TULEE, MAATA KAUKHOTIIN TÄRYSEULAAAN ESIINTYMÄN REUNALTA.

¹³
~~14.6.92~~

Maanpäällisen parin työssä vanhan kammun,
Mäntäsen Riinan, johon kutsuttiin monki jälle
minua. Uutis meen! Lily

14.6.92 Emergency-matteen monestien
mielisin. Nyt Rantanen Involle soittamaan
aluehätyskeskukseen samn ja metör-
pöytäkirjan kiraksi. Huvun eteläkuuli.
Lily

16.6

SÄÄT VIILENEVÄT. NYT ON SATEINEN AAMU. RÄKKÄ ON
HIRVUINEN. UTSJOELLA LYÖTIIN EDELLINEN LÄMPÖSUUNNUS KYM-
MENTSELLÄ, TOISSAPÄIVÄN VIRALLINEN NOTERAUS OLI $+30,0^{\circ}\text{C}$.
RAMIN ENSIMMÄINEN RÄNNITYS VASKATTIIN: AIVAN ESIINTYMÄN
LAIDALTA ANTOI 40 m^3 :N MONTTU KOLMESTA YLIMMÄISESTÄ
RIHLASTA 5 GRAMMA. KULTAPITOISUUS LIENEE $\sim 0,2\text{ g/m}^3$.
UOHAN KESKELLÄ LIENEE KULTAPITOISUUS JOPA KYMMENKERTAINEN,
KREIVIN RAPORTISSA ON MUUNAKIN MONTTU NÄYTTÄNYT
 $3,6\text{ g/m}^3$! ?!

RAMILLA ASIAAN KUULUVIA ONGELMIA: AGREGAATTI LAKKASI
ANTAMASTA SÄHKÖÄ. APUUS TULI SÄHKÖALAN AMMATTILAINEN
RISTO TELIÄ MIESSILTÄ. VIKA LÖYTYI YÖSTÄNNÄ, MUTTA
TARPEELLISTA PIKKUOSAA EI OLLUT MUKANA. SEN HAKI

RAMI KÄVELLÄN SEURAavana PÄIVÄNÄ, MOTSKARISTA KUN
HÄIPYI KIPINÄ!

17.6

KOVA LUOTEITUULI, HEIKKOA VESISADETTA, VEDEN SEASSA
JOKU LUMIKATKETA. LÄMPÖTIL. NOIN +10 ASTETTA.

KARI MÖYRII KOMATSULLAAN PURONUDMASSA, RAMI
RÄNNITTELEE OMALLA KONTELLAAN 650 METRIÄ ALEMMAAN.
YLEISRADION PORUKKA TIETTÄVÄSTI TULEE HUOMENNA
JUTUTTEKON.

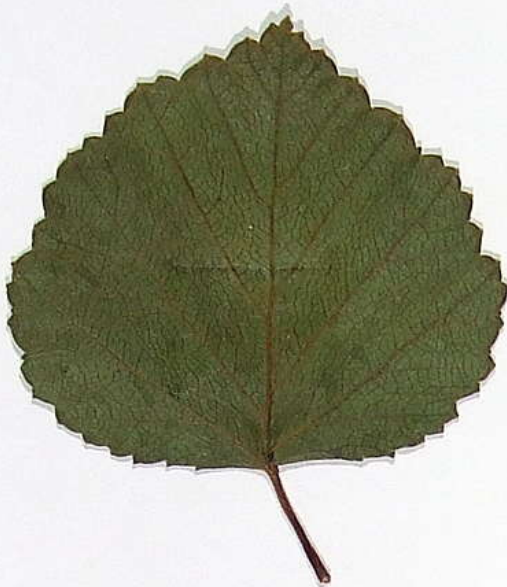
UUSIA KAIVOSPIIREJÄ PERUSTETAAN, VIREILLÄ ON 6-7
TOIMINTA, NM. JASKAN KAIVOSPIIRIRAJANKÄYNTI TOIMINETAAN
29.6.-92 KAARREOLALLA. TÄHÄNASTISET KAIVOSPIIRIT:

- MARTTILA (HEPO-OJA) MIESSI 1950-LUVULTA
- MERENLUOTO, MIESSI, KHO VAHVISTANUT 1991
- TELILÄ, MIESSI, KHO VAHVISTANUT 1991
- ALHONEN, PUSKU, PROSESSI KHOISSA KESEN
- MERENLUOTO, PUSKU, — II —

YHTEENSÄ NOIN 200 KILOA KULTAA RAJATTU POIS
METTÄHALLINUKSEN MÄÄRÄYSVALLASTA!

-73-

17.6

KOIVUSSA TÄYSIKOKOINEN LEHTI ENNÄTYKSELLISEN AIKAISIN.

18.6

POISLÄHTÖPÄIVÄ. RAMI RÄNNITTI EILEN NOIN 80
KUUTOTA, KULTA TULI NOIN 40 GRAMMAA, SUURIN
HIPPU 1,5 GRAMMAA, OSA AIKA HIENOA. SIIS $0,5\text{g}/\text{m}^3$,
AIKA HYVIN, MAA EI OLLUT VIELÄ PARHAASTA KOHDASTA.
NYT KOTIPESILLE JA KUUKAUDEN PÄÄSTÄ TAKAISIN!

-75-

18.6 Sitten on nyt pari päivää
 yötetty ottua selvää, mitä
 tämä hallentamoni elämä on
 ja mikäkin ihminen
 täällä toimii. Yksi muu-
 vimmista keskustelutavasta
 oli täällä Aarne Pihlman
 hämpähti, mukava ja mielen-
 toinen ihminen. Aarne on
 ammattiltaan kullaseppä ja
 lisäksi hämmä isänsä kassa,
 ja vierasvaimonsa, välikäs,
 ystävällisyys, avoimuus. Ne ovat
 vaitelua ja muuta mielen-
 tähtäin jäivät mieleen, muokas-
 etti pysyvästi. Mukava on
 tulla kassan, välikäs saadun,
 ja radiojuttu, jonka tähti
 teen, tulee lyhyt hyvä ja
 minä pysyn välikäs odes-
 kippusen tähti tunnelmasta ja
 välikäs ihminen ohjelman
 tähän

Fredrik Pihlman
 toimittaja Kemi

Vesioikeudelta anotaan virka-apua kaivun pysäyttämiseksi

Puskun konevaltauksilta valunut lietevettä Lemmenjokeen

L. K.

8.7.-92

-77-

Inari(LK)

Morgamjärven yläpuolisella Lemmenjoella on vesi samennut ja värjäntynyt. Syyksi epäillään Puskun kultavaltauksilta valunutta lietettä.

Metsähallitus ja Lapin vesi- ja ympäristöpiiri ovat todenneet Puskulla kaivetun ilman vesioikeuden lupia, ja ne anovat vesioikeudelta virka-apua kaivun pysäyttämiseksi.

Ylä-Lapin luonnonhoitoalueen luonnonsuojelusta vastaava päällikkö Olavi Tuohisaari teki tiistaina tarkastusmatkan Lemmenjoelle ja totesi Puskulla kaivetun viime aikoina kahdella konevaltauksella.

Kaivutyöt olivat olleet muutama päivän pysähdyksissä, eikä Lemmenjoen veden samenemista voitu todeta. Siitä on tullut kuitenkin ilmoituksia sekä hoitoalueelle että vesi- ja ympäristöpiiriin; huolensa on ilmaissut mm. Lemmenjoen kylätoimikunta.

Puskun alueelta Lemmenjokeen valuva kullanhuhdontaliete on käynnistämässä kahnauksen kullankaivajien ja vesiviranomaisten välillä. Liettevettä on ilmoitettu näkyneen Puskulta laskevan ojan ja Morgamjärven välillä.

Tuohisaaren mukaan sekä metsähallitus että vesi- ja ympäristöpiiri ovat edellyttäneet Lemmenjoen kansallispuistossa ja myös Ivalojoen alueella konekaivajilta vesioikeuden lupia, mutta Puskulla toimivat konekaivajat eivät ole sellaisia hakeneet.

Tuohisaaren kanssa Lemmenjoelle tarkastuslennon tehnyt vanhempi rakennusmestari Pertti Lokio Lapin vesi- ja ympäristöpiiristä sanoo, että luvattoman konekaivun pysäyttämistä tulaa vaatimaan ripeästi vesioikeudelta.

Lokion mukaan Pohjois-Suomen vesioikeus saanee vesi- ja ympäristöpiiriin virka-apupyynnön ensi viikon alussa, jolloin tiistaina Lemmenjoelta ja Puskulta otetut valokuvat on saatu valmiiksi ja vesinäytteet tutkittua.

Lokion mukaan vesioikeuden virka-apuun vetoaminen ei ole vesirakentamisasioissa mitenkään

ainutlaatuista, mutta kullankaivun osalla tapaus lienee ensimmäinen ja kaiken lisäksi kyseessä on luonnonsuojelualueella tapahtunut luvattomuus.

Lokio uskoo vesioikeuden päättävän kaivukiellosta nopeasti. Hän kertoo vesi- ja ympäristöpiiri edellyttäneen Puskun konekaivajilta vesioikeuden lupia jo ns. koemonttujen kaivamiseen.

Ivalojoen alueella toimivat kullankaivajat ovat hakeneet Lokion mukaan vaaditut luvat. Lemmenjoella lupien saaminen on kuitenkin tiukempaa.

Lemmenjoen mahdollinen liikaantuminen on uusi ilmiö, sillä aikaisemmin kansallispuistossa toimivat konevaltauksat ovat keskittyneet Postijoen kautta Vaskoon laskevan Miessijoen latvaan.

Puskulla avattujen uusien konevaltausten vedet johdetaan Lemmenjokeen laskevaan ojaan.

- 78 -

28.7. tiistai -79.

Saimme lisää kullankaivuntietoutta
juttumatkallamme täällä Puolella.

Korut kiineen olivat upeita
soitaksia suomalaiset kätityperin-
teen nykyaikaisista sovellutuksista.
käte vierailevaisuuden

Silleen Savuola & Mi Pihel

HS-OULU

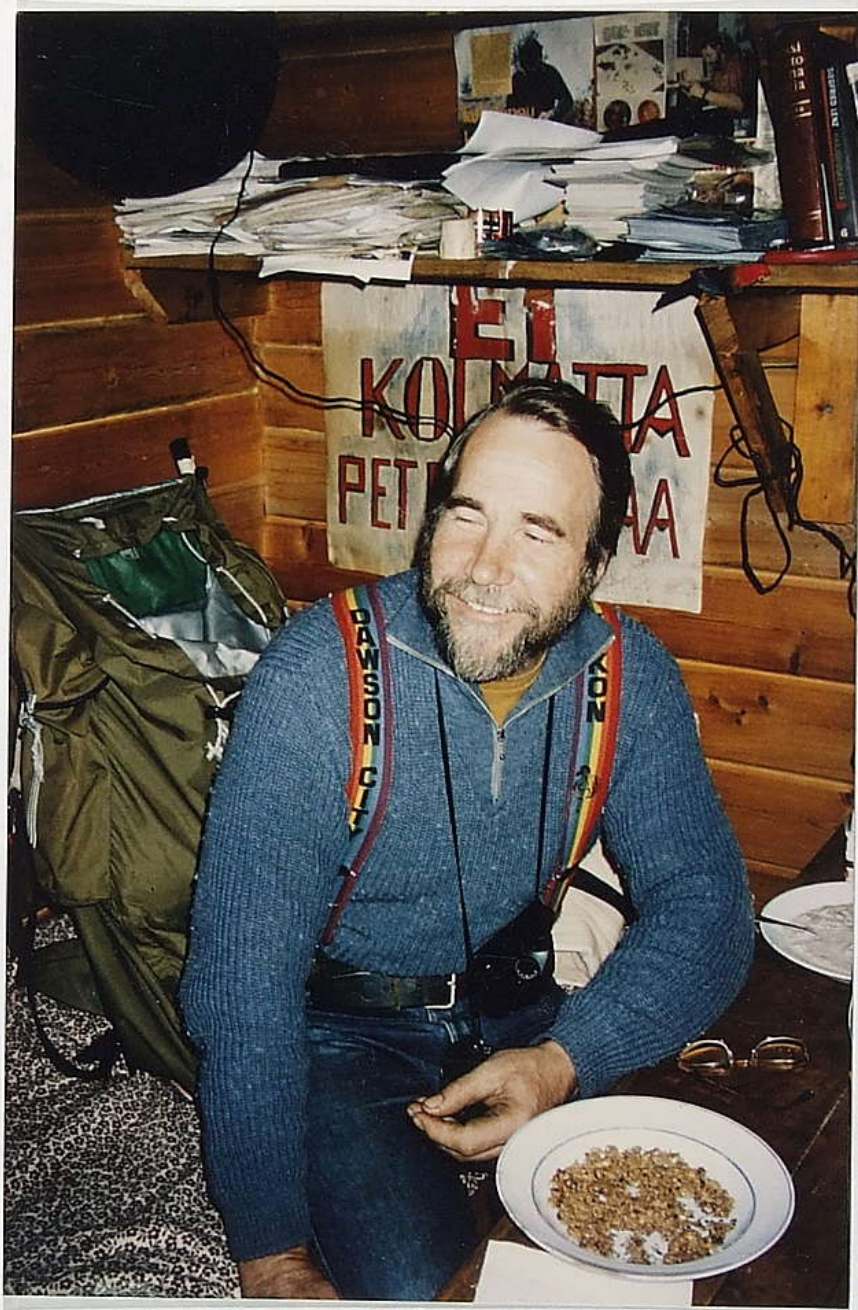
29.7.1992

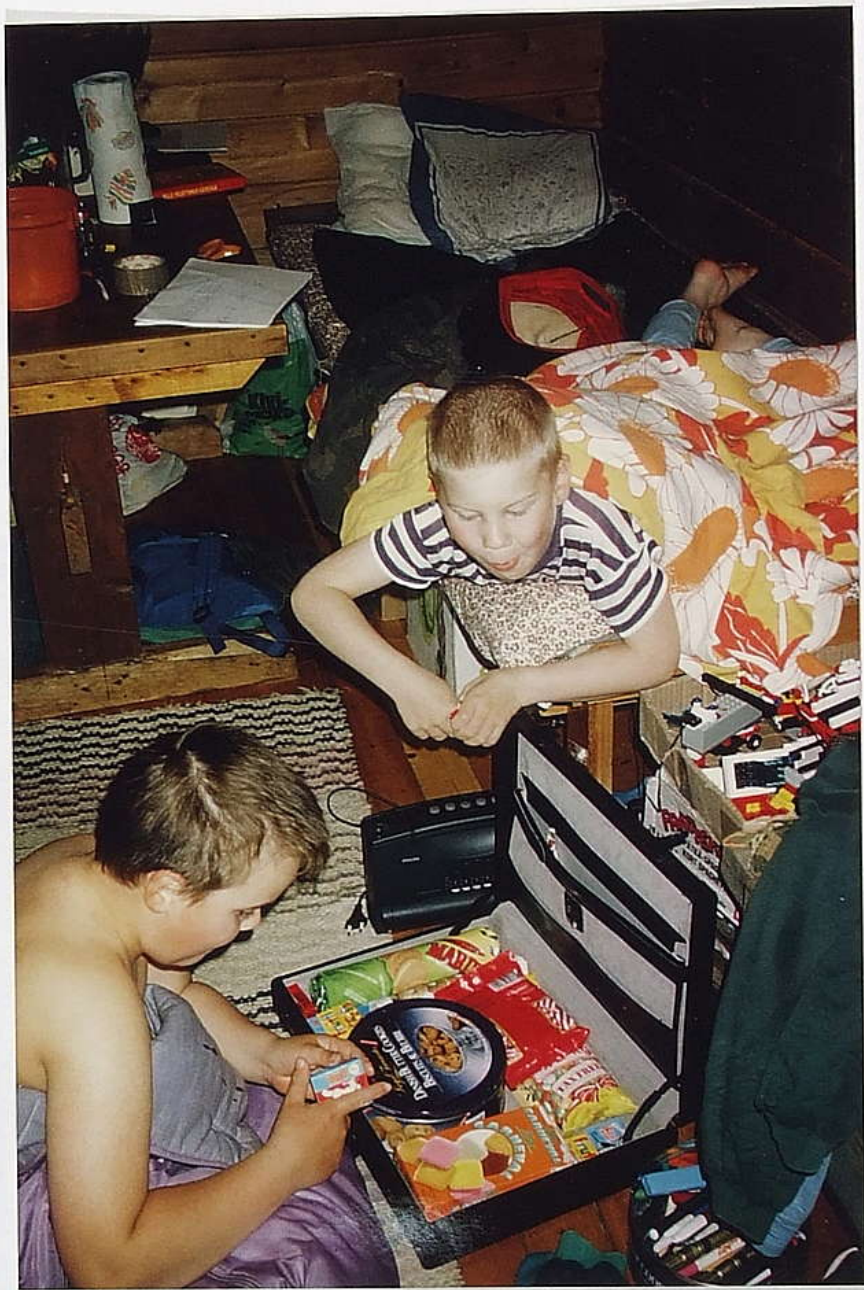
"Kullankaivusta tuttu' meksillä".

Eero Paavola
Risto Kivela

KESKUSRİKÖSPOLIISIN ^{KONSTAPELIT} YLIKONTORIT KÄIVÄT. METSÄHALLITUS
JA LAPIN VESI- JA YMPÄRISTÖPIIRI SYTTÄVÄT RABIA JA KARIA
LUVATTOMASTA KÄIVINKONEEN SIIRROSTA JA LUVATTOMASTA KONEELLISESTA
KULLANKAIVUUSTA. MINÄ OLEN PUHDAS KUIN PULHUNEN RIKOS-
EPÄILYISTÄ, MUTTA VESIPIIRI VAATII POHJOIS-SUOMEN VESIOIKENTTA
MÄÄRÄÄMÄN TYÖT LOPETETTAVAKSI MONTULLA 100.000,- MARKAN
UHKASEKULLA. JOS EN PYSÄYTÄ KONEITA, ON SAKKO 200.000,- JNE...

EN PYSÄYTÄ ! PELI KOVENEE, MUTTA TÄHÄN ON JO TOTUTTU,
EPÄILEN METSÄHALLITUKSEN JA VESIPIIRIN MIESTEN SYTYLLISTYNEEN
VIRKAVIRHEESEEN TAI -RIKOKSEEN. RIITTÄVIÄ VESITUTKIMUKSIA EI
OLE TEHTY !!! POLIIT OLIVAT LUPSAKOITA.

1.8-92

Heihin Janssan ilmalta tuli ja
samolta lähti.

Parempaa heliä ensiherraksi toivoen
ja hestityksestä kiittäen.

Hilke Järne

6.8.92

—————

—————

8.8.-92

TULIN KORUHOIMISTA TÄNNE 22.7. SEN JÄLKEEN EI
OLE OLLUT YHTÄKÄÄN ~~SATEETONTA~~ PÄIVÄÄ. YLÄ-LAPISSA
VESITÖT TULUivat KEVÄTTULUJEN TAPAAN. ÄSKEN JOKU
VIRKAMIES KERTOI LAPIN RADION LÄHETYKSESSÄ, ETTÄ INARIN-
JÄRVESSÄ LILLU KOKONAISIA MÄNTYJÄ.

VIRANOMAISRAU. KARIN JA MINUN MONTUILLA JATKUU,
NUORENKO MIES JA NAINEN KUVAJAT PUOLISALAA MOLEMPIEN
VALTAUTEN KOIVUTÖITÄ, 50 METRIN PÄTÄ PUJIKOISSA
TERVEHTINEET. KARI JUOKSI LUHISTELIJAT KUINNI JA ILHENI,
ETTA MIES OLI ELÄINLÄÄKÄRI INARIN-UTSJOEN KANSANTER-
VEITITÖN KUNTAINLITOSTA JA NAINEN INARIN KUNNAN
TERVEYSTARKASTAJA. KIELTÄKÖ VIRKASÄÄNTÖ VIRKAMIEHILTÄ
AIVAN TAVALLISET IHMISTAVAT, ESIM. SEN, ETTÄ KUN TULLAAN
VIERAAN IHMISEN TIÖPAIKALLE TAI KOTIIN, SANOTTAISIN
EDES PÄIVÄÄ.

Kari Merenluoto ja Raimo Kanamäki pohtivat konekaivun tulevaisuutta Puskulla.

Poliisi kuulusteli ja vesipiiri uhkaa uhkasakolla Puskujoen konekaivuu vesioikeuden harkinnassa syyskuun puolivälissä

INARIN MAA

12.8.-92

Näinä aikoina, kun työpaikat ovat kiven alla ja kaikilla yhteiskunnan sektoreilla joudutaan supistuksiin, on kuitenkin eräs ammattiala, joka tarjoaa työtä yrittävälle ja samalla työllistää muidenkin alojen ihmisiä, varsinkin virkakuntaa.

Puskujoen kullan konekaivaja **Kari Merenluoto** naureskelee heidän toimiansa johdosta käytyä, jo kymmenen vuotta jatkunutta kaplakkaa. Kallispalkkaisia oikeusoppineita on tarvittu monessa oikeudenkäynnissä, pienempien fiskaalien vaivoista puhumattakaan. Yksityishenkilönä toimivat kaivajat kantavat tietysti raskaimman taakan ja maksavat kustannukset omasta pussistaan.

-Keskusrikospoliisin kaksi virkailijaa täällä kävi viimeksi meitä kuulustelemassa; Yrjö Korhosta, Aarne Alhosta ja minua, kertoo Kari Merenluoto.

-Heille se oli miellyttävä kokemus. Saivat tutustua kesäiseen kansallispuistoon työnsä vuoksi ja siinä sivussa meidän konekaivajien kaltaisiin miellyttäviin puiston hyödyntäjiin. -Kerroim-

me heille oman mielipiteemme meitä koskevien tutkimuspyyntöjen johdosta ja kuulustelijat kirjasivat ne asianmukaisesti. Kuulustelijat myönsivät reilusti, ettei heidän asiantuntemuksensa riitä lainkaan asian lainopilliseen puoleen, mutta työnsä heidänkin on tietysti tehtävä. Inarin nimismiespiiri siirsi jo tutkimukset pois harteiltaan saman asiantuntemattomuutensa takia. Tutkimuspyynnöissä metsähallitus pyysi tutkimaan, olemmeko syyllistyneet maastoliikennelain rikkomiseen ja luvattomaan kullan kaivuuseen. Lapin vesi- ja ympäristöpiiri puolestaan pyysi tutkimaan onko työemme aiheuttanut Lemmenjoen vesistön samentumista.

Kari Merenluodon mukaan vesipiirin virka-apuopyyntö vesioikeudelle ja siihen liittyvä heidän vastineensa tullee vesioikeuden käsittelyyn aikaisintaan syyskuun puolivälin tienoilla. Vesipiiri ehdottaa 100 000 markan uhkasakkoa, mutta Kari Merenluoto sanoo uskovansa edelleenkin siihen, että vesioikeuden päätökset perustuvat

lakeihin eikä pikkuvirkamiesten tulkintoihin. Hän muistuttaa, että parhaillaan monet muut konekaivajat kaivavat ilman vesioikeuden päätöstä. Hän itsekin on kaivanut samalla kalustolla vähän isommalla purolla ilman vesioikeuskäsittelyä ja jo vuonna 1983 koneella Ruihtulla. Puskujoen latvat eivät voi olla vesilain tarkoittamaa vesistöä ja väitetystä Lemmenjoen samentumisen aiheuttajasta pitää ottaa selvää eikä syyttää heitä noin vain.

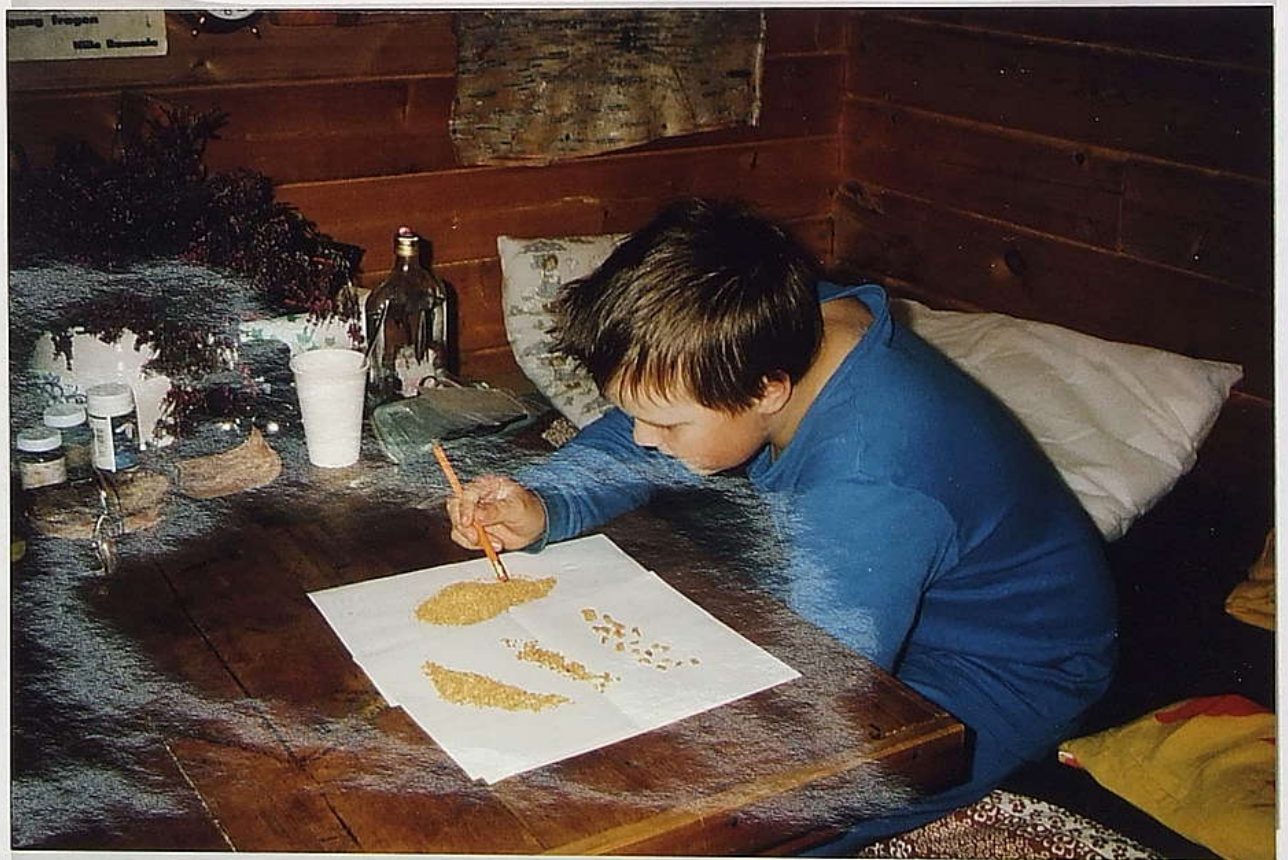
Uhkasakon uhkaamat konekaivajat harkitsevat parhaillaan, olisiko heidän asiansa pyytää vesioikeutta suorittamaan paikan päällä katselmus asioiden tilan selvittämiseksi. Tarpeettomiin prosesseihin ei kuitenkaan käydä, onhan takana jo monta korkeimmissakin oikeusasteissa käytyä oikeustaistelua eikä nekään mitään ilmaisia yksityiselle ole, vaikka jutut voitettu onkin. -Vastapuolella olevat viranhaltijat taas pelaavat yhteiskunnan varoin ja vain arvovaltasysteistä, sanoo Merenluoto.

8.8. -92

-84-

HAASTEMIES TOI PAR. PÄIVÄÄ SITTE KÄZILLE TIEDONANNON,
ETTA KÄZIN ON 30 PÄIVÄN KULLESSA ANNETTAVAN SELVITYS
POHJOIS-SUOMEN VESIOIKEUDELLE VESIPÄÄN VAATIMUSTEN JOHDOSTA.
MINUN VARMAANKIN ETSII HOLLON NIMISMIESPIIRIN HAASTEMIES
PARHAILLOAN KOTIPESILTÄ. 14.8 MENNESSÄ OLISI ASIA SAATAV
MINULLE TIEDOKSI. LÄHDEN TÄÄLTÄ KOTIIN 12. TAI 13.8
LENTSIKALLA MARTINUSKOMPALLOLTA. SOPII TOIVOA, ETTÄ HOLLON
NIMISMIESPIIRI SIIRTÄÄ "ETSINTÄKOULUTUKIENI" SAMOIHIN AIKoihin
INARIN, JOLLOIN MINUA ETSITÄÄN TURHAAN TÄÄLTÄ. SAJINTEE
KALLISARVOSTA LISÄDIKÄÄ. MYÖT VOISIVAT JATKUA SYKSYN SAKKA.
KAINOUEKILTA TULISI TALVEKSI JA TOIVON MUKAAN KUMOTTISIIN
YLEMMISSÄ OIKEUSASTEISSA.

MELKOINEN VIRKAMIESMAFIA RIEHUU YLÄ-LAPISSA, VESIPÄÄ &
METSIÄHALLITUS ON TILAINUT JOLTAIN TUUNASELTA RIISTA- JA
KALATALOUDEN TUTKIMUSKESKUKSESTA VIELLISEN LAUSUNNON, JOSIN
ON TÄRKEET MAAILMAKÄÄTÄISET LASKELMAT KALANPOIKASTUHOISTA, JONKA
KÄZI JA KÄZI OVAT JO MUKA AIHEUTTANEET! JUURALAUTA!
RANKEASADETULVAT OVAT PYTYKINEET MORGAMJÄRVEEN KYMMENIEN
ENTTIEN JA NYKYISEN VALTOITEN LITKUT JA VESI ON LIE-
VÄSTI SAMENTUNUT, MORGAMJÄRVEEN KUKKEUTUU SAMEN VETTÄ
AINAKIN SEURAVILLA PUKILLA JA JOKILATVILLA OLEVILTA
VALTAUKSILTA: MORGAMOJA, RUIHTUÄTISI, KÄZHUKURU, PUSKUJOJA,
VAIJOKI, LEMMENJOEN LATVA... VALTAUKSIA YKSISTÄIN PUSKULLA
ON 9 JA MELKON JOKAISILLA ON KAIVETTU TÄNÄIKIN
KESÄNÄ. LAPIOKAIVAJA OTTAA RÄNNITTSVEDON JUORAN PUROSTA,
LIKAA SEN JA LASKEE JUORAN PURON. KONEKAIVAJA EI
KÄTÄ PURON VETTÄ LAINEKAIN EIKÄ LASKE RÄNNITTSVETTÄ
PURON. MONUT KAIVETAAN PURONUOMAN ULKOPOULELLE JA
RÄNNITTS TEHDÄÄN KIERTOVEDELLÄ SULJETTUUN SEKKEITTSALTAASEEN,
JOITA ON USEITA: SAMEN VESI, JOKA EI MAHDU ALTAISIIN,
PUMPATAAN MINUN (RÄMIN) MONTULLANI 160 METRIN PÄÄHÄN
KUIVILLE KONEKALLE, JOSSE SE IMETTÄ MAAHAN, EIKÄ SAKENNA
PURON VETTÄ.

LAPIN RADION PUHELINTOIVEKONJERTISSA MATTI MIKKULAINEN
LÄHETTI TERVEISIÄ KULLAKKALAINEN KARI MERENLUODOLLE JA
KULLAN MYNNÄ JARMO LAPPALAINELLE : "PITÄKÄÄ LIPPU KOSKELLA !"

9.8

URPO J. SALO POIKKESI . LIIKKUI YKSIN ILMAN REPPUA, RUSINAPUSSI
TASKUSSA. YHDESSÄ SADATTELIMME METSÄHALLITUKSEN JA VESIHIERIN
MIESTEN RÖYHKEITÄ , ANKARASSA PAINESSA KATSELEMME ETEENPÄIN,
MINÄKIN HAALIN LISÄALUEITA : PARI VIIKKOA SITTEEN LÄHETIN
TÄÄLTÄ SARVIKUSNON ENTISTÄ ALUETTA KOSKEVAN VALTAUSHAKEMUKSEN
MINISTERIÖÖN. PUSKARADIO TIESI, ETTÄ VALTUS ON JUURI RAJENNUUT,
KARJENSIN ON PÄÄLLÄ, MUTTA MINUN SAAPPAINI LIS TUKUASTI
OVEN RAOSSA.

ÄNTTI KOHTAMÄKI SANOI ANTTI ALHOSELLE : "KAKSI ANTTIA
VASTAA VIITTÄ TAVALLISTA MIEHTÄ." ALHOSEN ANTTI KOMMENTOI
MYÖHEMMIN : "TARKOITTI VARMAN RUOKAILUPUOLTA !"

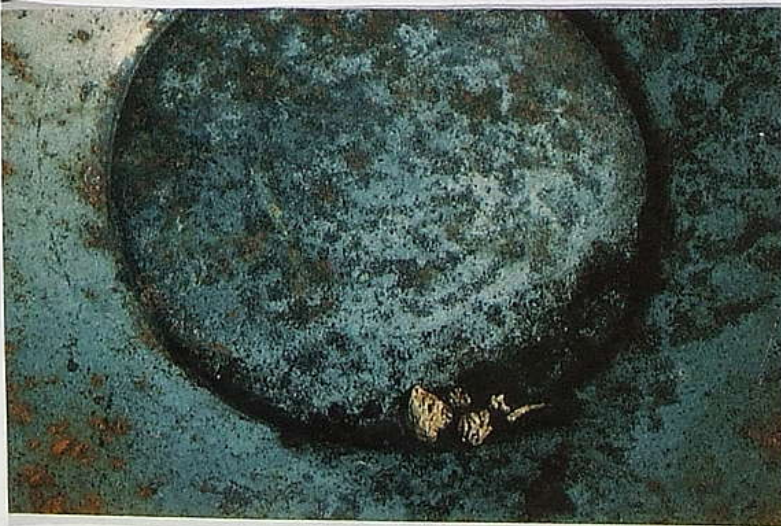
9.8.92

Vuimeinen käynti kaminassa —
Kuin kukaan munkki - sakeen. happumataaleja
sallia laaleen, tunti väijentyn ja tainjo
laski. Toin vilusti. Ei näkynyt
kylttilä kullajoin.
Seurijaan kaminan laikemilta nääsi
polijn silväshti. Vein kaverin kalja-

ELÄIN

maailma

6/1992 KESÄKUU 25,90 sis.lvv.

◀ Aarne Alhonen huuhtoo maata vaskoolissa, jolloin vesi irrottaa maa-aineksen...

▼ ... ja kulta jää vaskooliin.

puhkin, nautan, kuin palasin jne. aivan
helvessä. Kukaan tiettyysti ei kukaan jän-
nen seis vo olee.

Lily

ONKO AFSKA CHÄW?

Eläinmaailma-minimissä lokaan Afska voiballe
kultaa. Eläimelissä seessä, komein neuvola-
nen on mahtava rike.

Olen Afska eläin?

Jos hän on eläin, mikä eläin?

Siten kenties?

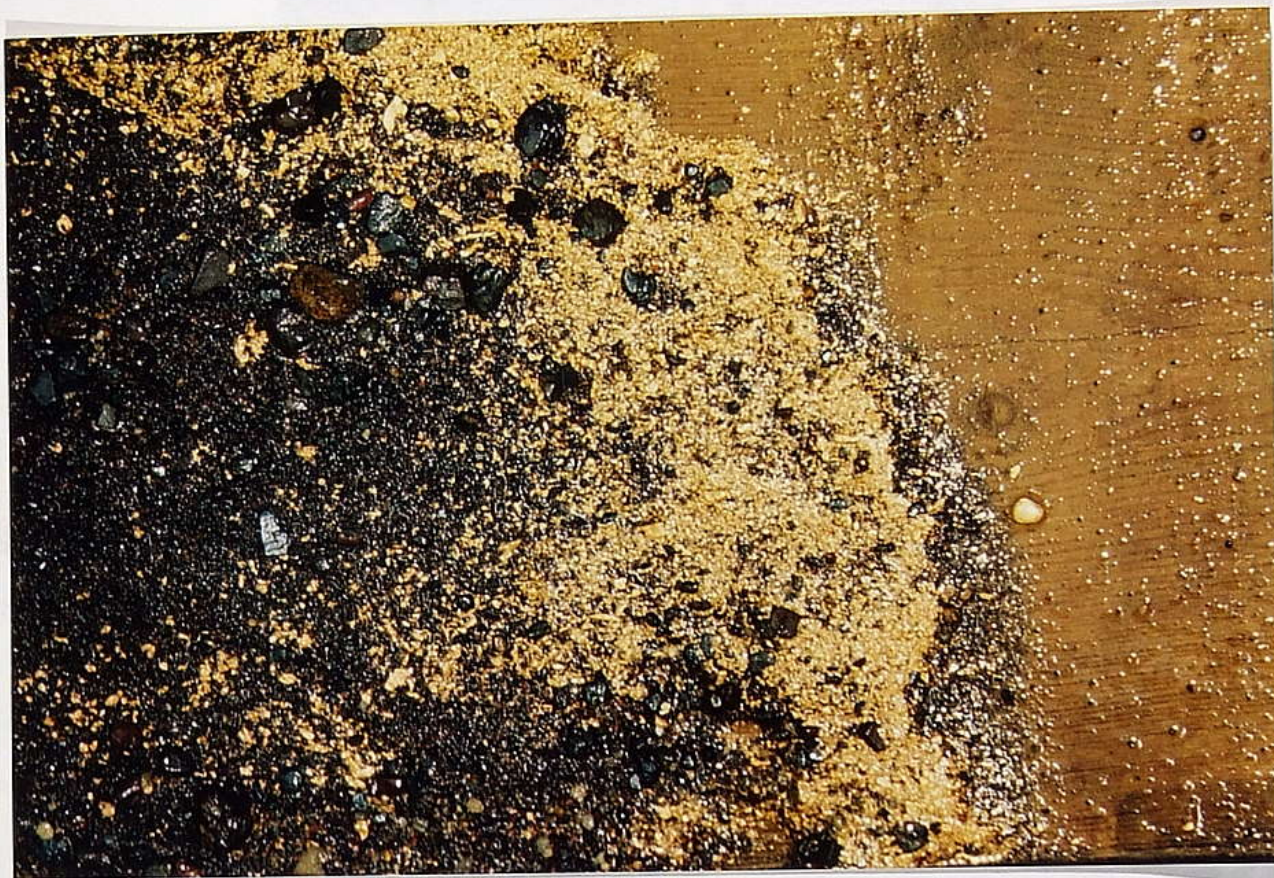
Pitkän oivutuksen aikana on joskus talleina
ajatus uskaltanut mieleen.

Rokkeuden taima salaisen aavistuksen paljo-
tunneeseen senttä muuan tapahtuma es-
beens-92 Puskulle; kunnan eläintäätään-
saapuu eläinsuojelusta tarkastamaan. Hän
kuvaillee lättilä, mutakuooppia. Ei kukaan
mitään. Tottaan kailuak eläinsuojelun lakien,
asutus- ja noutien mukaisiksi. Lätti tie-
nee koollaan sojiva, mutta sojivan paluu.
Olen Afska siis rike?

Joten silloin, Afska!

Raasauttaa Lily

-89-

10.8

-90-

PÄKKÄSÖ. PIHANURMI HUURTEESSA, VESIÄMPÄRISSÄ PIHALLA JÄÄTÄ.
MUTTA SÄÄTIEDOTUS LUPAA SADETTA TÄLLEKIN PÄIVÄLLE!

11.8

JOKA PÄIVÄ SATAA SAATANAA! TILASIMME REINO HUHTAMELLAN
LENNÄTTÄMÄÄN MEIDÄT MARTINIISKOONPALOLTA IVALOON HUHTAMENNA
KELLO 12. SAAS NÄHDÄ ONKO LENTOKELEJÄ. RAMI
ANTOI MEILLE KULTAA. SALAISEN SOPIMUKSEN NOJALTA
ALIKUKESÄN OSUUTEMME ON:

284 g	HIENOA	ä	55,-	15620,-
124 g	KORUHIPPUA	ä	180,-	22320,-
22 g	---	ä	270,-	6240,-
14 g	---	ä	340,-	4760,-
16 g	---	ä	440,-	7040,-
				55980,-

SYKSYLLÄ SAAMME SAMAN VERRAN LISÄÄ, TAI ENEMMÄN.

13.8

OLEMME MOTISSA. SATTUNEESTA SYYSTÄ EMME KÄYTÄ VENEKYYTTIÄ,
VAAN LENNÄMME MARTINIISKOONPALOLTA IVALOON. MEILLÄ ON LENTOLIPUT
TÄNÄÄN 13.20 IVALO - HELSINKI, JA OLEMME VIELÄ TÄÄLLÄ
KÄMPÄLLÄ. EILEN KLO 12 REINO HUHTAMELLAN PITI NOUTAA
MEIDÄT, MUTTA SÄÄ ESTI. KOKO PÄIVÄN SATOI RAKASTI JA
KYLHÄ TUULI PUHALSI POHJOISESTA. ILLALLA VESISADE MUUTUI
RÄNNÄKSI JA LUMEKSI. LÄMMINTÄ OLI +1°. NYT AAMULLA
TUNTURISSA ON LUMILÄISKIÄ. SOITIN ILLALLA HUHTAMELLALLE,
ETTÄ MENEMME MARTINIISKOONPALON KENTÄLLE KELLO 11. JOS
ON KELEJÄ, PÄÄSEMME VUOROKONELLEMME. JOS KELIT OVAT
HUONOT, PALAAMME KÄMPÄLLE LÄHTÖVALMIUTEEN. HETI KUIN
VOI LENTÄÄ, OHJAA HUHTAMELLA KONEENSA KÄMPÄMME YLI
JA JÄÄ ODOTTAMAAN MARTINIISKOONPALOLLE.

14.8.-92 HOTELLI IVALOSSA

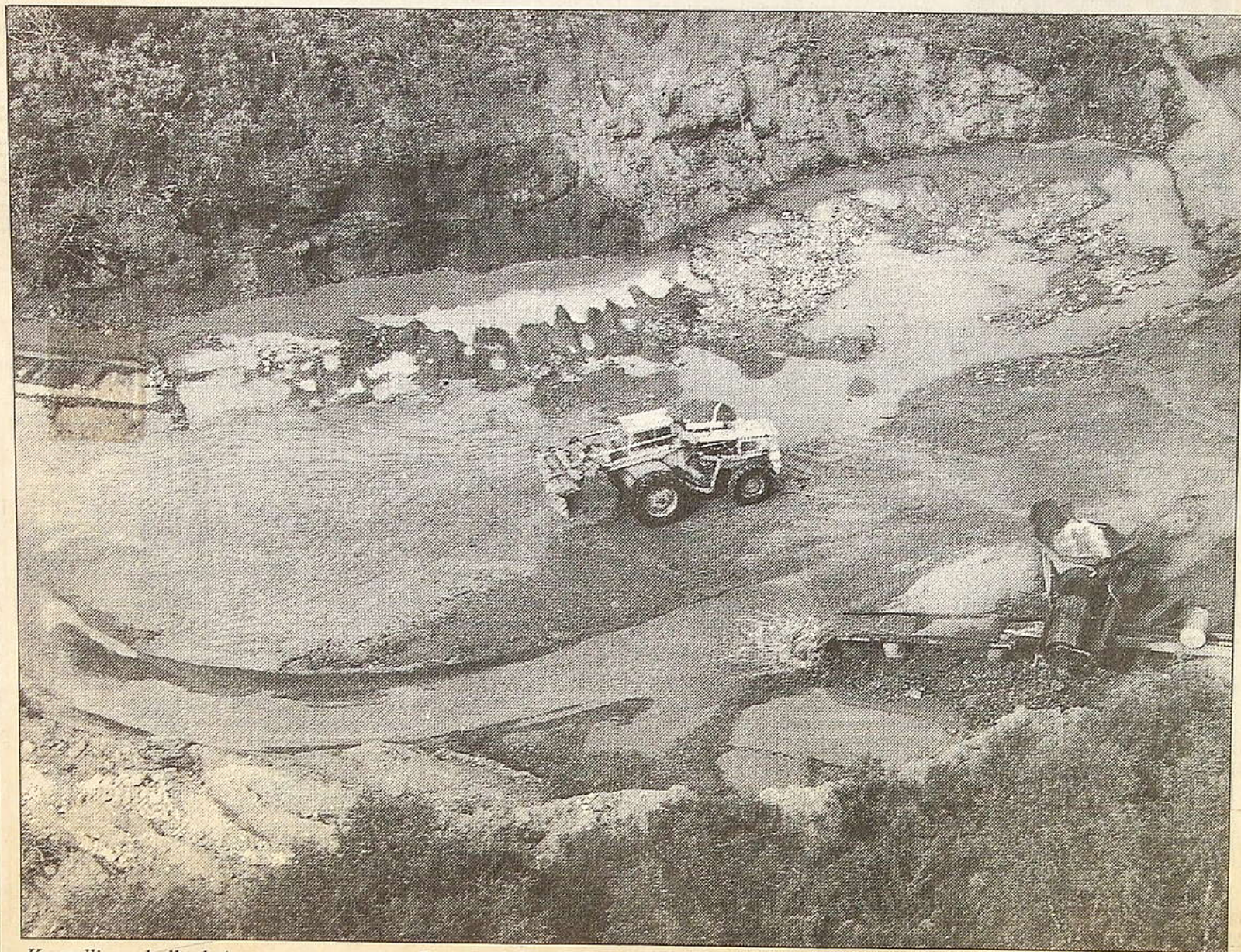
791-

SÄDE LOPPUI JA TAIVAS KIRKASTUI EIKEN, MUTTA PUOLI TUNTIA
LIIAN MYÖHÄN. MENIMME MARTINIISKOLLE YHDEKSITOISTA. SÄDE
TAUKOSI VÄHITELLEN. SÄÄ SELKENI LÄNNESTÄ PÄIN, KIETSI-
TUNTUREIDEN PÄÄLLÄ LEIJUI SINISELLÄ TAIVAALLA POUTAPILVIA, MUTTA
LENTOREITILLÄ IVALON SUUNNALLA OLI SYNKIÄ PILVIA MATAALLA.
MORGAN-VIIBURIN HUIPPU KATOSI AJOKITAIN REPARIIN PILVIIN.
TÄSÄN YHDELTÄ KOUKUSTA KONE VIIBURIN OLKAPÄÄN YLI JA
LASKEUTUI MARTINIISKOLLE, HUHTAMELLA KANTOI KONEESTA PUHELIN-
KÄMPPIÄN SÄKIN PERUNOITA TELILÄLLE JA KASSIN VIINAA KARILLE.
TOTESI MEILLE LYHYESTI: "EMME EHDI". LÄHESTESSÄMME
IVALON KENTTÄÄ KONEEN LENNONSUUNTO HUHTAMELLAN AJAMAIN
RINKIÄ TAIVAALLA, JOSKA DC-9 OLI LÄHDÖSSÄ. MEIDÄN
KONEEMME! NÄIMME SEN NOUSUN ILMASTA PARIN KILOMETRIN
PÄÄSTÄ. NO, LENTOLIPPUKEMME KELPAAVAT TÄLLE PÄIVÄLLE.
KÄVIMME KULTAHIPUSSA SYÖMÄSSÄ IHMISRUOKAA JA VIETÄMME
VUOROKAUDEN TURISTIN ELÄMÄÄ. SIUNAUKSEKSI VIIVYTYS
SAATTAA KOITUA: HOLLOLAN HAARTEIET EI TAVOITA MINUA
14.8. MENNESSÄ JA SIJETÄÄ HAARTEEN MAHDOLLISESTI INARIN.
LISÄKÄNÄ RAMI KAIVAA KULTAA ITSELLEEN JA MEILLE!

Vesioikeus kielsi koneellisen kullan kaivuun Lapin Lemmenjoella

H.S. 6.10.-92

-92-

Koneellinen kullankaivu on samentanut Lemmenjoen vettä noin 20 kilometrin matkalla.

Oulu

Helsingin Sanomat

Pohjois-Suomen vesioikeus on kieltänyt toistaiseksi koneellisen kullankaivuun Lemmenjoen kansallispuistossa. Vesioikeuden mukaan konekaivu vaatii vesioikeuden luvan. Kolmella Lemmenjoen kaivajalla ei ole tällaista lupaa.

Konekaivuun haitoista Lemmenjokeen laskevalla Puskuojalla ovat valittaneet muun muassa paikalliset asukkaat sekä metsähalitus. Lapin vesi- ja ympäristöpiirin tekemän katselmuksen mukaan konekaivu on samentanut Lemmenjoen vettä noin 20 kilometrin matkalla.

Konekaivuukielto tulee voimaan heti sadantuhannen markan sakon uhalla. Uhkasakko kaksinkertaistetaan, jos kullankaivajat jatkavat kaivuuta. Kullankaivajilla on mahdollisuus saada kaivuu-lupa normaalilla hakumenettelyllä jo ensi kesäksi. Sen sijaan vesioikeus ei puutu konekaivuuseen Miessijokeen laskevalla valtausalueilla.

"Lemmenjoen vanhemmat konekaivualueet sijaitsevat Miessijoen alueella, josta vedet eivät laske Lemmenjokeen. Myöskään Miessijoen kaivajilla ei ole vesioikeuden lupaa, mutta alueen konekaivuusta ei ole valitettu", vesioikeusinsinööri **Mauri Kerätär** Pohjois-Suomen vesioikeudesta kertoo.

Ympäristöministeriössä on tekeillä lakiesitys, jolla koneellinen kullankaivu kielletään Lemmenjoen kansallispuistossa lopullisesti.

Koneellisista kullankaivajista lainsuojattomia?

Heikki Pankka Geologian tutkimuskeskuksesta on hyvillään allekirjoittaneelle ja kahdelle muulle Lemmenjoen kullankaivajalle määrätystä kullankaivuu kiellosta haastattelulausunnossaan Lapin Kansassa 8.10.1992. Hänen mielestään kullankaivuu kiello on oikein, koska lakeja pitää jokaisen noudattaa.

Viime aikojen uutisointi Lemmenjoen kaivosoikeustaistelusta on ollut yksipuolisesti hallintovirkamiesten ja tuomioistuinten jäsenten näkemyksiä selostavaa ja myötäilevää. Siksi onkin hyvä muistaa, että kaikki tähän saakka määrätty konekaivuu kiellot, joista on valitettu, on kumottu korkeimmassa hallinto-oikeudessa tai vesiyläoikeudessa. Lem-

menjoen kullankaivajat ovat siis olleet lain oikealla puolella koko pitkän ja uuvuttavan kaivosoikeustaistelun ajan. Kieltoja tehtäilleet hallintovirkamiehet ja alioikeus ovat olleet lain väärällä puolella.

Metsähallituksen ja vesipiirin miesten estoton valitus- ja rikosilmoitustehtäily johtaa väistämättä moraaliseen ja juridiseen umpikujaan. Esimerkkinä voisin mainita, että yhtä aikaa, kun Pohjois-Suomen vesioikeus on vesipiirin vaatimuksesta määrännyt työt keskeytettäväksi Lemmenjoen Puskuojaan valtuuksellaan perustellen päätöstään mm. Lemmenjoen kaloille mahdollisesti aiheutuvalla vahingolla, vaatii metsähallitus Pohjois-Suo-

men maa-oikeutta määräämään maksettavaksi 70 000 markan korvauksen mm. kalataloudellisten vahinkojen aiheuttamisesta Vaskojen vesistössä!

Vilkaisu karttaan kertoo, että Vaskon latvapurot saavat alkunsa 467 metriä korkean Martiniiskonpalon tunturin toiselta puolelta, mutta se ei näytä virkavastuulla toimivia hallintovirkamiehiä mitenkään häiritsevän, kun tavoitteena on ammattikullankaivajien karkoittaminen Lemmenjoen vanhalta kultakaivosalueelta kaikin keinoin, myös laittomin.

Aarne Alhonen
kultaseppä, kullankaivaja
Hollola-Lemmenjoki

Kullanhuuhdonta Lemmenjoen Puskuojaalla Alhosen valtuuksella 1992. Suljetussa kiertovesijärjestelmässä sementtunutta huuhdosvettä ei johdeta sellaisenaan Puskuojaan, vaan selkeytetään altaissa tai pumpataan imeytyskenttään.

LAPIN KANSA 15.10.-92

Vesiylioikeus sallii kullan konekaivun Puskulla

L. K.

6.4. - 93

Inari

Veikko Väänänen

Vesiylioikeus on antanut Lemmenjoen Puskun alueen konekaivukiistassa välipäätöksen, jolla se kumoaa Pohjois-Suomen vesioikeuden päätöksen välittömästi voimaan tulevasta kaivukiellosta.

Puskun alueen kullankaivajille päätös takaa töiden jatkumisen tulevanakin kesänä.

Vesiylioikeuden päätös koskee kolmea Puskulla viime kesänä uudet valtaukset avannutta kullankaivajaa, **Aarne Alhosta, Kari Merenluotoa ja Yrjö Korhosta.**

Vesiylioikeuden mukaan vesiviranomaisten Pohjois-Suomen vesioikeuden päätöksen pohjaksi laatima selvitys koneellisessa kullankaivussa käytettävistä menetelmistä ja niiden vaikutuksista Puskuojan-Lemmenjoen vesistöalueeseen on puutteellinen.

Vesiylioikeuden mukaan kun liksäksi otetaan huomioon toiminnan välittömästä keskeytyksestä kiellonsaajille aiheutuvat menetykset, ei ole erityistä syytä määrätä vesioikeuden päätöstä täytäntöön pantavaksi ennen kuin asia on lopullisesti ratkaistu.

Vesiylioikeus ilmoittaa antavansa myöhemmin päätöksensä koko Puskun konekaivukiistan osalta.

Vesiylioikeuden välipäätökselläkin voidaan vielä valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen mikäli se myöntää valitusluvan. Käytännössä mahdollinen KHO:n eriävä päätös ei ehdi kuitenkaan alkavalle konekaivukaudelle.

Aarne Alhosen mukaan kaivukiellon kohteena viime vuoden lokakuusta saakka olleet kullankaivajat osasivat suomalaisen oikeusvaltioon uskoen odottaa heille myönteistä päätöstä.

Niinpä Puskun kaivospiireiksi haettuja valtauksia on huollettu kevään kuluessa normaaliin malliin; Alhosen kaivoksella on parhaillaan käynnissä kaivinkoneen huolto ja valtauksille on ajettu myös kesällä tarvittavia polttoaineita.

Alhosen mukaan lokakuussa Pohjois-Suomen vesioikeudelta tullut kaivukieltopäätös ei ehtinyt haitata pahemmin kullankaivajien toimintaan, sillä varsinainen kaivukausi ehti jo päättyä.

Sen sijaan talviaika on ollut kaivajille epävarmuuden aikaa vesiylioikeuden välipäätöstä odotellessa, ja tietty epävarmuus jatkuu luonnollisesti myös lopullisen päätöksen tuloon.

Puskun konekaivajat ovat vaatineet vesiylioikeudelta Pohjois-Suomen vesioikeuden päätöksen kumoamista kokonaisuudessaan. Edelleen he vaativat Lapin vesi- ja ympäristöpiirin velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Puskun konekaivukiista saatua poikia myös raastupajutun, sillä parhaillaan poliisi selvittää eräiden vesi- ja ympäristöpiirin viranomaisten toimia Puskuojan ja Lemmenjoen vesinäytteiden hankinnassa.

Tutkittavana on mm. väite, jonka mukaan Puskuojalta otetuksi kirjattu vesinäyte olisi otettu erään valtauksen vedenkierrätysjärjestelmään kuuluvasta ojasta.

Kuulutuksia

KUULUTUS

Kari Merenluoto on toimittanut Lapin lääninhallitukselle ympäristölupamenettelylain (735/91) 6 §:n mukaisen lupahakemuksen koskien koneellista kulanhuuhdontaa Inarin kunnassa valtion maalla Lemmenjoen kansallispuistossa (RN:o 2:2) Ruihtuäytsin kaivospiirillä (4211/1a).

Lääninhallitus tarkastaa edellämainitun hakemuksen ja tekee sen johdosta ympäristölupamenettelylain 9-10 §:ssä tarkoitettua päätöksen.

Lupahakemuksen toimintaa koskevat tiedot, sisältäen selvityksen toiminnan todennäköisistä vaikutuksista ympäristöön, ovat nähtävillä 20.5.-4.6.1993 Inarin kunnassa, osoitteessa Piiskuntie 2, 99800 IVALO.

Lupahakemuksen johdosta on niillä, joiden etuun ilmoitetusta toiminnasta mahdollisesti aiheutuva ympäristön pilaantumisen vaara saattaa vaikuttaa, oikeus muistutuksen tekoon.

Muistutus on tehtävä kirjallisena ja toimitettava Lapin lääninhallitukselle kuulutusajana osoitteeseen PL 8002, 96101 ROVANIEMI.

Rovaniemellä 12.5.1993

Lapin lääninhallitus

KUULUTUS

Aarne Alhonen on toimittanut Lapin lääninhallitukselle ympäristölupamenettelylain (735/91) 6 §:n mukaisen lupahakemuksen koskien koneellista kulanhuuhdontaa Inarin kunnassa valtion maalla Lemmenjoen kansallispuistossa (RN:o 2:2) Puskiojan kaivospiirillä (4379/1a).

Lääninhallitus tarkastaa edellämainitun hakemuksen ja tekee sen johdosta ympäristölupamenettelylain 9-10 §:ssä tarkoitettua päätöksen.

Lupahakemuksen toimintaa koskevat tiedot, sisältäen selvityksen toiminnan todennäköisistä vaikutuksista ympäristöön, ovat nähtävillä 20.5.-4.6.1993 Inarin kunnassa, osoitteessa Piiskuntie 2, 99800 IVALO.

Lupahakemuksen johdosta on niillä, joiden etuun ilmoitetusta toiminnasta mahdollisesti aiheutuva ympäristön pilaantumisen vaara saattaa vaikuttaa, oikeus muistutuksen tekoon.

Muistutus on tehtävä kirjallisena ja toimitettava Lapin lääninhallitukselle kuulutusajana osoitteeseen PL 8002, 96101 ROVANIEMI.

Rovaniemellä 12.5.1993

Lapin lääninhallitus

KUULUTUS

Risto Telilä on toimittanut Lapin lääninhallitukselle ympäristölupamenettelylain (735/91) 6 §:n mukaisen lupahakemuksen koskien koneellista kulanhuuhdontaa Inarin kunnassa valtion maalla Lemmenjoen kansallispuistossa (RN:o 2:2) Miessijoen kaivospiirillä (3353/1a).

Lääninhallitus tarkastaa edellämainitun hakemuksen ja tekee sen johdosta ympäristölupamenettelylain 9-10 §:ssä tarkoitettua päätöksen.

Lupahakemuksen toimintaa koskevat tiedot, sisältäen selvityksen toiminnan todennäköisistä vaikutuksista ympäristöön, ovat nähtävillä 20.5.-4.6.1993 Inarin kunnassa, osoitteessa Piiskuntie 2, 99800 IVALO.

Lupahakemuksen johdosta on niillä, joiden etuun ilmoitetusta toiminnasta mahdollisesti aiheutuva ympäristön pilaantumisen vaara saattaa vaikuttaa, oikeus muistutuksen tekoon.

Muistutus on tehtävä kirjallisena ja toimitettava Lapin lääninhallitukselle kuulutusajana osoitteeseen PL 8002, 96101 ROVANIEMI.

Rovaniemellä 12.5.1993

Lapin lääninhallitus

GULAHUS

Kari Merenluoto lea doaimmahan Lappi leanaráddehussii biraslohpeameannudanlága (735/91) 6 §:n mielde lohpeohcamuša, mii guoská mášengolleroggama Anára gielddas stáhta eatnamis Leammi álbmotlašmeahcis (RN:o 2:2) Ruihtoávžži ruvkebiirres (4211/1a). Leanaráddehus dárkkista ovdalis máinnašuvvon ohcamuša ja bargá dan geažil biraslohpeameannudanlága 9-10 §:s oaivvilduvvon mearrádusa.

Lohpeohcamuša doaibmama guoski diedut, fárrui gullá čilgehus doaibmama vuorddehahtti váikkuhusain birrasii, leat oaidnimis 20.5.-4.6.1993 Anára gielddas, čujuhusas Piiskuntie 2, 99800 AVVIL.

Lohpeohcamuša geažil lea daid olbmui, geaid ovdui almmuhuvvon doaimmas vejolaččat boahhti birrasa billašuvvama várra sáhtá váikkuhit, vuoigatvuohta muittuhusa dahkamii.

Muittuhusa galgá bargat girjáláččat ja doaimmahit Lappi leanaráddehussii gulahušáigge čujuhussii PL 8002, 96101 ROAVVENJÁRGA.

Roavvenjárggas 12.5.1993

Lappi leanaráddehus

GULAHUS

Aarne Alhonen lea doaimmahan Lappi leanaráddehussii biraslohpeameannudanlága (735/91) 6 §:n mielde lohpeohcamuša, mii guoská mášengolleroggama Anára gielddas stáhta eatnamis Leammi álbmotlašmeahcis (RN:o 2:2) Puskioja ruvkebiirres (4379/1a).

Leanaráddehus dárkkista ovdalis máinnašuvvon ohcamuša ja bargá dan geažil biraslohpeameannudanlága 9-10 §:s oaivvilduvvon mearrádusa.

Lohpeohcamuša doaibmama guoski diedut, fárrui gullá čilgehus doaibmama vuorddehahtti váikkuhusain birrasii, leat oaidnimis 20.5.-4.6.1993 Anára gielddas, čujuhusas Piiskuntie 2, 99800 AVVIL.

Lohpeohcamuša geažil lea daid olbmui, geaid ovdui almmuhuvvon doaimmas vejolaččat boahhti birrasa billašuvvama várra sáhtá váikkuhit, vuoigatvuohta muittuhusa dahkamii.

Muittuhusa galgá bargat girjáláččat ja doaimmahit Lappi leanaráddehussii gulahušáigge čujuhussii PL 8002, 96101 ROAVVENJÁRGA.

Roavvenjárggas 12.5.1993

Lappi leanaráddehus

GULAHUS

Risto Telilä lea doaimmahan Lappi leanaráddehussii biraslohpeameannudanlága (735/91) 6 §:n mielde lohpeohcamuša, mii guoská mášengolleroggama Anára gielddas stáhta eatnamis Leammi álbmotlašmeahcis (RN:o 2:2) Miessejoga ruvkebiirres (3353/1a).

Leanaráddehus dárkkista ovdalis máinnašuvvon ohcamuša ja bargá dan geažil biraslohpeameannudanlága 9-10 §:s oaivvilduvvon mearrádusa.

Lohpeohcamuša doaibmama guoski diedut, fárrui gullá čilgehus doaibmama vuorddehahtti váikkuhusain birrasii, leat oaidnimis 20.5.-4.6.1993 Anára gielddas, čujuhusas Piiskuntie 2, 99800 AVVIL.

Lohpeohcamuša geažil lea daid olbmui, geaid ovdui almmuhuvvon doaimmas vejolaččat boahhti birrasa billašuvvama várra sáhtá váikkuhit, vuoigatvuohta muittuhusa dahkamii.

Muittuhusa galgá bargat girjáláččat ja doaimmahit Lappi leanaráddehussii gulahušáigge čujuhussii PL 8002, 96101 ROAVVENJÁRGA.

Roavvenjárggas 12.5.1993

Lappi leanaráddehus

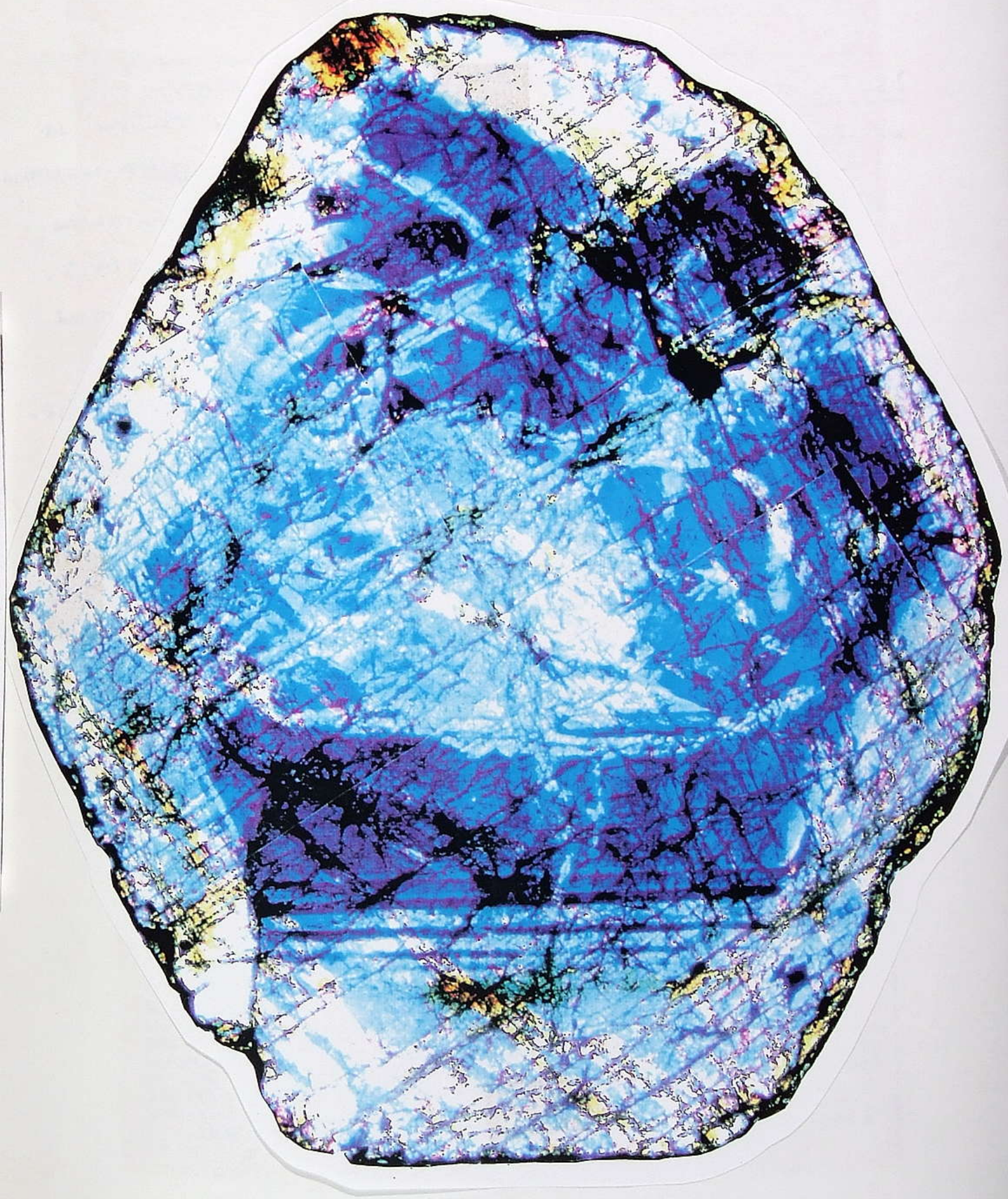
1993 -96-

28.5. TALVIPESÄSSÄ HOLLOLAN SALPAKANKAALLA, TALVEN JA
KEVÄÄN KULUESSA SAADUTIN MERKITTÄVIÄ OIKEUSTALUSTELUVOITTOJA:

I KORKEIN HALLINTO-OIKEUS HYLKÄSI METSÄHALLITUKSEN
VALITUKSEN KAIVOSPIIRI KULTASAFIIRISTA 13.1.1993.
KAIVOSTÖITÄ TEHDÄÄN NYT KAIVOSOIKEUDELLA EIKÄ
VÄLTÄSOIKEUDELLA.

II POHJOIS-SUOMEN MAAOIKEUS HYLKÄSI KAIKKI METSÄ-
HALLITUKSEN VAATIMUKSET YLIMÄÄRÄISISTÄ RAHA-
KORVAUKSISTA KAIVOSPIIRISSÄ JA SEN ULKOPUOLELLA.
23.2.-93

III VESITILIOIKEUS KUMOSI
KONEKAIVUUKIELLON VÄLIPÄÄTÖKSELLÄÄN
2.4.1993, PÄÄASIAKATEKAISUA VARTEN VESITILIOIKEUS
TEKEE TARKASTUSMATKAN KULTASAFIIRI-KAIVOSPIIRIIN
15.6.1993 KLO 11.00.

Kuva 1. Mosaiikkimenetelmällä kuvattu jalokorundikide (Lapin Tähti) kullanhuuhtonnan ränti-tyssorasta kullankaivaja-kultaseppä Aarne Alhosen valtaukselta Puskuojalta Lemmenjoen alueelta. Kuva on koottu viidestä yksittäisvalokuvasta, jotka on otettu ristiinpolaroidussa läpikulkevassa valossa kiilloitetusta ohuthieestä (c-akseli kohtisuorassa). Kuvassa näkyy Puskuojan jalokorundeille tyypillinen heikosti pyöristynyt muoto, epäsäännöllinen värivyöhykkeisyys, voimakas parting-rakoilu ja runsaat mineraalisulkeumat. Korundikiteen pituus on 11 mm ja alkuperäinen paino 3,05 karaattia. Kuva: Kari A. Kinnunen.

Fig. 1. Gem corundum crystal from Puskuoja, Lemmenjoki alluvial gold field, Finnish Lapland. The photomosaic is compiled from five individual photomicrographs taken in transmitted, crossed-polarized light. With the mosaic method most of the characteristic features of these gem corundum crystals can be shown in the same picture. Photo: Kari A. Kinnunen.

TOHTORI KARI A. KINNUNEN GTK:LTÄ TEKEE TUTKIMUSRAPORTTIA
KULTASAFIIRI-KAIVOSPIIRIN KORUNDEISTA. TEIN ALOITTEEN
TUTKIMUKSESTA VIIME SYKSYNÄ. TÄRKOITUKSENÄ ON ENSI SYK-
SYNÄ TEHDÄ KORUSARJA PUSKUN KORUNDEISTA. "LAPIN TÄHTI"
ON ELVYTETTÄVÄ, HERÄTETTÄVÄ HENKIIN 30-VUOTIESTA UNESTA.
LÖYTYYKÖ PUSKULTA (TAI MUUALTA LAPISTA) JOSEKSI JALOKSI
RUBIINEJA TAI SAFIIREJA?

-99- L.K. 28.5.-93
Osakeannilla kerätään miljoonan alkupääomaa

Lapin kullalle pystytetään omaa markkinointiyhtiötä

Inari
Veikko Väänänen

Lapin kulta on saamassa oman kauppaa ja jatkojalostusta hoitavan yhtiön, jonka osakemerkintä on parhaillaan käynnissä ja jonka osakasmäärän toivotaan nousevan jopa 1000:een.

Lapin Mineraalipörssi Oy:n nimellä kauppakisteriin merkityn yhtiön alkupääomaksi tavoitellaan lähes miljoonaa markkaa, ja vuotuisiksi liikevaihdoksi kolmea miljoonaa.

Lapin Mineraalipörssin perustamisidea on kypsynyt jo pitempään kullankaivajien parissa, ja se on jalostunut käytännön toiminnaksi hippukullan markkinoinnin vaikeutumisen myötä.

Markkinointia on vaikeuttamassa 1980-luvun "kultaryntäyksen" ja kullanhuuhdonnan koneellistumisen seurauksena tapahtunut huuhtokullan tuotannon kasvu vuotuisesta 1 - 2 kilosta nykyiseen 15 - 20 kiloon. Vuoden 1992 ennakkotiedon mu-

kaan Lapista olisi kaivettu kultaa ennätyselliset 24,8 kiloa.

Perusteilla olevan tuottajien, jalostajien ja kauppiaiden yhteisen markkinointi- ja jalostusyhtiön tehtävänä olisi toimia kullan ja korukivien hinnoittelijana, tukkuostajana ja myyjänä.

Lapin Mineraalipörssi Oy toimisi näin eräänlaisena kullan takuuostajana, joka sijoittuisi hinnoittelussaan todennäköisimmin Outokumpu Oy:n kaltaisten suurostajien ja aivan pieniä eriä jalostamiseen tai välitykseen hankkivien ostajien välimaastoon.

Yhtiön tavoitteeksi on asetettu hippukullan hinnoitteluperiaatteiden rakentaminen niin, että kullankaivaja pystyy tietämään suunnilleen jo montullaan vaskooliin ilmestyneen hipun hinnan.

Yhtiön 960 000 markan alkupääomalla tähdätään siihen, että se voisi aloittaa veloitta toimintansa ja kykenisi ostamaan tarvittaessa kaiken markkinoille tulevan huuhtokullan.

Lapissa huuhtottavasta kullas-

ta 15 - 20 prosenttia on karkeaa hippukultaa, josta saadaan helposti nelinkertainen hinta ohuimpaan kultahiekkaan verrattuna.

Lapin Mineraalipörssi Oy:n tehtävänä tulee olemaan myös hienoimman huuhtokullan markkinointi.

Lapin kullan kotimaiset markkinat ovat rajalliset, ja jo tässä vaiheessa on tehty tunnusteluja hippukullan myymiseksi Saksaan ja mm. Italiaan.

Uuden yhtiön osakemerkintä on ollut käynnissä jo toukokuun alusta, ja yhtiön hallituksen puheenjohtajuutta käynnistysvaiheessa hoitavan haukiputaalaisen Heikki Saviharjun mukaan merkintävahti lupaa osakepääomataavoitteen saavuttamista kesäkuun puoliväliin mennessä.

Silloin on tarkoitus pitää ylimääräinen yhtiökokous, jossa yhtiön toiminta varsinaisesti käynnistetään ja toiminnan suuntaviivoista lopullisemmin päätetään.

Saviharjun lisäksi yhtiön hallitukseen kuuluu tässä vaiheessa

varajäsenen ominaisuudessa inarilainen Kari Merenluoto ja yhtiön toimitusjohtaja on siikajokelainen Veikko Ketola.

Heikki Saviharju korostaa, että perustettava yhtiö pyrkii tietoisesti välttämään samaistumista yksittäisiin henkilöihin, ja siksi esimerkiksi ajatuksen "isää" tai jotain erikoista puuhamiestä ei haluta osoittaa.

Lapin Mineraalipörssi Oy:n osakemerkintä tapahtuu eri puolella Suomea olevien asiamiesten kautta. Pohjoisessa asiamiehinä ovat Merenluodon lisäksi inarilainen Jaakko Kangasniemi sekä ivalolaiset Jarmo Lappalainen ja Paavo Mustonen.

Yhtiön osakemerkintää on rajoitettu siten, ettei yksikään yksittäinen osakas pääse määräävään asemaan yhtiössä. Laajalla omistuspohjalla halutaan ennakkoon estää myös mahdolliset myöhemmät nurkanvaltausyritykset.

Lapin Mineraalipörssi Oy:n kotipaikaksi on merkitty kauppakisterissä Inari.

Uusi yhtiö kullan ja korukivien jatkojalostusta ja kauppaa varten

1992.5.26
26.5.-93

Joukko Lapin kullankaivajia, mukana kaikki Lemmenjoen kulta-alueen merkittävimmät kullantuottajat, on käynnistänyt yhteisen hankkeen, jonka tarkoituksena on luoda kullan ja korukivien tuottajien, korujen valmistajien ja kauppiaiden sekä asiasta kiinnostuneiden yhteinen yhtiö hoitamaan kullan ja korukivien kauppaa sekä jatkojalostusta. Viime vuosien aikana Euroopan merkittävimpänä irtokullan myyjänä toiminut Jarmo Lappalainen on hankkeessa myös mukana.

Uuden kultayhtiön, Lapin Mineraalipörssi Oy:n osakepääomaksi aiotaan koota poikkeuksellisen suuri oma pää-

oma, suuruudeltaan 960.000 mk. Tällä järjestelyllä halutaan saada aikaan vakaan taloudellisen tilan omaava yritys, joka kykenee heti alusta lähtien edesauttamaan alan yrittäjiä sekä tuotantoon että markkinointiin liittyvissä asioissa.

Osakkeita tullaan myymään koko maan alueelle, mutta yhtiön kotipaikaksi tulee Inari ja sen toiminnan painopiste tulee olemaan Lapissa.

Uuden kultayhtiön osakeantia ja tulevaa toimintaa esitellään huomenna torstaina Inarin Kultahovissa alkaen klo 18.00.

-100-
PUSKU 1993

10.6 KLO 8

LÄMPÖTILA NOLLAN KIEPPEILLÄ, LUNTA VIELÄ PALJON.
TAIVAS HARMAASSA PILVESSÄ, TUULI POHJOISESSA. TULIMME
FINNAIRIN VUOROKONEELLA IVALOON 3.6 KLO 14.00.
KENTÄLLÄ OLI VASTASSA REINO HUHTAMELLA, JONKA PITI
HEITTÄÄ MEIDÄT MARTINUSKONPALOLLE SAMANTIEN. PITI!
SATELI VETTÄ, RÄNTÄÄ JA LUNTA MATALALLA ROIKKUVISTA
PILVISTÄ, JOTEN JÄIMME LÄHTÖVALMIUTEEN HOTELLI IVALOON.
YLI KOLMEN VUOROKAUDEN ODOTTELUN JÄLKEEN PILVET
REPEILIVÄT SEN VERRAN, ETTÄ NOUSIMME ILMAAN. PILVIÄ
VÄISTELLEN JA TUUKKOVION TUNTURINTUIPPUIJEN VÄLISTÄ
PUJOTELLEN LÖYSIMME LUMENPEITTÄMÄN KENTÄN. OH-MIA
KIERTELI KENTÄN YMPÄRILLÄ 5-6 KIERROSTA KIITORADAN
TARKAN SIJAINNIN MÄÄRITTELEMISEKSI. LUMI OLI PEITTÄNYT
MERKKIKIVETKIN. LOPULTA LAISKEUDUIMME AIKA PEHMOISELLE
KENTÄLLE, RISTOLLEKIN (M.) TULI RAHTIA PARI PAHVI-
LAATIKOLLISTA, KANTOHOMMIIN RISTOKIN JOUTUI, JEEPI
OLI JUUTTUNUT KINOKSEEN. ÄSETUIMME TALOKSI KÄMP-
PÄÄMME, TULOAIKAMME KENTÄLLE OLI 21.05 SUNNUNTAINA
6.6. JYNYT PILVET SAARSIVAT NYT ERÄMAAKENTTÄÄ,
LUMIKUURUJA SATOI, KLO 23 NURKILLA KONE PÖRRÄSI
TAAS TAIVAALLA. LIKI TUNNIN OH-MIA KAARTELI MARTIN-
USKONPALON TUNTUMASSA ODOTELLEN KENTÄN PÄILLÄ ROIKKUVAN
PILVEN VÄISTYMISTÄ. YHT'ÄKKÄ KENTÄLLÄ LOISTI KIRKAS

- 101 -

MERKKIVALO OHJAA MASSA LASEJA, JOKA ONNISTUIKIN HYVIN.
KARI OLI SÄÄONGELMAN HUONATTUUN AJANUT MOOTTORI-
KELKALLA KENTÄLLE NÄTTÄMÄÄN KIITOTIEN PAIKAN!

RAMI TEKEE KAIVINKONEREMONTTIA. TARVITAAN UUSI OSA,
AIKA PAINAVA (yli 200 KG). SE TULEE HELIKOPTERILLA
16.6. KESKVIKKONA. SITÄ ENNEN, TIISTAINA 15.6 TUO
TOINEN HELIKOPTERI, PUSKULIE OUDON LASTIN: VESIYLIOIKEN-
DEN NEUVOKSET TEKEVÄT TARKASTUKSEN KARIIN JA MINUN
KAIVOSPIIRISSÄNI. MUKANA ON MYÖS KORkea PÄÄLLIKÖ
LAPIN LÄÄNINHALLITUKSESTA. RATKAISUVANA ON VESIOIKEUS-
PROJEKTI & YMPÄRISTÖLUPA-ASIA,

PAKKOLOMA

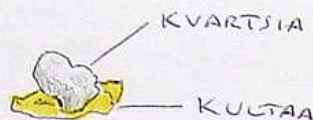
6.6.93	lumisadetta, tyynyä	} 4.2-5°
7.6.93	vantaa, vettä, lunta	
8.6.93	korkea peljöstäminen, vantaa	
9.6.93	" " " " " " " "	
10.6.93	" " " " " " " "	
11.6.93	" " " " " " " "	
12.6.93	uusi korungon peljöstäminen, mantaa	

Aurinko ja tuuli lauantai 8-10.6.93 maastivat kauriessa
tuttuun kauri.

Hyvä korungon peljöstäminen Kity

-103-

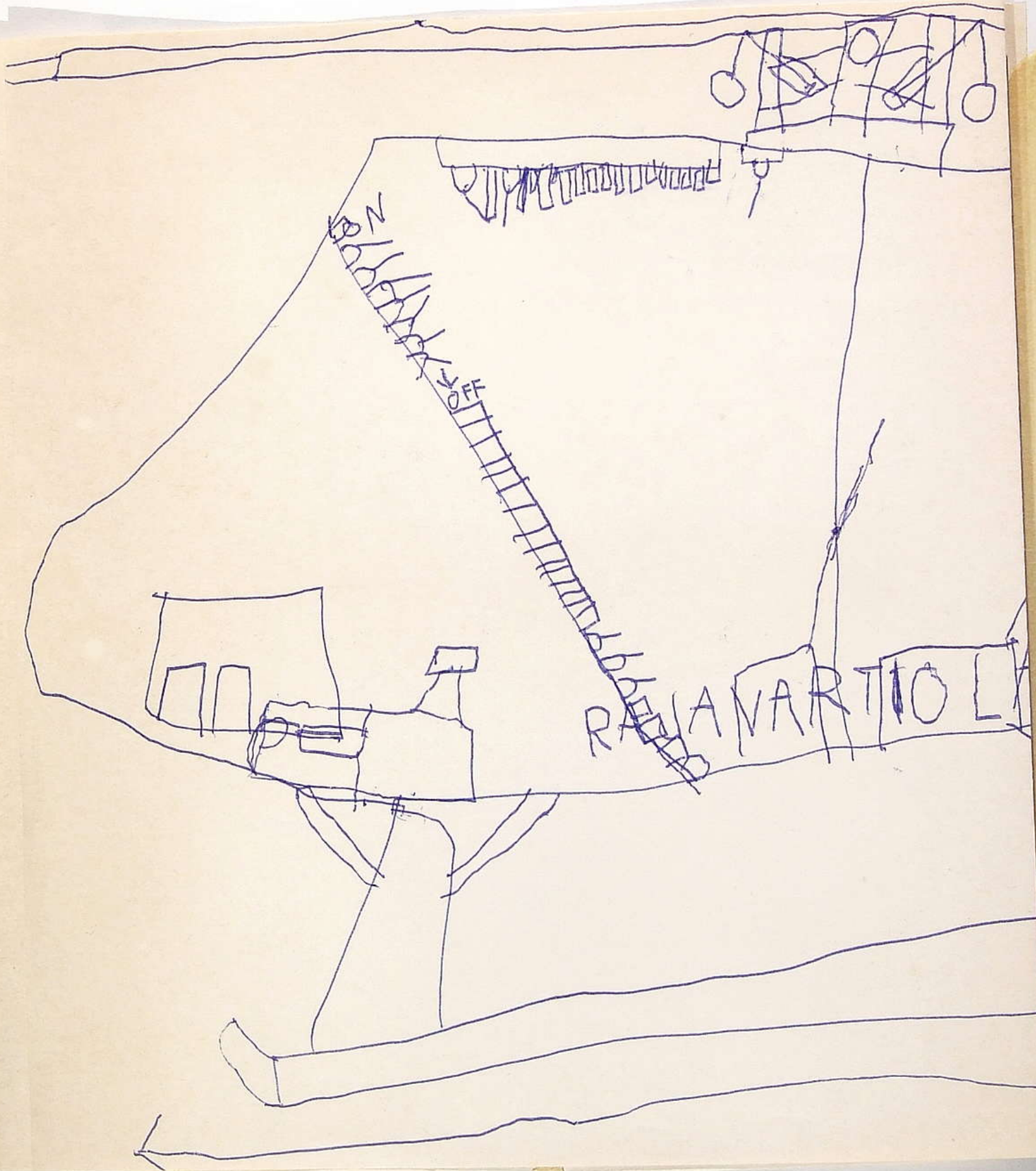
1:1

12.6

RÄNNITIN JA SEULOIN RAMIN YLIVUOTOALTAAN TAVARAA JA LÖYSIN MIELEN-
KIINTOISEN SEKAHIPUN. RAMILLA ON LIKI KUUTOMETRIN VETOINEN
RAUTALAATIKKO UPOTETTUNA RÄNNIN SUUN ALLE. LAATIKKOON KERTYI
RÄNNITYKSESSÄ YLI MENNYTTÄ RASKASTA MAA-ALINESTA. HIPPU ON
PERÄIN VIIME SYKYN MONTUSTA, JOSTA TULI PALJON SÄRMİK-
KÄITÄ SEKAHIPPUJA. JOS KONEET PYSYVÄT KUNNOSSA, PÄÄSEE
RAMI TÄNÄ KESÄNÄ PAIKKAAN, JOSTA LÖYTYI 38-GRAMMAINEN
KULTA-KVARTSISEKAHIPPU 1987 JA 103-GRAMMAINEN 1954.

14.6

HARMAA AAMU JÄLLEEN. LÄMMINTÄ KUITENKIN 4-5 ASTETTA.
TUULI IDÄSSÄ, KÄKI KUKKUU. HUOMENNA ALKAA HELIKOPTERI-
RUUHKA: KLO 11.00 TEKEE VESITYLIOIKEUS TARKASTUSKÄYNNIN.
MUKANA ON KAI MYÖS JOKU PÄÄLLIKÖ LAPIN LÄÄNIN-
HALLITUKSESTA. SEURAAVANA PÄIVÄNÄ TULEE RAMILLE HELIKOPTERI-
RAHTINA KAIVINKONEEN OSA, YLI 200 KILOA PAINAVA KÄÄNTÖKEHÄ.
LAPIN RADIO KERTOI ILTAPÄIVÄLLÄ VESITYLIOIKEUDEN SUULLISESTA
KUULEMISTILAISUUDESTA, JOKA PIDETTIIN IVALOSSA KLO 15.00. MAINITTIIN
KULLANKAIVAJIEN KYSEENALAISTANEEN VESITIEHIN VESITUTKIMUKSET.
KARI MERENLUOTO KIINNITTÄ HUOMIOTA LAPIOKAIVAJIEN TOIMINTAAN
JA LEMMENJOKEA KUORMITTAVAAN VENELIIKENTEeseen. MAINITTIIN

MYÖS MINUN KÄYNNISTÄMÄN RIKOSTUTKINTAPROJEKSI VESIPUIRIN
ERÄSTÄ VIRKAMIEHISTÄ VASTAAN — NIMIÄ MAINITSEMATTA

15.6.

PILVINEN AAMU, TUULI KOILLISISSA, LÄMMINTÄ PARI-KOLME
ASTETTA. EILEN ALKANUT VESISADE ON KUITENKIN LAKANNUT.

YMPÄRISTÖLUPIA VARTEN POIKKESI AMME TÄLLÄ PERINTEELLISILLÄ
KULTAMAILLIS

Pekka Hervan Lapin län
Pöytä n. Ruuska Inen-utijon
kff ky.
7-ky

POIKKESI MUITAKIN, PEKKA HERVA ON LAPIN LÄÄNINHALLITUKSEN
YMPÄRISTÖNSUOJELUN TARKASTAJA. HÄN VALMISTEE YMPÄRISTÖ-
LUPA-ASIAA KIIREELLISESTI, ON SIIRTÄNYT KESÄLOMAANSAKIN.
LUPA ON LUVASSA HEINÄKUUN ALKUPUOLELLA.

KYMMENELTÄ TULI KARI KÄVELLÖN. VÄHÄN ENNEN YHTÄTOISTA
TULI ASIANAJAJAMME PEKKA RAUTIALA TELIKÄN MIKAN MÖN-
KIJÄN KYMDISSÄ, KYTTI ON TARPEEN PEKALLE, JONKA
PITÄÄ EHTIÄ PUJKULTA JÄKÄLÄ-ÄYTSIIN KORHOSEN YRJÖÄ
EDUSTAMAAN YHTÄ JALKAA UESIYLIÖIKEUDEN KANSSA, JOKA
LIIKKUU HELIKOPTERILLA. KLO 11 LASKEUTUI ISO RAJA-
VARTIOSTON HELIKOPTERI KÄMPÄN NURKALLE. ISO VEHIJE
— KOLMEN HENGEN MIEHISTÖ, 13 MATKUSTAJAPAIKKA.

-107-

TUNTURIKUHU HYÖKKÄILI KIIVAATI KOPTERIA KOHTI SEN
LASKEUDUTTU. KOPTERILTA PURKAUNI NELJÄ VESITLI-
OIKEUDENNEUVOSTA JA YKSI VESIASIAINSIHTTEERI, KAKSI
VESIPUIRIN JA KAKSI METSÄHALLITUKSEN MIEHÄ. MAATA
PITKIN TULIVAT LÄÄNINHALLITUKSEN HERVA JA INARIN-
UTSJOEN TERVEYSTARKASTAJA RUUSKA.

OIKEUDEN ISTUNTO (TARKASTUS) ALKOI. KARI SELOSTI
KAIVUUSYSTEEMISTÄNSÄ JA VESIKÄSITTELTÄ SEIKÄ ANTOI PYTN-
NOSTA TYÖNÄYTTEEN: TÄRÄHTI HIRVITTÄVÄSTI SAVUAVAN JA
MELUAVAN SÄHKÖLAITOKSENSA KÄYNTIIN, KÄYNNIST VESIPUMPPI,
HIHNAKULJETTIMEN YM. JA RAMI NOSTI KOMATSON KAUKALLA
KULTAMAATA SUPPILON. KARIIN SELOSTUS TÄLLOITIN SANELU-
KONSELLE. KARIIN ON Hieno SELKEYTYJALANJÄRJESTELMÄ!

KÄVELIMME MINUN KAIVOSPIIRILLENI OJANUOMAA PITKIN,
~~SIELÄ~~ SIELÄ KERROIN OMISTA (RAMIN) SYSTEEMEISTÄ JA
VESIJÄRJESTELMISTÄ. TYÖMAAMME ON KOOLTAAN NOIN $\frac{1}{3}$
KARIIN TYÖMAASTA. KARI ON EDENNYT 190 METRIÄ OJAN-
UOMAA, RAMI 60 METRIÄ. MAITA ON KARI SIIRTÄNYT
 19000 M^3 , RAMI 7500 M^3 . ESITIN VESITLIOIKEUDELLE
KIISTANALAISET VESINÄYTTEIDEN OTTOPAIKAT: VESIPUIRIN PERTTI
LOKIO OTTI VIIME KESÄNÄ MONTTUJEN, ALAPUOLELTA KAKSI
VESINÄYTTEITÄ, JOITA VÄITTI POHJOIS-SUOMEN VESIOIKEUDELLE
PUJUKOJAN VEDEKSI, OMISSA JA KESKUSRIKOSPOLISIN

~ 109 ~

-110-

VIIME SYKSYN TUTKIMUKSISSA ILmeni, ETÄ SAMAN VEDEN
NÄITE OLI OTETTU SELKEETTESALTAAN YLIVUOTO-OJASTA, JOSSA
ON MITÄTÖMÄN PIENI VIRTAHA! ASIA TULI SELVÄKSI
VESIHUOIKKEDELLE. SANAILU OLI KIIVAISSÄVYITÄ, OLI MMÄHAN
LOKION KANSSA ENSI KERTAA SILMÄTTESIN.

MYÖHEMMIN KÄMPÄSSÄN, KARI SANOI PIENELLE PORUKALLE
KAIVANEENSA KULTAA YHTEENSÄ 27 KILOA, ARVO 1,6 MILJ. MK!

17.6

LAPIN UUTISISSA KERROTAAN INARIN NIMISMIESPIIRIN TIEDOTTANEEN,
ETÄ SYYTEHAKKINTA KOLMEA LEMMENJONEN KULUNKAIVAJAA JA
YHTÄ VESIPUIRIN VIRKAMIESTÄ VASTAAN LYKKÄÄNTTI SYKSYN,
KUNNET VESIHUOIKKEUS ON PÄÄTÖKSENSÄ ANTANUT.

18.6

LÄMMIN AURINKOINEN AAMU. MIKÄ LINTUJEN LAULU!

19.6

SUMUINEN TIHKUUSATEINEN AAMU, AIKA LÄMMINTÄ. RADION
SÄÄTIEDOTUS LUPAILEE JUURI NYT (KLO 8) PILVISTÄ TAI
PUOLIPILVISTÄ, SADEKUUROJA, LÄMMINTÄ 15°.

RAHAHUOLET PAINAVAT TÄÄLLÄKIN. KORUKAUPPA EI KÄY,
MONIVUOTINEN KAUPPIAANI JARMO LAPPALAINEN JÄTTI TILITÄ-
MÄTTÄ YLI SADAN TUHANNEN MARKAN (NETTO) KORUT!

~ 111 ~

KUN EDUSTAJANI HEIKKI JARSSA ALOITTI VÄHITTÄISMYYNNIN SAARISELÄLLÄ, AVASI JARMO PIENEN NURKKAMYYMÄLÄN JA ALOITTI EPÄTERVEEN HINTAKILPAILUN. JARMON TUOTEVALIKOIMA OLI PIENI, ERI TÄHOILTA HAALITTUJA KORUJA, OSA MINUN-
KIN TUOTANTANI, VUOSIEN VÄRRELLÄ ERI KULLANKAIVAJILLE TEHTYJÄ. VASTASIN TIETENKIN HINTAKILPAILUUN ALENTAEN HINTOJANI NIIN, ETTÄ OSA KORUISTA MENEE RAAKA-AINEEN HINNALLA, JOPA ALLE. HALLINTOVIRKAMIEHISTEN AIHEUTTAMA RAHAMMENO ON LUKU ERIKSEEN: KUN EIVÄT LAULLISILLE KAIVOSOIKEUKSILLENI MITÄÄN VOI, YRITTÄVÄT TEHDÄ HOM-
MAN MINULLE MAHDOLLISIMMAN KALLIKSI. VESIASIAN TUTKIMUKSISSA JA SUUNNITELUSSA OLEN KÄYTTÄNYT SUOMEN PARASTA JA KALLEINTA TOIMISTOA, MONENLAINEN LUPA-
JA OIKEUDENKÄYNTIRALLI KUULUTTA VAROJA, ... RAHAA LIENTEE PALANUT VUODEN SISÄLTÄ N. 50.000,- JA LISÄÄ LASKUJA TIPPUU KOKO AJAN. PARI PÄIVÄÄ SITTEEN KUULIN, ETTÄ PELKÄT YMPÄRUSTÖLUPAAN LIITTYVÄT KUULUTUKSET LAPIN KANSASSA MAKSAVAT ILMOITUSKULUINA YLI 8000,- MK, TÄSSÄ TAPAUKSESSA ONNEKSI JAETTUNA KARIN JA TELILÄN RISTON KANSSA. HINTAA NOSTAA SE, ETTÄ KUULUTUKSET JULKAISIIN MYÖS SAAMEKSI; ONHAN ALKUPERÄISKANSALAISTEN PÄÄSTÄVÄ VALITTAMAAN ALKUKIELELLÄÄN SIITÄ, ETTÄ JOKU ROHKENEE TEHDÄ TUOTTAVAA TYÖTÄ YLÄ-LAPIN ERÄMAISSA.

KUVAAVA ESIMERKKI VIRANOMAISTEN SIKAMAISUUDESTA: RAHAN-
MENOON VOISI JOTENKIN HYVÄKSTÄ, JOS SIITÄ OLISI JOTAIN

HYÖTYÄ, MUTTA : TAPAHTUI VIIME VUOREN HEINÄKUUSSA,
 ETTÄ ROVANIEHELLÄ JÄRJESTETTIIN NEUVOTTELUKOKOUS, JOHON
 OSALLISTUivat VESIPIIRIN, KULLANKAIVAJIEN JA SUUNNITTELU-
 KESKUS OTIN EDUSTAJAT. KULLANKAIVAJILLA TÄRKEÄN
 MERENLUOTOA JA ALHUSTA, NEUVOTTELUSSA SOVITTIIN,
 ETTÄ VESIPIIRI EI JÄTÄ PUSKUN KONEKAIVUUSTA RIKOS-
 ILMOITUSTA POLIISILLE EIKÄ TOIDEN KESKEYTTÄMISTÄ VAATI-
 VAA VIRKA-APUPYYNTÖÄ VESIOIKEUDELLE. EHTONA OLI, ETTÄ
 ALHONEN JA MERENLUOTO TEETTÄVÄT VERENPUHDISTUSSUN-
 NITELMAT VESIPIIRIN HYVÄKÄITÄVÄKSI JA KAIVAJIEN TOTEU-
 TETTAVAKSI. MUTTA VOI SAATANA KUMMINKIN : POIS-
 TUTTUANA NEUVOTTELUSTA KULLANKAIVAJIEN ASIANAJAJA
 PEKKA RAUTIALA KUULI VIELÄ SAMANA PÄIVÄNÄ RADIOSTA,
 ETTÄ VESIPIIRI ON TEHNYT RIKOSILMOITUKSEN JA TOIDEN
 KESKEYTTÄMISESITTEKSEN !!!!! KARI & MINÄ PYSYIMME
 SANASSAMME JA TEETIMME VESIONKÄSITTELSUUNNITELMAT, JOTKA
 MAKSOIVAT TILI 30.000,- MK, NEUVOTTELUJEN JA SOPIMUSTEN
 TIE LIENEE TUROSSA, EDETTÄ ON VUOSIKAUSIA KESTÄVÄ
 KÄRÄJÖINTI TUOMIOISTUIMISSA. NÄYTTÄÄ SILTÄ, ETTÄ OIKEU-
 DENKÄYNNIT JATKUVAT VIELÄ VUOSIA SEN JÄLKEEN KUN
 KULTA ON KAIVETTU, MAA TASATTU JA PAJUKKO HYVÄSSÄ
 KASVUSSA KULTAPUROJEN VARELLA,

F114

21.6

KYLMÄ AAMU, TAIVAS PILVESSÄ, TUULI POHJOISESSA, LINTUJA
ON SILTI PALJON. PIHAKATAJASSA RUOKAILI LOISTAVANPUNAINEN
TAVIOKUURNA, PIEKANA SYÖESY SAALIINSA KIMPPUUN MARTIN-
IISKONPALON RINTEESEEN, PUOLIKESY RIEKKO MAJAILLEE
KÄMPÄN YMPÄRISTÖSSÄ, JÄRRIPETOT JA URPIAISET HYPPIVÄT
PUISSA JA MAASSA. SINIRINTAIN LAULAA VIELÄ, MONEN
KATOVUODEN JÄLKEEN MYHRÄT OVAT LISÄÄNTYNEET JA SEN
SEURAKUJENA PETOLINNUK, ISO PÖLÖKIN ON NÄYTÄNTYNYT,
SUOPÖLÖ? EN SAANUT SELVÄÄ.... TOPELA ISO LINTU TULEE
TUOREMMAN TIEDON MUKAAN TÄNÄÄN — HELIKOPTERI TUOMAAN
RAMILLE RAHTIA.

22.6

EI TULLUT RAMILLE KOPTERI EILENKÄÄN. OMITUINEN KULJETUS-
PALVELU. SÄÄT VIILENEVÄT, TUULI ON POHJOISESSA, VETÄ
SATAA, SÄÄTIEDOTUS UHKAILI LUMISATEILLA, VAIKKA VIIME
TALVEN LUMETKIN OVAT OSIN SULAMATTA. KARI ALOITTI
EILEN RÄNNITYKSEN PUOLENPÄIVÄN AIKoihin, PUSEUOJAN
VESI OLI AINAKIN ILLALLA SEITSEMÄN NURKILLA TÄYSIN
KIRKASTA. VALVOIN ILLALLA TAVALLISTA MYÖHEMPÄÄN
JA HERÄSIN VASTA 7.30 MOOTTORIN HURINAAN KÄRIN
MONTOUTA. AGGREGAATTI PÄRÄHTI KÄYNTIIN JA RÄNNITYS
ALKOI. RAMI KERTOI MYÖS TELIÄN RÄNNITTÄVÄN MIES-
SILLÄ, VAIKKA YMPÄRISTÖLUVAT PUUTTUVAT.

23.6

PILVISTÄ, KOVA KOILLISTUULI, LÄMMINTÄ + 1-2 ASTETTA AAMULLA.
 EILEN ILLALLA KLO 19,20 RAMI SAI KAUAN ODOTTAMAANSA
 POSTIA: HELIKOPTERI KÄVI MONTULLA ROIKOTTAEN NARUN
 PÄÄSSÄ PAINAVAA PAKETTIA. ILLALLA KÄVIN SOITTELEMASSA
 MINKEISEN PUHELIMESTA HUHTAMELLE (LENTÄJÄ) JA JARSMALLE
 (KORVEDUSTAJA). HUHTAMELLAN UUDEN KONEN PAPERIT EIVÄT
 VIELÄ OLLUT KUNNOSSA, PYTSI SOITTELEMAAN UUDESTAN
 TÄNÄÄN. MEILLÄ ON LENTOLIPUT IVALO-HELSINKI YLI-
 HUOMISEKSI, SITÄ ENNEN PITÄISI PÄÄSTÄ IVALOON. JARSMAN
 AVAA KULTAJEPÄNLIIKKEEN TÄNKÄVAARASSA! HYVÄ JARSMAN!
 SILLO AIKAA KUN MONET MUUT PUHUVAT JA SUUNNITTELEVAT
 KORVKAUPAN EDISTÄMISEKSI, JARSMAN HEIKKI TOIMII. MUISTU
 MIELEENI ERNEST HEMINGWAYN TOIKASU JOSSAKIN YHTYKSESSÄ:
 "POIKANI, ÄLÄ KOSKAAN EREHDY LUULEMAAN LIIKETTÄ TOIMIN-
 NAKSI!" TÄÄLLÄ LAPISSA YLEENSÄ — JA LAPIN KULLAN
 JA JALOKIVIE YMPÄRILLÄ ESIINTYY PALJON TURHAA SAUHUA-
 MISTA, PUHETTA JA LIIKETTÄ — LAIHON TULOKSEN, PAR-
 HAALLAAN PUUHATAAN JÄYKKÄÄ JA KALLISTA ORGANISAATIOA
 SUHTEELLISEN PIENEN ASIAN YMPÄRILLE, PUUHATAANKO HAN
 PIENOS-LOULUMATTA?

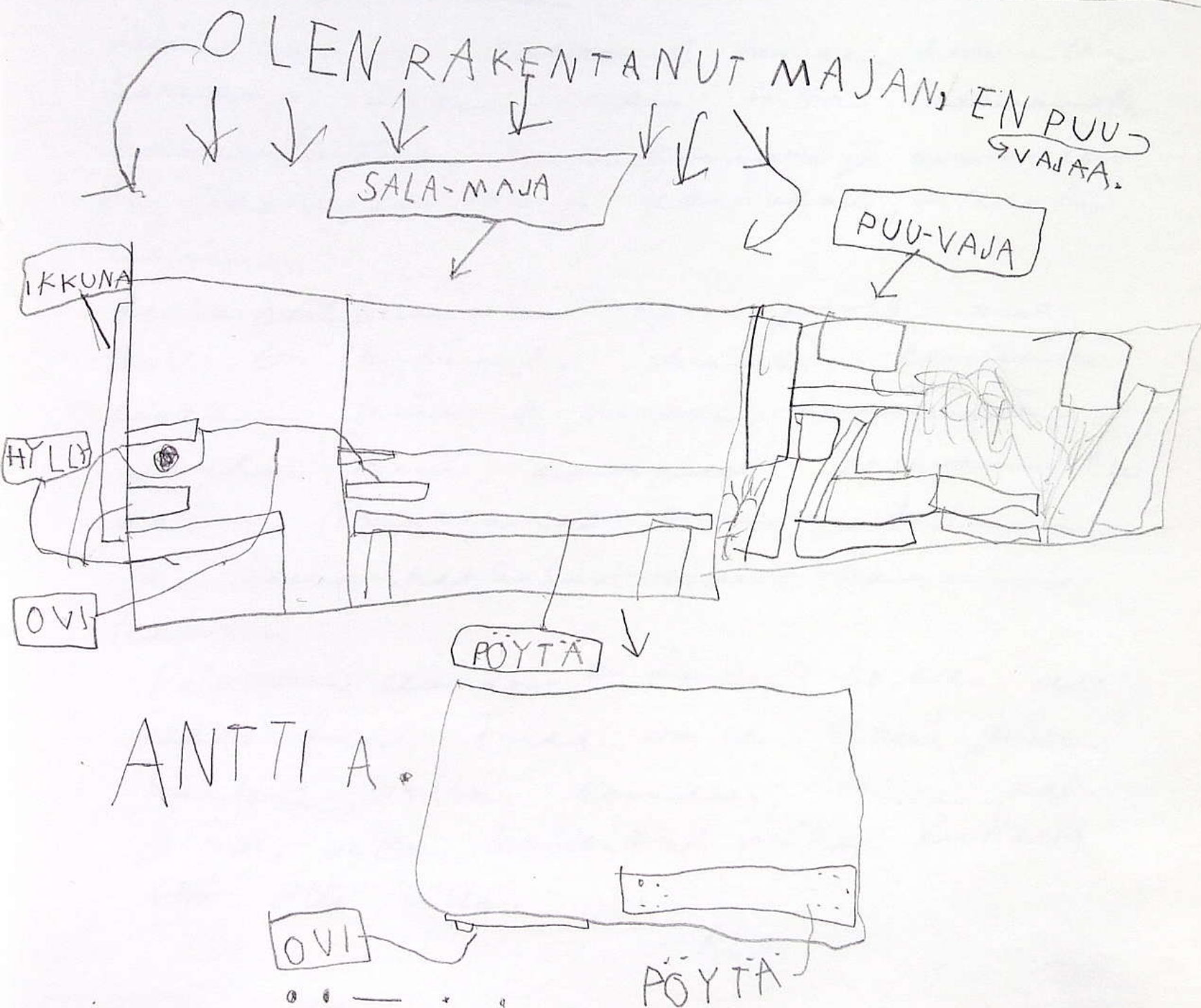

23.6

-119-

ISA ON TYHMA!!!! ÄITI ON TYHMA!!!! ANTTI ON AINOA KIVAA
!!!

T: ANTTI A!

-120-

LÄHTÖ KOTIPESILLÄ. KESÄ 1992 PÄETISSÄ !

Kullankaivaja Kari Merenluoto lupaa kävellä työttömyyskortistoon

LAPIN KANSA

6.5.-94

Metsähallituksen valitus hiljentää Lemmenjoen kaivospiirit

Inari
Veikko Väänänen

Metsähallitus lähetti torstaina vesiylöikeudelle osoitetun valituksen, jolla halutaan mutkistaa Lemmenjoen kansallispuistossa Puskuojan latvoilla toimivien kahden kullan konekaivajan vesioikeusluvan saantia ja estää konekaivu tulevana kesänä.

Kullankaivaja Kari Merenluodon mukaan Metsähallituksen toimenpide oli odotettu, koska se voi polttaa surutta veronmaksajien rahoja tällaisiin oikeusrulettihin. Hän arvelee, että tuo riskitön satsaus on nyt tuottamassa Metsähallituksen virkamiehille mieleisen tuloksen, kun kaivospiirien seitsemän työntekijää marssivat kortistoon.

Metsähallituksen lakimies Seppo Niiniahon kertoi Metsähallituksen puuttuvan Puskuojan latvoilla olevien kahden kaivospiirin Lemmenjoen vesistölle aiheuttamiin haittoihin, joita ovat veden samentuminen ja mahdollisesti myös kalanpoikastuotannon häiriintyminen.

Niiniahon mukaan Metsähallituksen valitus myötäilee näiltä osin mm. Sallivaaran paliskunnan konekaivusta tekemää muistutusta.

Metsähallituksen mielestä kullankaivusta saatava ns. ko-

konaishyöty on pienempi kuin siitä vesistölle, muulle ympäristölle ja muille elinkeinoille aiheutunut haitta.

Niiniahon ei osaa arvioida miten Metsähallituksen valitus vaikuttaa Puskuojan kaivospiirien ensi kesän toimintaan. Hänestä viimeisin Pohjois-Suomen vesioikeuden päätös näyttäisi ainakin kieltävän jätevesien laskemisen kaivospiirien ulkopuolelle, kunnes päätös on valituskierroksen jälkeen saavuttanut lainvoiman.

Pohjois-Suomen vesioikeuden päätös syntyi äänin 2 - 2 puheenjohtajan äänen ratkaistessa. Sitä ennen myös vesiylöikeus oli äänestänyt palauttaessaan konekaivuvuasian uudelleen vesioikeuteen ja edellyttäessään, että konekaivajien on haettava toiminnalleen vesioikeuden luvat.

Vesioikeustuomari Seppo Kempainen Pohjois-Suomen vesioikeudesta ei halunnut torstaina esittää mitään varmaa tulkintaa Metsähallituksen valituksen käytännön vaikutuksista, eikä myöskään ennakoida asian käsittelyä vesiylöikeudessa.

Metsähallituksen valitus kulkee vesiylöikeuteen Pohjois-Suomen vesioikeuden kautta. Kempaisen mukaan vesioikeus joutuu harkitsemaan pyytääkö se ennen valituksen eteenpäin toimittamista vastapuolen, eli kullankaiva-

jien, vastineet.

Jos vesioikeus katsoo asian olevan kullankaivajille tutun, se voi toimittaa valituksen ilman vastineita vesiylöikeuteen.

Kempainen arvioi, ettei valitus pysäyttänyt kaivospiirien sisällä pysyttelevää toimintaa, mutta se voi estää alapuoliseen vesistöön heijastuvan varsinaisen kullanhuhdonnan.

Kempaisen mukaan epävarmaa edelleen on mm. se, tarvitaanko kaivospiirin sisällä yleensä mitään vesioikeuden lupaa. Hänestä kyse on varsin vaikeista tulkinnoista.

"Vesioikeuden päätös asiallinen"

Kari Merenluodon mielestä Pohjois-Suomen vesioikeuden päätös oli varsin asiallinen ja kullankaivajilla olisi ollut täydet edellytykset täyttää sen asettamat lupaehdot.

Metsähallitus pyrkii Merenluodon mielestä valituksellaan jonkinlaiseen lopulliseen ratkaisuun, eli ajamaan ammattikaivajat konkurssiin ja työttömyyskortistoon.

Merenluodosta on selvää, etteivät yksityisen kansalaisen rahat riitä loputtomaan oikeusmylytykseen, ja se tiedetään myös Metsähallituksessa, jonka ei tarvitse "laskea mäkää omilla housuil-

laan".

Merenluoto ihmettelee kuitenkin sitä harrastusta, jota uusien työttömien tekemiseksi on Metsähallituksessa riittänyt. Hän muistuttaa, että Metsähallitus itse työllistää Lemmenjoen kansallispuiston alueella vakinaisesti vain neljä henkeä, joiden palkat maksetaan verovarosta.

Merenluotoa hämmästyttää Lemmenjoen konekaivukäräjäöinnissä myös Lapin vesi- ja ympäristöpiirin rooli. Kun vesiylöikeuden päätös näyttäisi edellyttävän vesioikeuslupien hankkimista kaikille Lemmenjoen kansallispuiston kaivospiireille ja valtauksille, keskittyy vesi- ja ympäristöpiiri vain kahden kullankaivajan paimentamiseen.

Merenluodon mielestä vesiviranomaisen toiminnan laillisuutta olisi syytä jonkun selvittää. Hän arvelee, että tapausten Kari Merenluoto ja Aarne Alhonen kohdalla kyse onkin sekä Metsähallituksessa että Lapin vesi- ja ympäristöpiirissä enemmän arvovalta-asiasta. Kumpikin viranomaistaho on kärsinyt tappioita oikeuskäsittelyissä, ja Metsähallitus on tuomittu muutaman kerran jopa korvauksiin.

Merenluoto kertoo ennakoineensa Metsähallituksen valituksen, ja jättäneensä kaivospiirinsä huollon tältä kevältä. Hän on

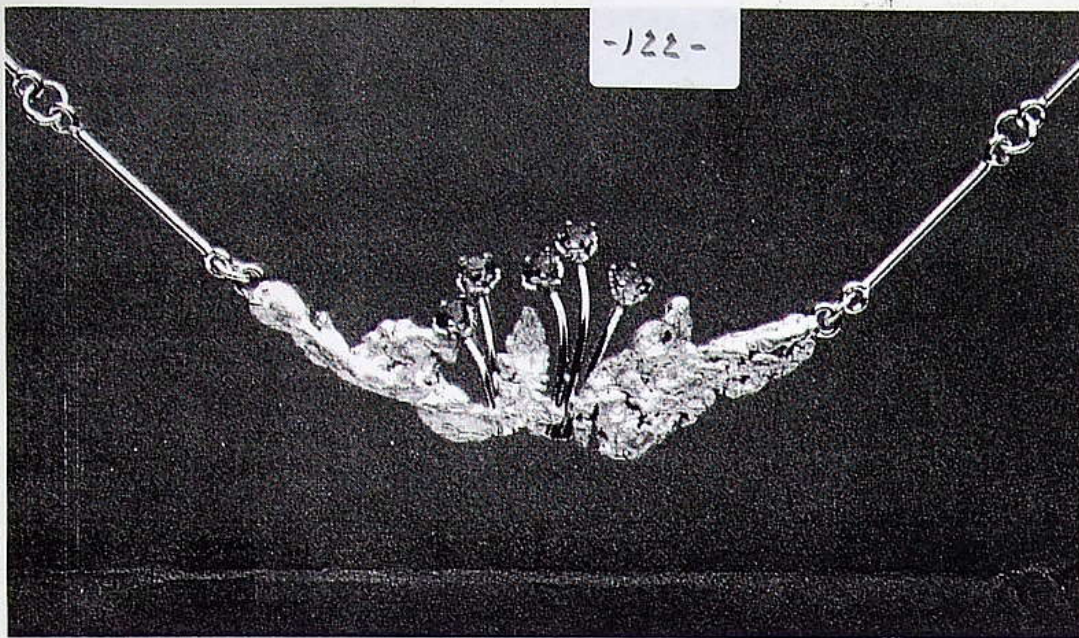
anonut Metsähallitukselta jo myös lupaa kaivinkoneensa poiskuljettamiseen.

Kullan parissa Merenluoto aikoo tulevaisuudessa askarrella. Hän on lähössä lähiaikoina Lapin kauppakamarin Saksassa järjestämään International Lapland-tapahtumaan markkinomaan Lapin kultaa ja kultamaata Lappia.

Merenluoto on ollut myös Lapin Kullankaivajain Liiton edustajana mukana kehittelemässä projektia, jolla pyrittäisiin etsimään keinot ja pelisäännöt Lapin kultavarojen etsimiseen, kaivamiseen ja markkinoimiseen luonnon kestävä käytön periaattein.

Kullankaivajien tavoitteena on saada näihin asti kieltämiseen keskittyneet Metsähallitus ja ympäristöministeriö rakentamaan neuvotteluun saman pöydän äärelle, jotta kansantaloudellisesti selvästi järkevää kullankaivua voitaisiin tulevaisuudessa rauhassa harjoittaa. Projektin yhteistyösopuoliksi on kysely jo myös Inarin ja Sodankylän kuntia sekä kauppa- ja teollisuusministeriötä.

Kari Merenluodon mukaan muualta maailmalta on jo näyttöä siitä, etteivät tiukatkaan ympäristönsuojeluväitökset ole esteenä kullankaivulle. Lähtökohana on vain oltava rakentava yhteistyö, eikä halu kaiken mahdollisen kieltämiseen.

Lemmenjoen kultamaat kukkivat. Kaulakoru Lemmenjoen kultahipuista ja granaateista.

Vesioikeustuomarin aiheellinen huoli

Veikko Väänänen kirjoitti Lapin Kansassa 6.5.1994 että metsähallituksen valitus vesioikeusluvista hiljentää Lemmenjoen kaivospiirit. Hänen haastattelemansa vesioikeustuomari Seppo Kemppainen Pohjois-Suomen vesioikeudesta arvioi, "ettei valitus pysäytä kaivospiirin sisällä pysyttelevää toimintaa. Kemppaisen mukaan epävarmaa on mm. se, tarvitaanko kaivospiirin sisällä yleensä mitään vesioikeuden lupaa."

Vesioikeustuomari Seppo kemppaisen tekemässä Pohjois-Suomen vesioikeuden lainvoimaisessa päätöksessä nro 82/92/1 2.10.1992 määrätään: "Vesioikeus määrää Aarne Alhosen tästä päätöksestä tiedon saatuaan välittömästi keskeyttämään sekä kieltää koneellisen kullankaivun... nyt asetettavan sadantuhannen (100 000) markan sakon uhalla. Koneellisen kaivun kieltä on voimassa kunnes kaivuun on saatu vesioikeuden lupa."

Lupa on saatu, mutta metsähallitus esti sen lainvoimaiseksi tulon valituksellaan, jolla ei ole menestymisen edellytyksiä, koska vesioikeuslupa nojaa mm. eräseen korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen, jonka mukaan vesilaki huomioonottaen Lemmenjoen kansallispuistossa voidaan harjoittaa koneellista kullanhuuhtontaa.

Hallintoalamaisena olen kuin puulla päähän lyöty: vesioikeustuomari kertoo lehtikirjoituksessa tehneensä vaikutuksiltaan hyvin kohtalokkaan päätöksen, mutta epäile melko suoraan sanoin päätöstä tehdessään ylittäneensä toimivaltansa rajat. Asiaa tuntemattomille tähdennettäköön, että kullankaivuussa on paljon työvaiheita, joilla ei voi olla edes teoreettis-

ta liittymäkohtaa vesilain pykäliin. Kulta on mahdollista erottaa kalliosta ja jopa irtomaalajeistakin ilman veden käyttöä. Jos erotuksessa käytetään vettä, voidaan huuhtonta tehdä täydellisesti suljetulla järjestelmällä ja mahdollinen huuhtonnassa samentunut ylimääräinen vesi imeyttää kokonaisuudessaan maaperään. Nyt on käynyt niin, että kaivosoikeustaistelun tuoksinnassa vesiviranomaiset ovat venyttäneet vesilakia ulottumaan alueille, johon sitä ei ole ollenkaan tarkoitettu. Vesioikeus on myönteisesti vesiviranomaisen näkemyksiä ja tullut puuttuneeksi toimivaltansa ulkopuolisiin asioihin.

Yli kuusi vuotta jatkunut Lemmenjoen kaivosoikeustaistelu on aiheuttanut laillista elinkeinoalan harjoittaville ammattikullankaivajille ja veronmaksajille miljoonien markkojen kustannukset. Kullankaivajat polttavat omia rahojaan, viranomaiset veromarkkoja. Varsinkin metsähallitus on käynnistänyt kymmeniä valituskierroksia ilman minkäänlaisia menestymisen edellytyksiä. Kaikki prosessit ovat päättyneet metsähallituksen täydelliseen tappioon ylemmissä oikeusasteissa. Tuoreimmissa tapauksissa jon metsähallitus tuomittu maksamaan myös korvauksia. Veronmaksajien etu vaatii, että turhasta käräjöinnistä tuomittuja korvauksia ja muita kuluja ei oteta valtion varoista vaan asianomaisten virkamiesten omasta pussista. Asian hoitaminen saattaa kuulua valtiontilintarkastajien virkavollisuuksiin.

Valitusrulin pyörittämisen lisäksi metsähallitus on tehnyt lukuisia aiheettomia tutkimuspyyntöjä ja rikosilmoituksia poliisille.

Toissakesänä keskusrikospoliisin tutkijat kärvistelivät rankkasa-teessa monttuni syrjällä Lemmenjoen Puskujalla ja välillä nauttivat kämppäni lämmöstä selvitellessään metsähallituksen mielettöntä näkemystä, jonka mukaan kaivinkoneen ajoon valtaukselta toiselle tarvitaan vesioikeuden lupa. Metsähallitus vaati rikosilmoituksessaan myös kullankaivajakumppaniani tottelemaan järjestelysääntönsä konekaivuukieli-topykälää, joka oli kumottu korkeimmassa hallinto-oikeudessa kaksikin eri kertaa. Pöyhkeä ja ylimielinen "metsävaltio" näyttää olevan vilpittömästi sillä kannalla, että heidän laatimallaan ympäristöministeriön vahvistamalla järjestyssäännöllä voidaan kumota Suomen laki ja korkeimman hallinto-oikeuden päätös! Jos hallintoalamainen on toisella kannalla, epäillään hallintoalamaisen syyllistyvän rikokseen ja usutetaan poliisit perään.

Virkamiesten on jokaisessa virkatoimessaan noudatettava tarkoin lakeja. Mikäli lainvastaisista virkatoimista aiheutuu hallintoalamaiselle vahinkoa, on se korvattava. Pienimuotoisen kullakavoksen seisokista aiheutuu vuositasolla vahinkoa tuotannon menetyksenä puolesta miljoonasta markasta muutamaa miljoonaa markkaan. Viranomaisten tunarointi on kärjistänyt tilanteen Lemmenjoella sellaiseksi, että oikeusturvan tarve on välitön. Korvattavan vahingon minimoiminen on mahdollista, jos tilanteeseen puututaan heti ja palautetaan kaivospiirien haltijoille heille laillisesti kuuluvat oikeudet.

Aarne Alhonen
kultaseppä, kullankaivaja
Hollola-Lemmenjoki

Lukijan puheenvuoro

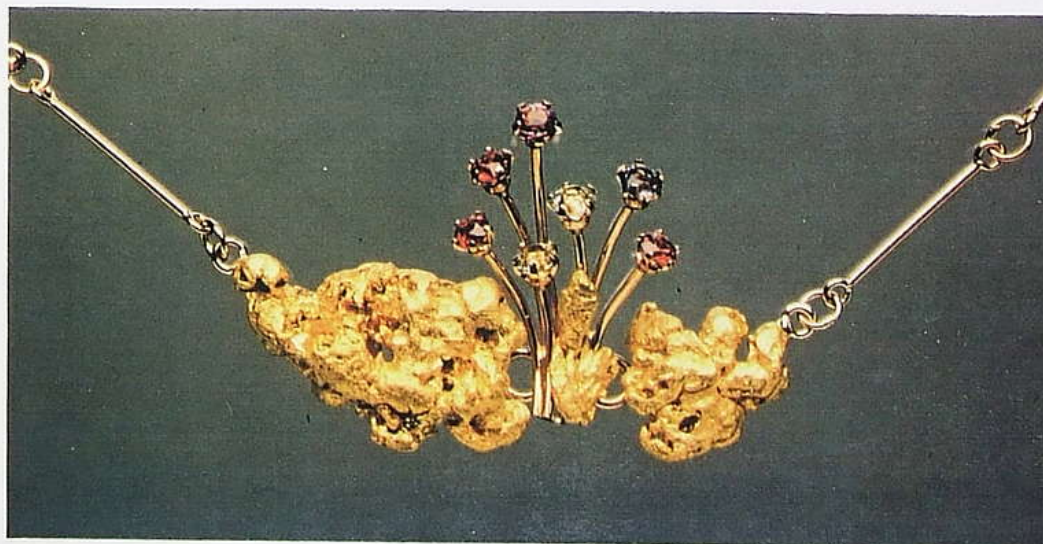
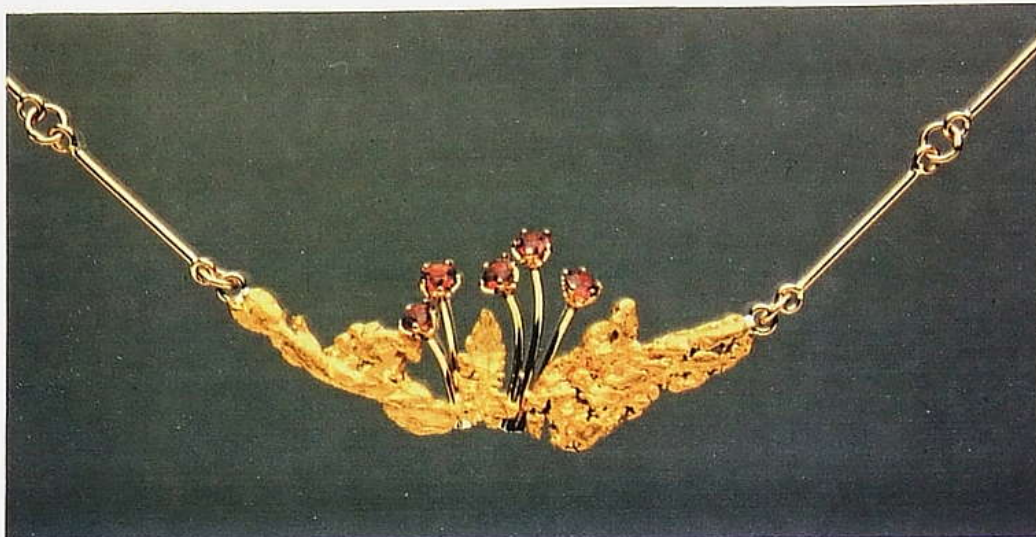
Korjauksen lähtökohtana on se, että Lapin Kansan toimittama Vesilaki 2-9 (96/10) Poistettiin 10. Kuukauden 1994 Lukijan puheenvuoro. Nimettyä korjauksia ei jätetty. Lukijan puheenvuoron väärä, epätavallinen ja yleinen seikka korjauksen jättäminen jättäen korjauksen jättäen.

KAIVOSOIKEUSTAISTELU
JATKUU KIIVANA...

- 123 -

LEMMENJOEN KULTAMAAT KUKKIVAT

LEMMENJOKI KORU
KULTASEPPÄ
AARNE ALHONEN

Kaulakoruja Lemmenjoen kultahipuista. Kivinä
Lemmenjoen granaatteja, Luoston ametisteja,
Luumäen beryllejä ja Pielaveden kordieriitteja. 2:1

3.6

NOPEA TULO KULTAMAILLE. FINNAIRIN KONE NOUSI HELSINGISTÄ KLO 12.00 JA HUHTAMELLAN KONE IVALOSTA KLO 14.00. SÄÄ PUOLIPILVINEN, LÄMMINTÄ NOIN 15 ASTETTA. LUMI-KERROS KÄMPÄN YMPÄRILLÄ ON VAIN PUOLI METRIN PAKSU. KÄMPÄ YLLIVUONNOLLISEN SIISTI, PUHUUTTO HOIDETTU, ENSIMMÄISEN KERRAN KAHTENKYMMENTÄN VUOTEEN TÄMÄN KÄMPÄN PUUPAIKALLA ON MTÖS HONKAA. KIITOS RAMI!

4.6

KÄVIN MARTINUSKONPALON PÄÄLLÄ HOITAMASSA SOVITTUJA LIIKE-ASIOITA MÄLÄSKÄN RISTON KANSSA. RISTO SAAPUI LIIKE-NEUVOTTELUUN ASIAKESKULUVAN ARVOKKAASTI AJAN OHJATTAVALLAAN PÄIKKAKUNNAN AINOALLA TAKSIAUTOLLA. KOPPALAKKI PÄÄSSÄ, TAKSI-KYLTI KATOLLA. TÄPÄSIN MTÖS KIVIEKOPURON LATVAN KAIVAJAN, KÄRKKÄISEN MATIN. METSÄHALLITUKSEN MIHET OLIVAT TEHNEET KEVÄTTÄLUELLA MATILLE USKOMATTOMAN SIKAMAISEN TEMPPUN! MURTAUTUNEET MATIN LUVALUISEEN KÄMPÄÄN JA PURKANEET SEN! TAJUTTUAAN RIKOIKSENSA VAKAVUUDEN KOROSIVAT KÄMPÄÄ, MUTTA HUONOSTI. OVAT HYVITÄNEET MATIN JO 20.000,- MARKAN KORVAUKSELLA — EI KAI VAIN VERONMAKSAJEN VARAINSTA?! KAUNIS SÄÄ JATKUU.

5.6

EIPÄ JÄTEÄ ENÄÄ KAUNIS SÄÄ. NYT PUHUU POHJOINEN, TAIVAS ON RAKESSA PILVESSÄ JA TUULI ON MYRSKYISTÄ, MAKAILLAAN KÄMPÄSSÄ, VEROTETAAN RUUNSAITA MUENAVARASTOJA.

6.6.

TUULI HIEMAN TYYNTYNYT, SATAA RAKEITA JA JÄÄTÄVÄÄ TIHKUA. KOIVUJEN OKSAT JA LÄHEI HUIRENKARVALLA OLEVAT SILMUT OVAT KAUNIN JÄÄKUUOREN PEITOSSA.

-125-

8.6. KLO 7

LÄMMIN AAMU, LÄPITUNKEMATON SUMU. SUMUSTA KUULUU MONIPUOLINEN KONSERTTI: SINIRINTA, PAJULINTU, URPIAINEN, JÄRRIPETPO, KELTAVASTÄRÄKKI. MONTTU PERUSTETTIIN EILEN, TÄNÄN RÄNNITETÄÄN JA SEULOTAAN.

12.6.

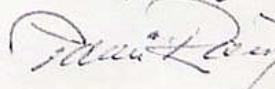
TUULI ETELÄSSÄ, TAIVAS HAKMAA, SATELEE. ILMAT OVAAT KUITENKIN OLLAET AIKA POUTAISIA. RÄNNITTELEMME JA SEULOMME NIIN VANHOJA KASOJA. KASOJEN ALLA ON KAIVAMATONTA MAATA, JOSTA TULEE LUTIKOITA:

 RIKASTA MAATA, RÄNNITETTY KOKKENTAN

1-2 M³. PAIKKA ON SAMAN, JOSTA SAIMME HUHTISTEN KANSI VUONNA 1981 PALJON KAUNIITA KORUNDEJA JA MUUTAMAN KULTALUTIKAN.

13.6.94 Kuuskaa auringkoa, kirkasta tuulta.
Tulipalaa kätä! G4

Tulitiin 11.6.94

Toas kerkisin muutaman välivuoden jälkeen Puskun penkkoja pöllistelemään. Eka kertaa kuitenkin näin aikaisiin kesästä. Mukavasti korundia löytyi, mielellään lähtivät ihmisten ilmoille mannekiiniksi. Paulin sain Lahdesta mukaani tänne Lemmenjokea reissulle 14.6 yöllä - leimme pienen kävelylenkin, (tunti itään päin) siellä missä puskun laskee Lemmenjokeen. Lemmenjoki (kanjoni) siellä hyvin kaunis. Kesä siellä oli jo paljonkin pitemmällä. Sepelrastas pariskunta pesii siellä. Kuitokset Arskan Vieraanvaraisuudelle. Lentokoneella takaisin 15.6.94 Matti Lång

-127-

KÄVIN PERHEEN KANSSA
PIHALLA KLO 13
(17.6.)
Terveisiä Jukka Jyväskylä

17.6.

RETKEILIMME KAUNIISSA SÄÄSSÄ. KÄVELIMME REITIN KIVIKKOPURO —
MIESSI — KÄÄRREOJA — RAUNALA. KÄRKKÄEN MATTI OLI MONTULAN
KIVIKKOPURON LATVALLA. RISTO OLI KAIVINKONEELLA KAIVANUT
MATILLE VIEMÄRIN JA NOSTANUT VÄHÄN RÄNNITETTÄVÄÄ. METSÄHALLITUS
OLI TEHNYT KEVÄTTÄLUELLA TÖRKKEÄN TEMPUN: PURKANUT KÄMPÄN
JA VAATINUT KULJETTAMAAN ELEMENTIT POIS VÄITTÄEN KÄMPÄÄ LU-
VATTOMAKSI! KÄMPÄN LUPA-ASIAT OLIVAT KUITENKIN KUNNOSSA
JOTEN METSÄHALLITUS KOKOSI KÄMPÄN UUDELLEEN — HUONOSTI.
MATTI ON SAANUT KIPURATHOJAKIN PARIEKKELENTÄ TUHOTA MARIKKA.
MUTTA ASIA EI OLE LOPPUUN KÄSITELTY.

AKU KAIVOI NEVA-AIJAN VANHAN KÄMPÄN KOHDALLA, MEKKON
NURKAN ALLA. PAIKKA ON RIKAS, KULTA KARKKA. EN MUU-
TANUT KYSYÄ KUKKIVATKO NEVALAUVEN VEIKON KYLVÄMÄT UNIKIT
VIERÄ. NOIN KYMMENEN VUOTTA SITTEEN NÄIN KÄMPÄN NUR-
KALLA KETÄVÄN UNIKON — LIEKÖ OOPIMUMILAASTA?

MÄLÄSKÄN RISTO TARJOSI KAHVIT HYVÄN SUKLAARKEIN KERA.
TEIN RISTON KANSSA KAUPPOJA, ANNOIN NETTOARVOLTAAN 25.000,-
MARKKIN KORUT JA MAKSUUKSI SAIN LUTIKKEITTAPPUJA. TODESIMME
HYVÄN YHTEISTYÖME JATKUNEEN NOIN VIISITOISTA VUOTTA.

KUKA PESIIKÄÄN ISOLASSA: KOLKUNKSEEN VASTASI TUTTU ÄINI:
"KÖMPI KÖMPI". ITSE VANHA ILKEÄ SARVIKUONO. KALJAPÖNTTÖ
VESILUKKOINEN PULPUTTI KODIKKAASTI NURKASSA. ANTTI INNOI-
TU ISOLAN JÄSKEN KÄTKETYSÄ KULLASTA JOTA ERI ARVIOIDEN
MUKAAN ON 10-15 KILOA PELTOKUKKEISSA JOSKIN PIIRUSPELLOSSA.

20.6

LÄMMINTÄ, AURINKOISTA. EILEN NUKUMME MARTINILSKANPOLON
KVARTSEJA KUTEN VIIME VIIKOLLAINEN YHTENÄ PÄIVÄNÄ. KULTAA
EI TAVATTU, PARISSA MURIKASSA ON MUSTA PEHMÄÄ MINER-
AALIA, TOISESSA ILMEISESTI GRAFIITTA, TOISESSA MOLYBDÖENI-
HOHDETTA.

21.6.

LÄMMIN KESÄAMU, KOIVUSSA LEHTI. EILEN SÄÄSKIÄ JA
MÄKÄRIÄ MELKEIN VAIVAKSI ASTI. RAMI PÖLLÄHTI EILEN
MONTULLLE, KÄYNNISTI AGREGAATTIN JA KAIVINKONEEN.
PUNOIMME SOTAJUONIA: MITÄ TEHDÄ ERITTÄIN KIHARISESSA
OIKEUSTAUTELUJÄLANTRESSA ETTEI 100.000,- MARKAN UHKAR-
SÄKKÖ LAUKEA MAKSETTAVAKSI. JA MITÄ PIIRUA: HUHTA-
MELLAN VESITÄSO LENSII KLO 15 NURKILLA HYVIN MOTA-
LALLA SEURAILLEN PUSKUN UOMAA JA KÄÄNTÄEN HIESSILLE.
KONE LENSII UUDELLAAN KLO 19 NURKILLA PUSKUN UOMAA
LENNONJOKEN PÄIN. "VESIPÖLÖT" SANOSI MÄLÄIKÄN
RISTO. SIIS VESIPÖLÖIN VIRKAMIEHISTON VALVONTALENTO LUUL-
TAVASTI. RAMI ON PIKAVISITILLÄ, LÄHTEE TÄNÄÄN POIS
JA TULEE TAKAISIN 10. HEINÄKUUTA.

RADIOSSA KERROTTIIN, ETTÄ NJURGALAHDESSA ON AVATTU KANSALLIS-
PUISTON OPASTUSKESKUS, PAIKALLA JOHTAVIA LUONNONSUOJELUBYÖR-
KRAATTEJA. MATTI HELMINEN SEKOILI JA SEKOITTELI LUONNONSUOJELULAIN JA KAIVOSLAIN SUHTEITA. HERRAT SAASIVAT PIÄKKÖIN
KUNNON VASTUUKSEN RAHOITUSRANIALLEEN: KTM ON MYÖNTÄNYT
RIO TINTO ZINCILLE 6000 KM² VALTAUSVAKAUKSET LAPPIN.

23.6.94 KOTIIN HÄHTÖ. HEVHETÄ, KESÄ TULLUT,
TÄHÄ KERTAA EI SADA LUNTA.

SENSIVAKTU PITÄIS, LÄHTÄÄ LENTOON
UKONILMASSA.

LILY

Sisä kokiin lähdön. Pössiämistin aasotusot
 eivät toteutuneet: kulta ei saatu, kyllä
 pössiäntuolia ei ollut. Kaikin quissi mää-
 neltä mukana. Ankin (9.50) viime aasoti
 katekummit jalka pelaa kypin. On netkailty
 ja kullasta kullasta pössiäntuolia mää-
 telmin. Kullajoita ollut väliä
 kullasta kullasta kulta kulta kulta kulta
 määntä uudestaan. Sitä ennen kullat
 vanhoilla kullasta kullasta kullasta kullasta
 määntä määntä kullasta kullasta kullasta.
 Uudestaan kullasta ja määntä kullasta
 uudestaan. Uudestaan kullasta kullasta kullasta
 kullasta kullasta.

Ankin kullasta: Kulta kullasta.
 etsintä isä pössiä. Pössiäntuolia
 totuus kullasta kullasta.
 kullasta kullasta kullasta kullasta ja
 kullasta kullasta kullasta kullasta. Pössiäntuolia
 etsintä, etsintä pössiäntuolia
 etsintä kullasta.

Kly

11. - 16.7. 94

VIETNÄMÄ MAHTAVAN KULTAN KULTA KULTA, KULTA
 ETSINTÄ JA KULTA JA KULTA TUKITEN. HIENOA KULTA
 SAATTI SEUR JOITAKIN KORUNTEJA JA GRANAATTEJA JOTON
 KULTA ON NIIN KUIN PITÄKIN. SUURET KULTA TÄSTÄ
 MAHDOLLISSUUDISTA JONKA MEILLE JOIT. PÖSSIÄNTUOLIA ON FILMIPURKKE,
 JOSSA ON KIVET JA KULTA, JOKA OLI NÄNNISTÄ KUN NÄNNISTÄ.
 JÄNNISTÄ PÖSSIÄNTUOLIA, JOSSA ON MUONIA, JOTKA JÄIVÄT
 JÄNNISTÄ. KULTA KULTA KULTA KULTA.

ERIKKI KULTA

Math N. Kulta
 Lasse Kulta.

Kultapeliä kovin panoksin

LK. 8.7.-94

Puskuojalla aiotaan kaivaa koneella uhkasta huolimatta

Inari
Tapani Ranta

Inarin kultamailla pelataan kovaa peliä kullankiilto silmissä. Hollolalainen Aarne Alhonen aikoo aloittaa Puskuojalla konekaivun siitä huolimatta, että häntä on uhattu sadan tuhannen markan uhkasakolla.

Aarne Alhonen perustelee aloittamista sillä, että eri viranomaisten päätökset ovat keskenään ristiriitaisia ja hän aikoo toimenpiteillään saada selvyyttä asiaan asiaan, jossa viranomaiset eivät suostu vastaamaan asialliisiin kysymyksiin.

Aarne Alhosella on kaivospiiri Lemmenjoen Puskuojalla. Hänellä on kaivosvaltauksen lisäksi myös ympäristölupa. Hän sai myös vesioikeuden luvan, mutta tästä päätöksestä ovat metsähalitus ja eräät muut valittaneet.

Aarne Alhonen sanoo pystyvän kaivamaan kultaa siten, ettei Puskuojasta oteta vettä eikä siihen myöskään juoksuteta samennutunutta vettä, vaan huuhdonnassa käytetty vesi pumpataan ja imeytetään maakerroksen läpi.

Alhonen katsoo, ettei hän kuivalla maalla kaivaessaan edes

tarvitse vesioikeuden lupaa. Alhonen perustaa käsityksensä myös vesioikeustuomari Seppo Kempaisen julkisuuteen antamaan lausuntoon, että on epävarmaa, tarvitaanko kaivospiirin sisällä yleensä mitään vesioikeuden lupaa.

Alhonen sanoo käyneensä pitkään oikeustaistelua konekaivuun sallimisesta Puskuojalla. Viime kesänä vesioikeus peruutti uhkasakon kesän ajaksi ja Alhonen kumppaneineen pystyi kaivamaan koneellisesti kultaa syksyyn saakka. Nyt uhkasakkouhka on päällä.

- Jos vesipiiri ryhtyy toimenpiteisiin uhkasakon täytäntöön panemiseksi, on se mielestäni ylittänyt toimivaltansa. Vesipiiri ei antanut minulle asiallista vastausta, kun kysyin kaivostöiden kiellettyvyyttä ja sallittavuutta.

- Jos vesipiiri ryhtyy toimenpiteisiin, keskeytän työt välittömästi ja esitän vaatimuksen menetetyin kaivostuotannon arvon korvaamisesta, sanoo Alhonen.

Alhosen mielestä tuotannon menetys päivässä on 7 500 markkaa ja tappio kuluvalta kesältä 750 000 markkaa. Sen suuruinen lasku on tulossa valtiolle, jos työt joudutaan keskeyttämään.

21.7.-94

TÄÄS NOPEA TULO KULTAMAILLE. FINAIRIN KONE NOUSI HELSINKI-VANTAALTA KUO 12. HUHTANEEN PITI HEITTÄÄ MEIDÄT IISKON-PALOLLE, MUTTA ESTEEN VUOKSI LENTÄJÄNÄ OLI MATTI SORVALI, TAITAA OLLA PERÄTI LENTOAJEMAN PÄÄLLIKKÖ. LÄMMINTÄ, TYINTÄ JA REHEVÄÄ — JONKINVERRON SÄÄSKÄ, MEDIA KÄY KUUMANA; KUN TALLUSTELIINNE IISKON KENTÄLTÄ KOHTI KÄMPPÄ, VIITTELÖI VEHO MEILLE JA KERTOI ETTÄ HÄNEN KÄNTKÄSSÄÄN ON SOITTOPTINTO MINULLE. LAPIN KANJAAN PITÄUI OTTAA YHTEYTTÄ. HUOMENISSA LÄHDEN ETSIMÄÄN EKOFASISTIN JALONJÄLKIÄ MONTULTANI: TV 2:IN YHÄRISTÖUUTSISSA NÄYTETIIN MONTULTANI LUVATTA KUVATTA VIDEO-NAUHAA PAHA JUTTU — KUVAAJALLE JA LUVATTOMALLE JULKISILLE ESITÄJILLE.

-135-

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentoasema 99800 IVALO		Puh. 9697-427 41 NMT 949-391 621		TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From	Pvm/Date	Hinta/Price	Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä...		
ETMP	23.6				
Mihin To					

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentoasema 99800 IVALO		Puh. 9697-427 41 NMT 949-391 621		TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From	Pvm/Date	Hinta/Price	Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä...		
ETMP	23.6				
Mihin To					

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentoasema 99800 IVALO		Puh. 9697-427 41 NMT 949-391 621		TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From	Pvm/Date	Hinta/Price	Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä, jota varten se on asetettu. Kuljetusehdot ovat lokakuun 12. päivänä 1929 Varsovassa tehdyn yleissopimuksen sekä siihen myöhemmin tehtyjen muutosten mukaiset.		
ETMP	23.6		This ticket is valid only for the flight for which it was issued. Transportation under this Ticket is subject to the rules relating to liability established by the Convention for the Unification of Certain Rules Relating to International Transportation by Air Signed at Warsaw October 12, 1929.		
Mihin To					
Kautta Via					
Matkustajan nimi Name of passenger			Hyväksytty/Issued Pvm/Date		
Alko m...			23.6.94		
			Allekirj. Signed		
			R...		

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentoasema 99800 IVALO		Puh. 9697-427 41 NMT 949-391 621		TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From	Pvm/Date	Hinta/Price	Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä, jota varten se on asetettu. Kuljetusehdot ovat lokakuun 12. päivänä 1929 Varsovassa tehdyn yleissopimuksen sekä siihen myöhemmin tehtyjen muutosten mukaiset.		
Ivalo	21.7.94	94	This ticket is valid only for the flight for which it was issued. Transportation under this Ticket is subject to the rules relating to liability established by the Convention for the Unification of Certain Rules Relating to International Transportation by Air Signed at Warsaw October 12, 1929.		
Mihin To					
Kautta Via					
Matkustajan nimi Name of passenger			Hyväksytty/Issued Pvm/Date		
Alhonen Arne			21.7.94		
			Allekirj. Signed		
			...		

ATT: ERKKI AIRAKSINEN

Kes Hei 13 12:48 sivu 1

suopajar

tekijä lukija
suopajar RITOLAHI SÄHKÖpuhe koko
0:29

apin Radio

Lemmenjoen kansallispuiston konekaivuu

almis: Maa Hei 11 17:29 1994 uutiset:

ähteet: YLITARKASTAJA ERKKI AIRAKSINEN; JUTTU HIPLASSA

Vesi- ja ympäristöpiiri panee välittömästi täytäntöön kullankaivaja Aarne Alhoselle annetun uhkasakon, kun konekaivuu Lemmenjoen kansallispuistossa käynnistyy. Vesi ja ympäristöpiirin tietojen mukaan Alhonen ei ole vielä aloittanut konekaivuuta Puskuojalla uhkauksistaan huolimatta. Oikeusprosessi koneellisesta kullankaivuusta on vielä kesken ja päätös 100-tuhannen markan uhkasakosta vuodelta 92 on voimassa.

lsh. Leena Suopajar / Lepi radio

alvekuhikissa MA 11/7-94

23.7.-94

LÄMMIN, TUULINEN AAMU. USKOMATONTA MUTTA TOTTA: SAIN TIEDOTUSVÄLINEISSÄ VASTAUKSEN KYSTYNYKSENI, JOHON VESIVIRANDMINEN EI SUOSTunut VIRALLISESTI VASTAAMAAN!

NEUVOTTELIN EILEN SOPIMUSKUMPPANINI RAIMO KANAMÄEN KANSSA TILANTEESTA. TOTESIMME TOSIASIAT: KAIVUKALUSTO ON KUNNOSSA, POLTTOAINEHUOLTO TEHTY, MUTTA METSÄHALLINUKSEN TURHA VALITUS JA VESIVIRANDMINEN LIIAN JYRKÄ VESIOIKEUSPÄÄTÖSTULOKSEN ESTÄVÄT KAIVOSTOIMINNAN. VESIPIIRILLÄ EI OLE LAILLISTA TOIMIVALTAA HALLINNOIDA KAIVOSLAIN OIKEUKSISTA JOHTUVIA MAANSIIRATÖITÄ, JOILLA EI OLE VESILAISIA KIELLETTÄJÄVAIKUTUKSIA. OLEN KUITENKIN OPPINUT, ETTÄ VESIPIIRI SAA POHJOIS-SUOMEN VESIOIKEUDELTA HALLUAMANSÄ PÄÄTÖKSEN HÄIKÖKEMÄTTÖMÄLLÄ TILIKILLÄN, VAIKKAPA VESINÄITERAPORTTEJA MANIPULOIMALLA. KAIVINKONETTA EI SIIS KÄYTETÄ KULTASAFIIRI-KAIVOSPIIRISSÄ — TOISTAIKSI.

-137-

960-3200323

3200169

Lapin Kansan

Korolainen

Tuomilaakso

Radio uutiset
Ilkka Ulkumäki
960 - 34 20 801

Hei!

Mediat käy kovasti
kuumana, Radio-
uutiskita soittivat
2. kertaa ja ovat
kovasti kiinnostuneita
ja kaipaavat
jokunlaista lausuntaa!

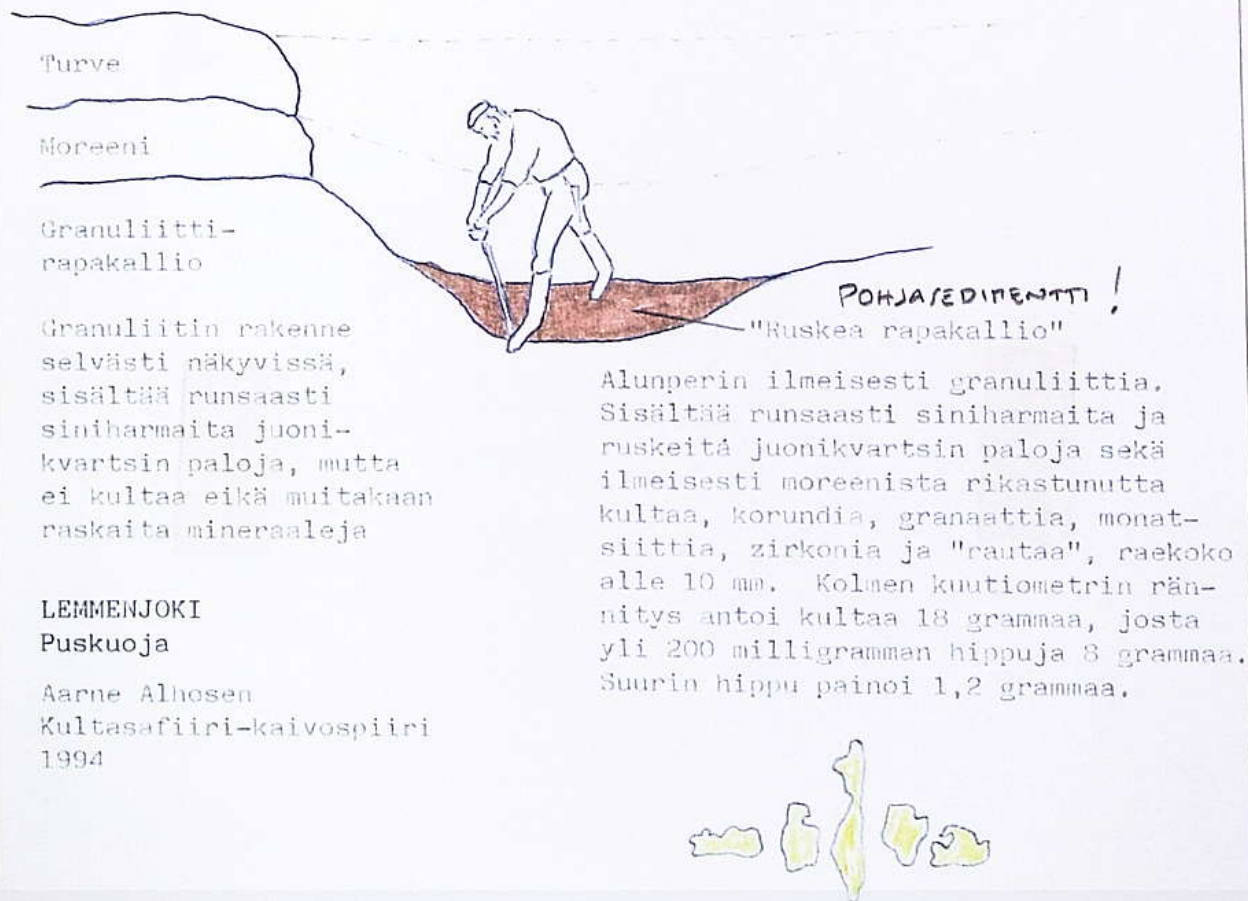
T: Elvi

P.S. Menen nautaan
tänään tai huomenna
illalla

24.7.

PILVINEN, LÄMMIN SUNNUNTAI. NAAPURIPARKA JUOKUTTA SOITTOPYNTÖJÄ.
EN SOITTELE KUN EN OLE LAPIN RADION TAI LAPIN KANSAN KIR-
JEENVAIHTAJA. JOS AIHE TODELLA KIIINNOSTAA, PÄSEE LAPIN KANSAN
IVALON TOIMIKSESTA TÄNNE TUNNISSA. KOKO MEDIAPÖRÖITYS KÄY-
NISTYI KUN ANNOIN LAPIN KANSALLE KOPION VESIPÄRIKILLE LÄHET-
TÄMÄSTÄNI KIRJEESTÄ, JOSSA ILMOITIN AIKEISTANI TEHDÄ TÄLLÄ KAI-
VINKEELLÄ JOTAKIN. SAATANAN LAISKAA LEHTIVÄKEÄ!

Eilen tein historiallisen LÄHDÖN, LUTIKKAMPUN SUORAAN RAPAKALLIOSTA. RAPAKALLIOSTA NÄYTTÄÄ OLEVAN MONEN SOITTUSTA, JOISSAKIN
ON VAIN ALKUPERÄISKIVILÄISEN MONOTONISTA PÖSSÖÄ, JOTKUT ALUEET
RAPAKALLIOSTA OVAT PIENEN RÄSKÄIDEN KIVEN "TÄTTÄRIÄ" : HEMATTI-
TEJA, MAGNETITTEJA, ILKENNITTEJA, RUTILEJA, GRANATTEJA — JA KULTAA AINA-
KIN PUOLEN METRIN SYVYYTEEN.

Alueen suojele ei takaa koskemattomuutta

SUOMEN LUONTO
10/94

set kaivosyhtiöt tervetulleiksi. Suojelu ei hänen mielestään saa estää "järkevää maankäyttöä".

Suojelua vain paremman puutteessa

Suomen luonnonsuojelualueet ovat lähes kokonaan soita, tunturipaljakkoita tai kitukasvuista metsää. Taloudellisesti

merkittävää metsämaata ei suojelualueista ole edes kolme prosenttia.

Aina, kun jollekin alueelle olisi tarjolla liikeidea, suojelua on vaadittu purettavaksi. Kiistoja on käyty tuntureista, jotka haluttaisiin rakentaa laskettelurinteiksi. Suojeltuja jokia vaaditaan jatkuvasti voimayhtiöille.

Ellei lainsäädäntö selkiydy

ja kaivosyhtiöiden mahdollisuuksille panna rajoja, on koko ajan vaara että suojelualueet ovat olemassa vain niin kauan, kunnes jokin yhtiö vaatii ne käyttöönsä.

Ylikansallisten kaivosyhtiöiden kykyä ajaa tahtonsa läpi ei pidä aliarvioida. Ne ovat, erityisesti Rio Tinto Zink, yhtä tottuneita käyttämään diplomatiaa, lahjontaa

ja konekivääreitä.

RTZ:n röyhkeyttä -140- hyvin yritys painostaa viranomaisia. Yhtiön mukavaihto on samaa luokkaa kuin Suomen valtion budjetti. Varausalueistaan se on joutunut maksamaan valtiolle 900 markkaa kappaleelta, yhteensä alle miljoona markkaa.

RTZ:n mielestä Suomen kaivoslakia tulisi muuttaa, etteivät maksut olisi niin kohuttomat. □

Mikko Niskanen

Lemmenjoella etsitään lain rajoja

■ Kansallispuistoistamme vain Lemmenjoella on saanut harastaa kaivostoimintaa, ja kullankaivajien elämäkerrat ovat erottamaton osa Lapin tarustoa. Suurta kullan emäkalliota on etsitty ja etsitään pitkin Lappia.

Tarun hoito kuitenkin himmeni huomattavasti, kun kaivajat siirtyivät lapiosta kaivinkoneisiin. Tuntureiden kylkeen repesivät avohaavat ja joet samenvivat.

Kesällä 1992 sameni Lemmenjoen yläosan vesi. Syntipukiksi nimettiin jokeen laskevan Puskuojan latvoilla koneella möyriävä kullankaivaja Aarne Alhonen.

Toimintaan ei ollut vesioikeuden lupaa, mutta seuraavana vuonna hän haki sitä. Vastaan panivat Metsähallitus, Lapin vesi- ja ympäristöpiiri, poromiehet ja iso joukko alaviran asukkaita ja yrittäjiä.

Pohjois-Suomen vesioikeudesta lupa heltisi silti viime keväänä, tosin täpärällä äänestyspäätöksellä, vastoin esittelijän kantaa. Metsähallitus on kuitenkin valittanut siitä, ja asia on kesken.

Lemmenjoen kansallispuistosta keväällä 1991 annettu asetus kieltää koneellisen kullankaivun. Alhonen oli kuitenkin saanut alueeseensa valtuutuksen kaksi vuotta ennen asetusta, ja hänen aluettaan se ei koske. Se kertoo kaivoslain vahvuudesta.

Päätöstä voi kuitenkin ilmeisesti lukea toisinkin päin. Jos asetus tai laki alueen suojelemisesta on tehty ennen valtausta, kaivoslaki ei enää annakaan oikeutta aloittaa kaivutöitä suojelualueella.

Vesiylioikeus antoi syyskuussa kolmelle muulle kullankaivajalle luvan kaivaa koneel-

lisesti Lemmenjoen kansallispuistossa.

Tänä kesänä tunnelmat kuumenivat, kun Alhonen ilmoitti aloittavansa kaivun valituksesta huolimatta, ja Lapin vesi- ja ympäristöpiiri puolestaan valmistautui keskeyttämään sen vaikka poliisivoimin. Kylillä kerrottiin juttuja julmista uhkauksista, jos viranomaiset tulivat valtaukselle.

"Ei ne uskalla tulla silloin kuin minä olen paikalla. Lento-koneella vain lentävät välillä yli ja katsovat käykö kone", Alhonen naureskeli kaivoksellaan heinäkuun lopulla.

Alhonen esitteli auliisti 6,6 hehtaarin valtaustaan. Kultapiirinen maakerros on paksuudeltaan vajaasta metristä kahteen metriin, ja sitä peittää samanpaksuinen turvekerros. Siksi kaivu käsipelillä ei onnistu; ei siitä ainakaan leipäänsä saa. Alueella on saostusaltaat, joiden kautta purosta otettava vesi menee ja joidenka pitäisi

Aarne Alhonen kaivaa kultaa koneellisesti Lemmenjoen kansallispuistossa. Metsähallituksen valitus on vesiylioikeudessa.

kerätä kiintoaines pois.

"Tällä alueella on geologisen tutkimuksen mukaan 28 kiloa kultaa, mikä tarkoittaa paria miljoonaa markkaa. Lisäksi löytyy jalokiviä, lähinnä granaatteja. Siinä on työmaata viideksi kuudeksi vuodeksi."

"Osa kullasta on hippuina, jotka voi suoraan käyttää koruiksi. Eli niiden arvo on suurempi kuin pelkkä kullan arvo."

Aarne Alhonen on varsinaiselta ammatiltaan kultaseppä ja asuu pääosan vuotta Etelä-Suomessa, Hollolassa. Kesän hän kaivaa kultahippuja ja jalokiviä tunturista, talven takoo niistä koruja. □

-141-

26.7.94

-142-

Lehtimiehen luottamus
katsomassa.

Mikko Nikkasaari Helsinki

Kuusi Tunnus

Kuusi

MIKKO NIKKASAARI ON TOIMITTAJA. KUVAI MONTUA, HAASTATTELI
OIKEUSTALUSTILANTEESTA, TEKEE JUTUN JOHONKIN LEHTIEN. EILEN
KÄVIN HAMINASSA. RASKAS REISSU, RAPAKUNTO, JALAT KIPERT,
HAMINASSA ON KIOSKI, OLLIN JA VEIKON BUNES. MYTTÄVÄNÄ
AINAKIN PILNERIÄ JA PIENTÄ PURTAVAA. KELAN JUUKA TARJOSI
PILNERIN KUO MINULLA EI OLLUT RAHAA PÄLLÄ. TURKAN
PEKKA KYSELI KAIVUUSJUNNITELMISTANI. LÄSKIN LIIKKEELLE
PERÄTTÖRÄN HUHUUN, VITUMAINEN MIES KUO OLEN. ÄSKET
LEHTIMIEHET TULIVAT NJURGALAHDETTA, LIEKÖ HUHU KONE-
KAIVUUSTA JA ISOJA HIPPUSTOISTA JO KIRINTI SINNE.

RÄNNITTELIN TÄNTÄN 100 LITRAA RAPAKALLIOTA, RUSSAKKA TULI

28.7.-94

SÄÄTIEDOTUS LUPAA 25° LÄMPÖÄ. EILEN TEIN UIMA-ALTAAN
MONTULLE. RAPAKALLIOSTA LÖYTYI LIHAVA RUSSAKKA, NOIN
1/2 - GRAMMAINEN HIPPU.

3.8.-94

HIRVUISET HELTEET JATKUVAT, SÄÄTIEDOTUS LUPAA 28 ASTEEN
LÄMPÖÄ. RÄNNITTELEN RAPAKALLIOTA JA VÄLILLÄ LOIKEAAN PUROON
VILVOITTELEMAAN. OLEN LÖYTÄNYT KOLME KORUNDIA JUOKAAN
RAPAKALLIOSTA. JUUKA POIKKESI EILEN NOUTAAMAAN KORU-
TÄYDENNYSTÄ, JUUKA ON KORUJENI MYNTIPAIKKA INARISSA
NÄKKELÄJÄRVEN MATKAMUISTOMYYMÄLÄSSÄ. MUUTAMA SATUNNAINEN
TUURUSTI POIKKESI, OSTIVAT PARI KORUA HALVEHMASTA PÄÄSTÄ.

MONTULLE ! TUULE TUULI LEPPEÄMMIN
MISSÄ KÖYHÄ RANTAA ...

-143-

3. 8. - 94

Suomen Ladun oppaat "PINTAVIALLISET 5. JUHLAVAA-
LUKSELLA

Riitta-Liisa Rantanen Ilmajoki

Antti Sillanpää
Esko Sironen

Reino
Pirkkämäki

Matti Laitinen

Viljo Kallala

Teuvo Korpunen

Tikkakoski

Eino Rantanen

Valkeala

Pertti Hämäläinen

Eura

~~Antti Sillanpää~~
Antti Sillanpää

Vuorokoski
Kalle

~~Antti Sillanpää~~

Tikkakoski

Roope Niemi

Jyväskylä

Juho Laitinen

Kausela

Matti Sillanpää

- u -

Siiri-Liisa Rantanen

Uusika

Gustaf Ekholm

Tammi-Saari

Jalmi Kallala

Hymäläinen

Reijo Kallala

Heikkilä

Pekka Ruuska

Oulu

Raja Luukkainen

Hankasalmi

OSTIVAT 6600,- VCH ELI 3300,- NETTOHINNAT KORTIT !

HIIPPU!

Violetti korundikide ja kultahippu rapakalliossa Aarne Alhosen Kultasafiiri-kaivospiirissä Lemmenjoen Puskuojalla 1994

4.8.-94

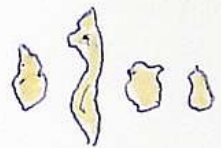
-146-

LÄMMIN PILVINEN PÄIVÄ, UKKOSTA. RÄNNITIN NOIN 0,2 m³
RAPAKALLIOTA JA SAIN KAKSI LIHAVAA RUSSAKKAA:

RADIOUUTiset KLO 15.30 KERTOVAT, ETTÄ POHJOIS-SUOMEN VESI-
OIKEUS ON HYÖNTÄNTY KORHONEN YRJÖLLE LUVAN KONEELLISEEN
KULLANKAIVUUN LEMMENJOEN JÄKÄLÄ-ÄYTSIIN. METSÄHALLITUS JA
VESIHUOLITUS EIVÄT OLE VIELÄ PÄÄTTÄNEET VALITTAVATKO. VALITUSAIKA
ON 60 PÄIVÄÄ. UUTISISSA MAINITTIIN MYÖS PUSKUEOJAN TILANNE,
VESIOIKEUSLUVAT LAINVOIMAA VAILLA, VESIHUOLITUS KÄSITTELEE ASIAA
ELOJUN LOPULLA.

5.8.-94

RÄNNITIN PUOLI KUUTIOTA RAPAKALLIOTA, TULOS

9.8.-94

TULTIIN MIKON KANSSA HELTEEELLÄ 3.8. SÄÄT OVAT
SUOSINEET JA MUUTENKIN OLLUT MUKAVAA.

ILTAA, ILTANUOTTOITA, AVAUKSIA MAINEEN
PALOKUNTATOIMINNAN SEURASTAA

RIITTOISAA ALKOHOLISUONAA HIEKOSTUNEELLA NAISTEN
FORUMIN PUSKUEOSTOILLA.

TULITUKSET OVAT NYKÄISIN HUONOJA.
MUUTEN ON ERUOMAINEN.

POJAT OVAT ITUPAINIA, MILLOIN TÄN EIVÄT
KOVAA PORUKKAA KOIVUJEN VASTAMISEN ALOITTA JA
MIKKO, VÄHÄN VÄRÄ TÖNÄSIVÄT MILLOIN YHDESSÄ,
ERIKOTEN, KILPAA JA KOIVUA VASTA
KOMIAT UKONILMAT KOTU JA NÄITY KORPPIPARVEN
PIENEN JA RIEUN LUTU, SANOLU HUUTTAMELLA
EKIMISELÄMYS PETRONENIN LAELA OLI MAINEEN
VÄRIEN VAIHTELU: HIMMEA VIOLETTI, VÄHÄN ALOI
PÄÄSTÄ VÄRILEN YHTEÄ, HIEKASTUNEET, TUMMA
VÄRILEN, KOURAIST METSÄT JA OUNOKIT NIMITTÄIN
TOIVUUN RAKUNNIA.

POJAT OVAT KESTÄNEET HYVIN. RENNIN MÄNNINGIN.

KII TOKUSET

Pia P ja Mikko

Suomalainen hippukulta lähikuvassa

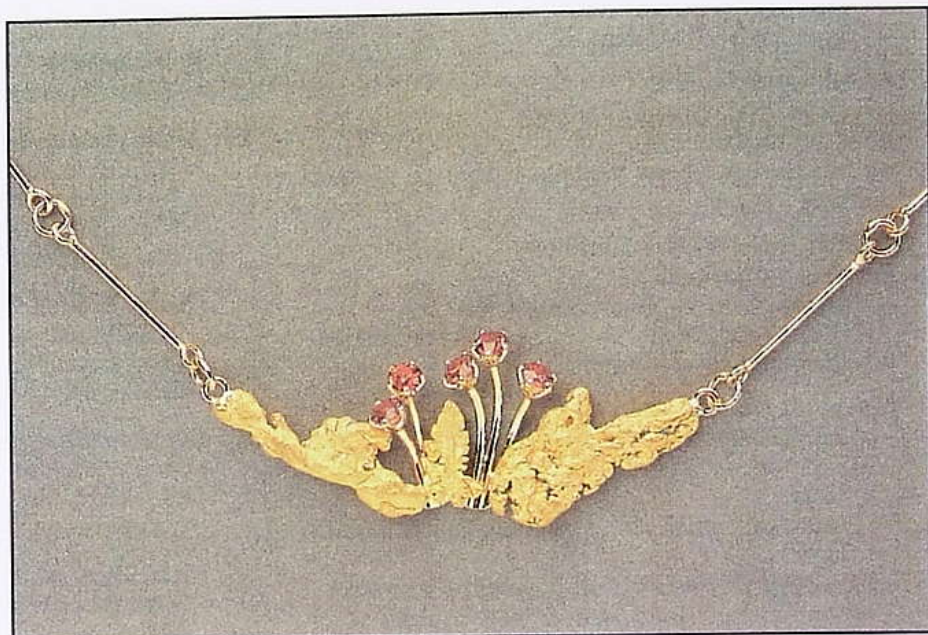
-147-

Kultahiput ovat osa Lapin romantiikkaa, matkailumainontaa ja Lapin maakuntakivi, mutta arvoistaan käyttöä ne vasta ovat saaneet koruihin sellaisenaan istutettavina luonnon omina pienenveistoksina. Kauniita Lapin kultahippuja ei enää sulateta metallin takia, sillä hippujen myyntihinta saattaa nousta monikymmenkertaiseksi kullan maailmanmarkkinahintaan verrattuna.

Kultaseppä Aarne Alhonen aloitti hippukorujen teon vuonna 1979 ja hän on valmistanut niitä ainakin 20 000 kappaletta. Alhosen mukaan luonnonhippu on kultasepälle materiaalina sekä helppo että vaikea. Lähes puhtaan kullan sulamispiste on korkea, joten huoletonkaan juottaminen ei sulata hippua muodottomaksi, toisaalta varomaton mekaaninen kiillotus voi pilata hipun pinnan. Alhonen yhdistää hippukoruihin viistehiottuja kotimaisia jalokiviä: Luumäen jaloberyllejä, Luoston ametisteja ja Lemmenjoen granaatteja.

Miksi hippukulta sitten on niin jäljittelemättömän kaunista ja miksi sitä arvostetaan enemmän kuin kultaa sinänsä? Tätä on selvitetty GTK:ssa laboratorio-tutkimuksilla, joihin kirjoittajan lisäksi ovat osallistuneet geologit Bo Johanson ja Leeni Vilpas ja geofyysikot Risto Puranen ja Mauri Terho. Hippukullan kauneus selittyy sen lämpimän kellanruskeasta väristä ja himmeän samettimaisesta pinnasta. Nämä piirteet johtuvat siitä, että hipun pinta on lähes puhdasta kultaa, mikrokiteistä ja mekaanisesti muokkautunutta. Hippukulta heijastaa siten enemmän punaista valoa kuin epäpuhtaampi korukulta. Valon sironta pinnan epätasaisuuksista antaa hipulle sen pehmeän vaikutelman. Magneettiset mittaukset osoittavat, että hippukulta kokonaisuudessaan rakentuu lukuisista pienistä kiteistä, mikä heijastuu hipun pinnan veistoksellisena elävyytenä. Varsinkin luonnonhipun pintarakenteita ei kyetä keinotekoisesti jäljittelemään, seikka joka on avuksi tunnistettaessa mahdollisia kultahippuväärennöksiä.

Miten kultahiput ovat syntyneet ja miksi niitä on runsaasti vain Lapin perinteisillä kullanhuhdonta-alueilla? Monien geologisten yhteensattumien tuloksena La-

Lemmenjoen hippukultaa ja granaatteja kaulakorussa käytettynä. Kuvan "Lemmenjoen kultamaat kukkivat" -sarjan korun on suunnitellut ja valmistanut kultaseppä Aarne Alhonen. Kuva: Jari Väättäinen.

Mikroskooppikuva Lapin kultahipulle tyypillisestä pintarakenteesta. Hipun pehmeän hohteen aiheuttavat mikroskooppiset kultakiteet ja jäätikkötoiminnan synnyttämät mikrouurteet ja painaumat. Suurennos on 93-kertainen. Kuva: Kari A. Kinnunen.

pissa on tavallaan toiminut miljoonia vuosia luonnon oma kultakaivos ja -rikastamo. Malmiksi ovat riittäneet paikallisen prekambriksen kallioperän satunnaiset kultarakeet, joita mekaaninen ja kemiallinen rapautuminen on massiivisesta kivimäärästä irrottanut. Jokilaaksot ovat tarjonneet luonnonrikastamolle jättiläismäiset huhdontarännit, joiden pohjalle raskaat kultahiput ovat varas-

toituneet. Mannerjäätikkö on viimeistellyt rikastusta työntämällä jättekivikasoja kauemmaksi. Luonnolla on ollut käytävissään aikaa ja energiaa ja se on kyennyt rikastamaan kultaa seuduilta, joista se nykytekniikallakaan ei olisi vielä taloudellisesti mahdollista.

2-3/94 TIETOHIPPU

Teksti: erikoistutkija Kari A. Kinnunen

Kullan konekaivajat saavat möyriä H.S. 13.10.-94 Lemmenjoen alueella

TAPIO MAINIO

Helsingin Sanomat

Metsähallitus on hävinnyt lähes kymmenen vuotta kestäneen valitusruuletin, jolla se yritti poistaa kullankonekaivajat Lemmenjoen kansallispuistosta.

Vesiylioikeuden keskiviikkona tekemällä päätöksellä kulta saa kaivaa koneella myös Puskuojan vesistöalueella, joka on ns. vanhan kulta-alueen eli Miessijoen ulkopuolella.

Päätös merkitsee sitä, että konekaivajat saavat möyriä kansallispuistossa kuten ennenkin ja yhtä suurella kalustolla: Lemmenjoella on 14 kaivospiiriä, joilla runsaat kymmenen kaivinkonetta kaivaa kultapitoista maata huuhteluranneihin.

Metsähallitus yritti poistaa konekaivajat muuttamalla Lemmenjoen kansallispuiston järjestyssääntöä. Sen jälkeen otettiin aseeksi luonnonsuojelulaki, mutta kaivoslaki osoittautui vahvemmaksi. Konekaivu kiellettiin asetuksella 1991, mutta siihenkin löytyi kaivinkoneen kokoinen porsaanreikä. Korkeimman hallinto-oikeuden mielestä konekaivua saavat jatkaa ne, jotka ovat ennen 1991 tehneet alueella valituksen tai muodostaneet kaivospiirin.

Metsähallitus toivoi, että konekaivajat olisivat pysyneet Miessijoen vanhalla kulta-alueella. Kaivukiista kärjistyi uudelleen kun kullankaivajat Aare Alhonen ja Kari Merenluoto siirtyivät uudelle alueelle. Kullankaivajat ennätivät tehdä valaukset Puskuojaan ja Ruihtuäytsin uomaan ennen vuotta 1991.

Konekaivajat yritettiin poistaa uudelta kaivualueelta vesioikeuskäsittelyllä. Lapin vesi- ja ympäristöpiiri haki toissakesänä Pohjois-Suomen vesioikeudelta konekaivun lopettamista, koska kaivu samensi Lemmenjoen veden.

Vesioikeus ei yhtynyt kaivun lopettamiseen. Ei myöskään vesi-

ylίοikeus, jonka jäsenet tutustuvat kiista-alueeseen viime kesänä.

"Kaivajille myönteinen päätös tehtiin ns. laajassa kokoonpanossa, koska kyseessä oli ensimmäinen ja periaatteellinen Lemmenjoen kaivospiiriä koskeva konekaivulupa", vesiylioikeuden esittelijä Riitta Fränti kertoo.

Sen sijaan Miessijoelle ei ole vaadittu vesioikeuskäsittelyä.

Kansallispuistossa on edelleen useita ennen 1991 tehtyjä valituksia, joilla voidaan myös aloittaa kullankonekaivu vesioikeuskäsittelyn jälkeen.

"Olemme hävinneet valitukset, sillä konekaivu jatkuu kansallispuistossa. Se vain osoittaa, miten puutteellinen lainsäädäntömme on", luonnonsuojelujohtaja Matti Helminen metsähallituksesta sanoo. Konekaivu ei hänestä sovi kansallispuistoon. "Samaa leipää ei voi syödä ja säästää. Jos kaivostoiminta katsotaan tärkeämmäksi niin lakkautettakoon sitten Lemmenjoen rauhoituspäätös."

"Kullan konekaivu aloitettiin Lemmenjoella ennen kansallispuiston perustamista. Metsähallituksen virkamiesten olisi kannattanut keskustella ennen valitus-
tehtailua kauppa- ja teollisuusministeriön virkamiesten kanssa. Meillä on tiedossa kaivoslain sisältö ja sen tarkoitus", ylitarkastaja Urpo Salo kauppa- ja teollisuusministeriöstä sanoo.

Valitusten kulut langenneet kaivajille

Metsähallitus on Salon mukaan tehnyt Lemmenjoen asiassa parikymmentä valitusta ja hävinnyt ne kaikki. "Valitettavasti kallit oikeustaistelun kulut ovat langed neet kullankaivajille. Hallintovalituksessa niitä ei tuomita valittavalle virkamiehelle."

Metsähallitus voi valittaa vesiylioikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mutta vesiylioikeuden päätöstä pidettäv neen lopullisena.

LÄHETYS/FORSEDEL

Toimittaja	Nro
Levittäjä	Nr
Postitoimipaikka	Päiväys
Postinumeron	Datum
Postinumeron	Tilauspvm.
Postinumeron	Best. dat
Vastaanottaja	Toimitus
Mottagare	Leveransdag
A. ALHONEN	Toimitustapa
	Leveranssätt
	Evvick-Ly
	Oms reg

Kuljetus
Vaikäläytystä Taloon

(P. Postila)

1100 02

ALY 6% 66 00

Terve!

Kuulni olevan sinun
työssä ja pyys
laittamaan lasten
sinulle. Hyvää mykseyä
ja toivon teille: RH

851185

Eventuella anmärkning mot denna faktura bör göras inom 8 dagar.

Pvm. Datum

Vast. ott. Mottagare

-150-
1995

TULO 3.7. MARTINIISKONPALOLLE HUHTAMELLAN TUOMANA. LÄMMINTÄ, PALJON SÄÄSIÄ. POSTILAN PEKKA ON SYYSKÖHÄLLÄ KARTANUT PUITA UDELTA VALTAUSENTAMME, JOKA TÄNÄ KEJÄNÄ LIITETÄN KAIVOSPIIRIIN. ALEUKOKOUS ON IVALOSSA 10.7 JA RAJANKÄYNTI NOIN 15.7. MAANMITTAUSTEKNIKKO ILKKA OLLILA KERTOI, ETTÄ INARIN - ANGELIN TIELTÄ LÄHTEE PORUKKA MERKITSEMÄN KARIN TIENTÄ. TIELINJASTA TULEE 5 METRIÄ LEVEÄ JA 38 KILOMETRIÄ PITKÄ. TIELINJAKSEN JÄLKEEN LAAJENNETAAN KARIN JA MINUN KAIVOSPIIREJÄ.

RAMI ON HANKKINUT TELAKETJUKAIVURIN. RÄNNITYS ON KÄYNNISSÄ.

10,2 g

6.7.1995

ENSIMMÄISISTÄ MONTISTA ON TULUT KULTAA VARTTIKUN VERRAN:

I PESU	HIENO	66,8 g	
	KARKEA	49,7	
II PESU	HIENO	23,8	} "LAIHAA LAITAA"
	KARKEA	21,5	
III PESU	HIENO	43,4	
	KARKEA	30,7 (SUURIIN MAPPU 10,2)	

KARKEA KULTA JAKAUTUU SEURAAVIIN KOKOLUOKKIIN:

I	KESKIPAINO	0,2 g (0,05-0,3)	44,6
II	---	0,7 (0,3-1)	28,2
III	---	2 (1-4)	18,9
IV	---	ISONUS 10,2 g	

SABOTAASI: RAMIN VANHAN KAIVINKONEEN KAKSI KENGASTA PUHKAISTU. TOISESSA SISÄKUMISSA NELJÄ PISTETTYÄ REIKÄÄ, TOISESSA KAKSI. YLLYTIN RAMIA ILMOITTamaan TIHTYTYSTÄ POLIISILLE, LUPASI SOITTAA.

-151-

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentolasema 99800 IVALO Puh. 9697-427 41 NMT 949-391 621		TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From	Pvm/Date	Hinta/Price	Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä, jota varten se on asetettu. Kuljetusehdot ovat lokakuun 12. päivänä 1929 Varsovaassa tehdyn yleissopimuksen sekä siihen myöhemmin tehtyjen muutosten mukaiset. This ticket is valid only for the flight for which it was issued. Transportation under this Ticket is subject to the rules relating to liability established by the Convention for the Unification of Certain Rules Relating to International Transportation by Air Signed at Warsaw October 12, 1929.
Mihin To			
Kautta Via			
Matkustajan nimi Name of passenger <i>Alhonen</i>		Hyväksytty/Issued Pvm/Date Allekirj. Signed <i>3.7.51</i> <i>Ref</i>	

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentolasema 99800 IVALO Puh. 9697-667 741 NMT 949 391 621		TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From	Pvm/Date	Hinta/Price	Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä, jota varten se on asetettu. Kuljetusehdot ovat lokakuun 12. päivänä 1929 Varsovaassa tehdyn yleissopimuksen sekä siihen myöhemmin tehtyjen muutosten mukaiset. This ticket is valid only for the flight for which it was issued. Transportation under this Ticket is subject to the rules relating to liability established by the Convention for the Unification of Certain Rules Relating to International Transportation by Air Signed at Warsaw October 12, 1929.
Mihin To			
Kautta Via			
Matkustajan nimi Name of passenger <i>Alhonen</i>		Hyväksytty/Issued Pvm/Date Allekirj. Signed <i>3.7.51</i> <i>Ref</i>	

 Ivalon Lentopalvelu ky PPA 2 Lentolasema 99800 IVALO Puh. 9697-667 741 NMT 949 391 621		TILAUS- JA KUVAAUS- LENTOJA	Lentolippu Flight Ticket
Mistä From	Pvm/Date	Hinta/Price	Tämä lippu kelpaa kuljetukseen ainoastaan sinä päivänä ja sillä reitillä, jota varten se on asetettu. Kuljetusehdot ovat lokakuun 12. päivänä 1929 Varsovaassa tehdyn yleissopimuksen sekä siihen myöhemmin tehtyjen muutosten mukaiset. This ticket is valid only for the flight for which it was issued. Transportation under this Ticket is subject to the rules relating to liability established by the Convention for the Unification of Certain Rules Relating to International Transportation by Air Signed at Warsaw October 12, 1929.
Mihin To			
Kautta Via			
Matkustajan nimi Name of passenger <i>Alhonen</i>		Hyväksytty/Issued Pvm/Date Allekirj. Signed <i>3.7.51</i> <i>Ref</i>	

9.7.-95 KLO 18.35 "VAKOILULENTO". VESITÄBO, ILMEISESTI HUHTAMELLA TULI MATALALLA LENTÄEN MARTINUSKONPALON YLI, KÄARTOI KÄMPÄN JA MONTTUNI YLI JA KATOSI LEMMENJOEN SUUNTAAN. VIRANOMAINEN? MEDIA? JOKU MUU UTELIAS?

10.7.

KIRKAS VILKEÄ AAMU. KLO 9.00 ALKAA IVALOSSA KÄIVOSPIIRILÄÄJENNUKSEN ALKUKOKOUS, JOSSA MINUA EDUSTAA LAHTELAINEN ASIANAJAJA. SAMALLA KELLONLYÖMÄLLÄ LÄHTEE KÄRIN TIE-LINJAUSPORUKKA MAANMITTAUSTEKNIKKO ILKKA OLLILAN JOHDOLLA IWARIN - ANGELIN TIETÄ KOHTI KULTAMAITA.

11.7

VÄÄRTILLÄ KULTAKOURE: TÄRYSEULA NAPUTTI EILEN ILLALLA AINAKIN KLO 23 SAAKKA JA TÄNÄ AAMUNA ALKOI KONEITTEN HURINA KAHDEKSALTA.

12.7

KOVA LUOTEISTUULI, PILVISTÄ, LÄMMINTÄ EHKÄ 6-7°!

KLO 16.00 RAJANKÄYNNIN "ALKUKOKOUS". LÄSNÄ: Toimimme Angelin suunnosta, meikkien huolto-uhoa n. 39km vesisatassa

Jillie Orelli
Kheerdt
Rak

PÄÄKKA SÖ KÖNPIJÄ

13.7

KÄIVOSPIIRILÄÄJENNUKSEN ALKAA. KOVA LUOTEISTUULI, PILVISTÄ. SÄÄTIEDOTUS LUPAA PÄIVÄLÄMPÖTILAKSI 5-10° JA SADETTA.

14.7

TUTUSTUMUKSEN KULLANKATTI KÄRIN JA MENETELMIIN. VESIMÄNTI-PEEROTIN KORTTI NRO 2/95,

Oh. Bl.

15.7.

SYNTYMÄPÄIVÄ. SÄÄSKET KIUSASIVAT YÖLLÄ. TUULI ON TYYNTYNYT JA ILMA VÄHÄN LÄMMENNYT. LAPIN MIES PUHUU RADIOSSA VIISAITA: "JOKKAISELLA IHMISELLÄ ON KAKSI TURHAA PÄIVÄÄ, EILINEN JA HUOMINEN."

16.7

KESÄ! ÄURINKOINEN AAMU, SININEN TAIVAS. 12.7 SIIS LAAJENNETTIN KAIVOSPIIRIÄNI. 12.7 SAAPUI KÄMPÄLLENI KÄRIN HUOLTOURAN LINJAUSPORUKKA: ILKKA OLLILA, KARI MERENLUOTO JA MIKA TELILÄ. MIKA AJOI PERÄKÄRKYLLÄ VARUSTETTU MÖNKIJÄÄ, SAMAA JOLLA KANGAS-JALLU RAHTASI KRP:IN NUUSKIJAITA KOLME VUOTTA SITTEN. PORUKKA OLI MERKINTÄ 39 KILOMETRIÄ TIELINJAA KOVASSA LUOTASTUULESTA JA VESIJÄSTESSÄ NOIN 5° LÄMPÖTILASSA TÖPTEN TELTASSA. TURKAN PEKAN YLÄMIESSILLÄ TARJOILEMA PIRTU MENI OIKEISIIN SUIHIIN. MÄRKÄ JA NÄLKÄINEN PORUKKA TYÖNTI KÄMPÄÄN JA SANOI SIRKKA-LIISALLE: "RUOKAA". ILJETYS SYNTYI HETKESSÄ JA RUOKATYYPIKSI TARJOILTIN GINIÄ ISOISTA NELIKULMAISESTA PULOISTA. 13.7. KLO 9 ALOITETTIN HONNAT: PIRTUKATTIY HUULEEN JA TUNDRAN TUULEEN! KÄRIN KAIVOSPIIRIÄ LEVENNETTIN MARTTINISKAMPALON PUOLELTA JA MINULLE MERKITTIN 350 METRIÄ PITKÄ JA 100 METRIÄ LEVÄ ALUE SEKÄ SINNE JOHTAVA 250 METRIÄ PITKÄ JA 10 METRIÄ LEVÄ AJOURA. MINUN TALKKOPORUKKAANI KUULUivat RAIMO KANAMÄKI, VEIJO MINKKINEN JA WLADIMIR NIKELSKIJ KÄVERÄNEN. RAIMI SÄHÄSI LINJAT AUKI, MINÄ KILKUTELIN PIILULLA NUMEROT PYYKEITIN. PÄÄSIN TAAS AMPUMAAN KAKSI VALORAKETTIAKIN. ALUE ON TIHEÄÄ KOIVIKKOA EIKÄ KESKILINJAN TOISTA PÄÄTÄ VOINUT MUUTEN MÄÄRITELLÄ. SOVITULLA HETKELLÄ APMUIN KAKSI MERKKIRAKETTIA MINUN TIN VÄLEIN JA ILKKA OLLILA SAI NIIN TARKAN SUUNNAN, ETTÄ LINJA OJUI METRIN VERRAN SIVUUN AMPUMIS-PISTEESTÄ! KOIVUA KÄÄNTÄMONTA KUUTOTA. SIRKKA-LIISA HOITI MUONITUKSEN MAULLIKKAASTI TIVOLIN KÄMPÄLLÄ: LIHAPERUNAJOPPAA, SEKAHEPÄLMÄKKISSELIÄ, KAHVIA YM.

14.7.1995 KÄVI MONNILLA LAPIN VESITUTKIMUS OT:IN JOHTAJA OLLI SALO OTTAMASSA VESINÄYTTEITÄ JA TUTUSTUMASSA VESIJEN SUOJELURAKENTAMISEEN. SEURAAVA KÄYNTI — VIIMAINEN TÄNS VUONNA — ON 3-4 VIIKON PÄÄTÄ, VESIASIAT HYVIN, PUSKUNJAN VEDESSÄ VAIN VÄHÄINTÄ SAMEUTTA, JOKA EI VAIKUTA LEMMENJOKKEEN.

Kaija Niehoff myy kultaa ja tietää, että... Lapin kullassa on positiivinen, onnellinen lataus

- Lapin kullassa on erityisesti saksalaisten matkailijoiden mielestä "positiivinen lataus". Siksi sitä on helppo esitellä ja myydä heille, kertoo Arctic Gold -myymälää Kaunispään Huipulla pitävä kullankaivaja Kaija Niehoff.

Keski-eurooppalaisille ei tarvitse luoda Lapin kullasta myyntiä, koska se on heille jo sellainen.

- Lapin kulta on maasta löydettyä, siksi myyttistä ja positiivisen latauksen omaavaa. Sitä ostetaan ja käytetään ensi sijaisesti amulettina, onnentuojana. Kallioperästä peräisin olevalla kullalla ei samanlaista taikaa ole. Sulatetusta kullasta tehtyjen korujen aikaisempia vaiheita puolestaan on mahdoton seurata. Sen omistaja on saattanut kokea paljon tuskaa ja onnettomuutta, Niehoff sanoo.

Hän uskoo kullan sopivan mitä parhaiten myös kansainvälisen matkailun vetovoimatekijäksi ja tuntee jo nykyisin olevansa kuin kotonaan Kaunispään Huipun kansainvälisessä ilmapiirissä. 15 vuotta Keski-Euroopassa ja siellä omaksuttu kielitaito ja ennenkaikkea saksalaisen mentaliteetin tuntemus ovat suureksi avuksi.

Lappi ja kulta tuttuja asioita

Lappi on kuulunut aina olennaisena osana Kaija Niehoffin elämään huolimatta siitä, että hän on asunut 15 vuotta Keski-Euroopassa. Enonsa, kullankaivaja Yrjö Korhosen kautta Lappi, Lapin kulta ja kultahistoria ovat hänelle tuttuja.

Palattuaan Suomeen oli lamakausi jo pitkällä, joten työtä omalta alalta oli mahdotonta löytää; tuli tehdä kaikki Inari-Helsinki -akselilla.

Nyt jo toistakymmentä vuotta on kullankaivu Lemmenjoella ollut Kaijan ja hänen miehensä Raimon elinkeino.

Viime syksynä heille tarjoutui tilaisuus aloittaa Kaunispään Huipulla kullan ja kultakorujen myynti. Kaijan mielestä mikään ei olisi ollutkaan luontevampaa kuin itse löydetyn kullan myynti omassa myymälässä, varsinkin kun Jarmo Lappalainen Inarin Hopean myymälässä samalla paikalla oli tehnyt suuriarvoisen uranuurtajan työn.

Yhteistyökumppaniksi kultamyymälään löytyi Pekka Väätenen Turusta.

Näin syntyi Arctic Gold, kulta-, hopea- ja korumyymälä, Kaunispään Tuliastuvan yhteyteen. Myynnissä on mm. aitoja Lemmenjoen kultahippuja, Aarne Alhosen Lemmenjoki-koruja, Inarin Hopean perinteisiä sekä nykyaikaisia lapinkoruja sekä Seppo Penttisen koruja.

Kultahippunäyttely Huipulla

Kesän aikana Kaunispään Huipulla on Geologisen tutkimuskeskuksen kokoelmista näyttely Suomen suurimmista kultahipuista. Luonnollisesti esillä ovat vain kopiot, mutta tarkat sellaiset.

Samoin esillä on kullankaivaja Yrjö "Karhu" Korhosen palkintokokoelma hänen kullankaivukilpailuissa voittamistaan mitaleista ja pokaaleista.

Vesa Luhta on tutkinut kultamaita ja kullankaivun historiaa Lapissa. Oma kokemusta kullan etsinnässä miehellä on 17 vuoden ajalta.

Kaija Niehoff tuntee kullan ja saksalaiset. Mikä sopisi kullankaivajalle paremmin kuin kulta- ja korumyymälän pitäminen! Myös itse kaivettu kulta on siellä kaupan.

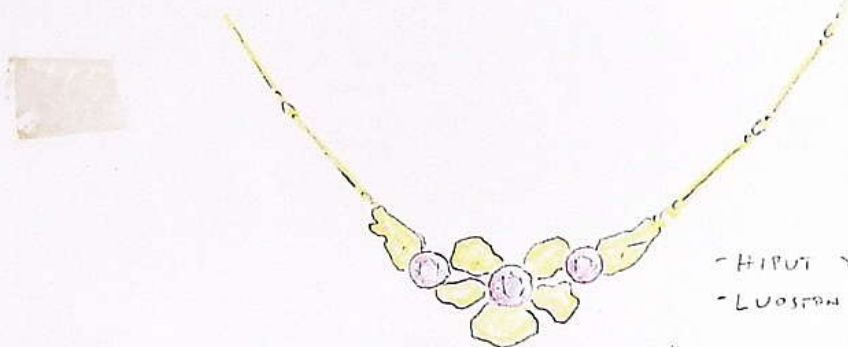
18.7

-155-

TOISSAPÄIVÄNÄ KÄVINNE PETRONELLAN HUIPULLA, ITÄPUOLISELLA. TUTKINNE LUMIKVARTSEJA, MUTTA KORUKÄYTTÖÖN SOPIVIA PALJOJA EI LÖTTYNYT. MAL-
SEMAT OLIVAT KAUNIIT, SÄÄ AURINKOINEN JA TUULINEN, RAMI RÄN-
NITTÄÄ LUPAANNA NÄKÖISTÄ MAATA, MONTTU ON MUUTAMAN METRIN
PÄÄSSÄ PAIKASTA JOSTA VIIME KESÄNÄ KAINOIN LAPIDOLLA KOLMEITA KUU-
TIOSTA 18 GRAMMAA KULTAA, PUOLET KALLASTA, LUTIKASTA YLÖSPÄIN.

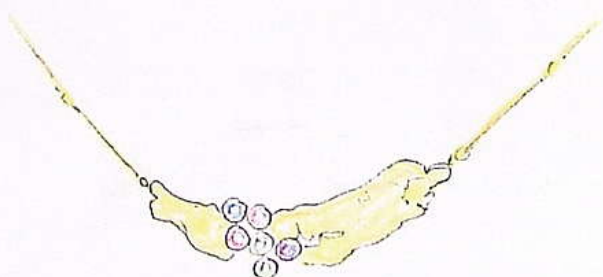
KAIJA MYI KORUJA KAUNISPÄÄN HUIPULLA ARCTIC GOLD-MYYMÄLÄSSÄÄN.
EILEN KAIJA OLI ILMOITTANUT RAMILLE PUHELINESTA PANKKEINSA PANKKI-
TILILLENI 20.000,- MARKKAA RAHAA MYNTITILILTÄ MYYDYIÄ KORUISTANI.

KAIJA ON MYYNUT 1992 TEKEMÄNI KAULAKORUN "SATEENKAAREN TUOLLA
PUOLEN" KORUN VÄHITTÄISMYYNTIHINTA ON NOIN 11.000,- MARKKAA

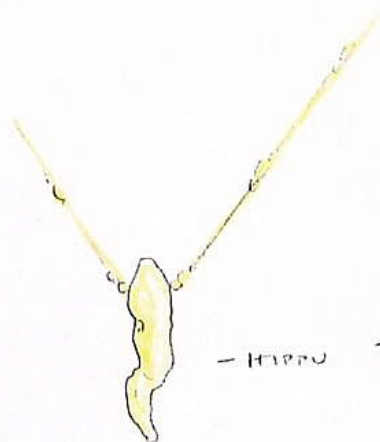

-HIPUT YHT. 5 G
-LUOSTON AMETISTIA

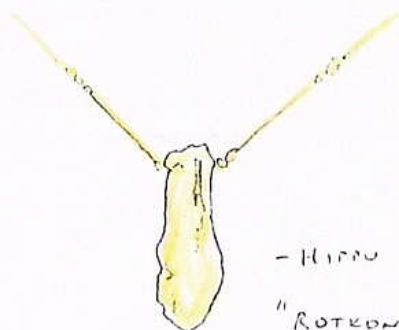
"RHODODENDRON LAPTONICUM"

-HIPUT 3 JA 1,5 G
-PIELAUDEN LORINKINTTI,
LUOSTON AMETISTIA,
LEMMINKÄISEN GRANATTEJA,
LUOMAN BERYLLIÄ
"SATEENKAAREN TUOLLA PUOLEN"

-HIPPU 3 G

-HIPPU 5 G
"ROTRON HARRE"

MISSIN HIPPUJA
JUEKA SARREN VALTAKUNSELTÄ
SUOMALAIKIA JALOKIVIA
AARNE ALHONEN 18.4.1992

19.7. 1995

-156-

TUULI POHJOISESSA. SATAA. AIKA LÄMMINTÄ. MAAMITTARI ON TAAS PAIKKALUNNALLA. JUKALLA JA OLLIKAISILLA ON KAIVOSPIIKIRAJANKÄYNTI. SIREKA-LIISA TEKEE MUNKKEJA.

20.7

PUOLIPILVINEN AAMU, TUULI POHJOISESSA. LÄMMINTÄ NOIN 10°. RAMI ON RÄNNITTÄNYT KOLME PÄIVÄÄ LAAJAA MONTTUA. VEDEN PUMPPAUS HIDASTA TÖITÄ, MAA ON LUPAAVAN NÄKÖISTÄ, KULTA-PITOISUUS TUTKIMUSTEN MUKAAN 0,5 - 1 g/m². MONTUN LAAJUUS ON AINAKIN 300 KUUTOMETRIÄ, JOSTA KULTAA VOI ODOTTAA TULEVAN 150 - 300 GRAMMAA. JOEUI ISOMUSKIN VOI TULLA, MONTTU ON LINJASSA, JOSTA ON LÖYTÄNYT 103,38 JA 17 GRAMMAN HIPUT VUOSINA 1954 JA 1987 - 88.

21.7

10,6 g (KOSTEUDEN HAIHDUTTUA 10,5 g)

ISON MONTUN RÄNNIN PESU. SUURIN HIPPU 10,6 g, SEURAAVAKSI SUURIN 3 g, LISÄKI KYMMENKUNTIA 1 - 2 g HIPPUJA. RINHOISTA SÄSTIIN MYÖS MUUTAMA KAUNIS KORUNDI. HYVÄ RAMI!

ISON MONTUN TILAVUUS LIENEE 400 M³. KULTAA TULI YHTÖNSÄ 333,5 GRAMMAA, JOSTA HIENOA (RAEKOLO ALLE 2 mm) 233,9 GRAMMAA JA KALKKETA KOLMHIIPPUA 99,6 GRAMMAA.

TEIMME RETKEN HEIKKILÄNOJALLE. KAUNIS KURU. JOEUI OLI VUOSIA SITTEEN KAIVANUT TÖRMÄSTÄ ESIIN ISON LUTIKVARTTILOHKAKSEN. PILKON SIITÄ MUUTAMAN PALANEN KORUMATERIAALIKSI.

22.7

LÄMMIN PILVINEN AAMU. SÄÄSKÄÄ ON VIELÄ PALJON. EILEN KÄVELIINME KARHUOJAN VARTTA LEHTENJÖEN RANTAAN. KAUNIS KANJONI! KOPUTTELIN KIVIÄ; KAUNIN VÄRISIÄ GRANAATTIKITETÄ KALLIOLOHKAREISSA. MUUTAMAN PÄIVÄN TYÖLLÄ VOISI LÖYTÄÄ JOKUNEN JÄLKEIN KIRI. KARHUOJAN PUOLI VÄLISSÄ ON KÄMPÄ JA MONTTU. SYNKÄN NÄKÖINEN PAIKKA, LEHTIMÖEN VEIKON TYÖMAA JA ASUNTO.

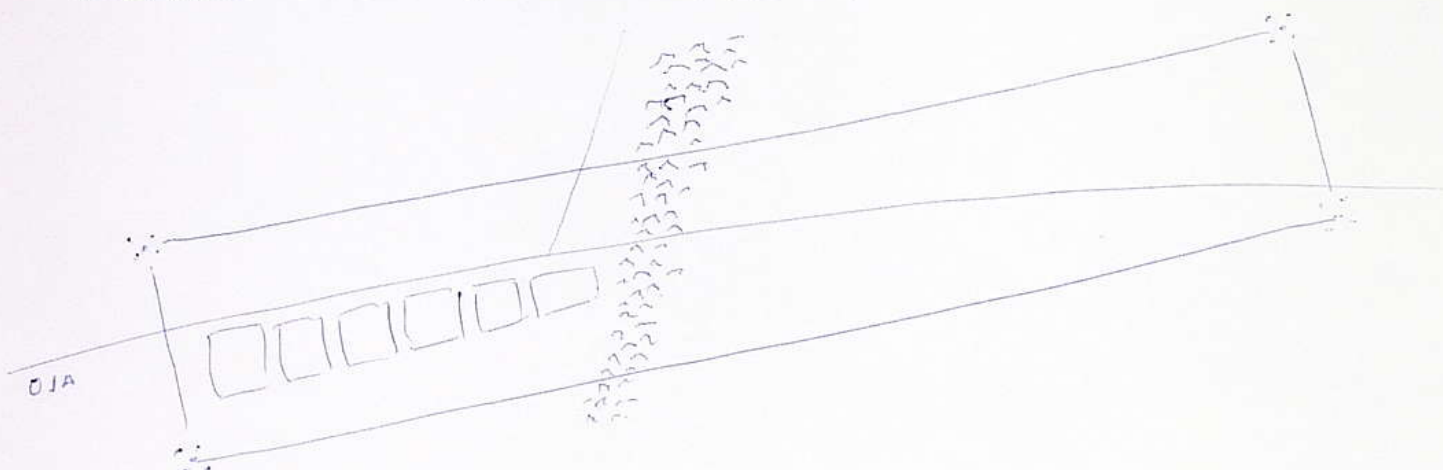
28.7

-157-

LÄMMINTÄ, PILVIÄTÄ, KOVA KAAKKOISTULI. TÄRTSEULAN NAKUTUS KUULUI MONTULTA YLI PUOLEN YÖN JA ALKOI AAMULLA JO YHDEKSÄN NURKILLA. RAMI TEKEE MONTTUA REUNAA, JONKA KULTAPITOISUUS ON NOIN $0,2 \text{ g/m}^2$. MAA TOSIN NÄYTTÄÄ PAREMMALTA KUIN AIEMPIEN MONTTUSJEN KOHDALLA SANASSA LINJASSA. POHJA ON RAPAKALLIOTA, PAIKOIN KOVA SÄLÖKALLIOTA. RAMI LÄHTEE TANKAVALAN KISOIHIN 2-3 PÄIVÄ EDELLI JA SUUNNITTELEE SITÄ ENNEN TEKEVÄNSÄ MONTUN RIKKAASENKIN PAIKKAAN. KAIJA TIEDOTTI KAUNISPÄÄLTÄ ETTÄ TANKAVALAN KISAJÄRJESTÄJÄT HALUAVAT MINULTA KORULAHJOITUKSIA PALKINNOIKSI. VÄLITIN KAIJALLE ILMOITUKSEN, ETTÄ KORUJANI SAA LAHJOITTAA 10.000,- MARKAN ARVOSTA BRUTTO.

31.7

HELLETTÄ, AURINGONPAISTETTA. MONTUN POHJA MUUTTUU KOVAKSI KALLIOKSI. KÄMPÄLLE SAAKKA KUULUU KOVA KOLINA KUN RAMI KÄÄNTELEE KALLION LOHKOJA. ONKO KIVISÄRKÄSSÄ KULTAA ENEMMÄN KUIN RAPAKALLIOPOHJASSA?

NÄIN OUDON UNEN. OLIN MARTTI AHTISAAREN KANSSA KOEAJAMASSA JAGUAR - MAASTOAUTOA! AHTISAARI AJOI, MINÄ ISTUIN VIERESSÄ. AHTISAARI MAHTUI NIPIN NAPIN PENKIN JA RATIN VÄLIIN, AUTO KOLISI JA RÄMISI. IHMETTELIN KOLINAA MYYJÄLLE, OLINHAN PITÄNT JAGUARIA LAATUAUTOA. MYYJÄ VASTASI PAINOTTAEN JOKA SANAA: "KUN AHTISAARI AJAA AUTOA, SE VASTAA SITÄ, ETTÄ TAVALLINEN IHMINEN AJAA AUTOLLA KOLARIN."

HERÄSIN. RAMI OLI ILMEISESTI KOLISTELLUT MONTULLA YÖLLÄ JA KOLINA OLI TUOTTANUT OUDON UNEN.

PUDOLIPILVINEN LÄMMIN AAMU. HERÄSIN KOLAHTELUUN, POROT HIIPPAILIVAT KÄMPÄN PIHASSA. TAAK SAAPAT PIHAKUKAT KYNTÄ, HORSMAN LATVAT OVAT POROJEN HERKEJÄ. EILEN OLI HIRTMUINEN HELLE. KÄVIN PUROSSA UIMASSA MUUTAMAN KERRAN. TÄNÄÄN PESemme RÄNNIN, HUOMENNA RAMI LÄHTEE VUOKON LOMALLE.

2.8 (MONTTU VII)

MILJOONAMONTUN RÄNNIN PESU. 300 M³IN MONTUSTA TULI KULTAA 458,3 GRAMMAA! HIENOA, ALLE 2 MM Ø OLI 341,9 GRAMMAA JA KARKEAA 116,4 GRAMMAA. SUURIN HIPPU PAINOI VAIN 3,6 g. OSA MONTUSTA OLI NIPAN KAIVAMA MAATA. LIMNOLOGI MAREK KIVINIEMI LAPIN VESITUTKIMUS OY:STÄ PIIPPAHI KESÄN VIIMESELÄ NÄITTEENOTOLLA. PUSKUOJAN VESI ON KRISTALLINKIRKASTA. RAMI LÄHTEE HYVÄLLÄ MIELELLÄ TÄNKÄVAARAAN, VALVOTTUUN KOKO YÖN MONTULLA, VASKAUKSESSA JA PUHALLUKIESSA.

VI MONTTU, NOIN VUOKKO SITTE TEHTY ANTOI "LAHASTA REUNASTA" HIENOA 26,7 JA KARKEAA 22,7 GRAMMAA. SUURIN HIPPU OLI YLÄTÄVÄN 150 g, 2 g. MONTUN KOKO OLI 100 - 150 M³. (12.7-95 RÄNNITIS ANTOI LAHASTA REUNASTA ~ 40 g, SIIS MONTTU V)

3.8. Teuristemme Nipa Raumalan reijon pojalta Oulusta (Paan Raumala). Kuten ja Osmo Raaja.

6.8

RAMI ON TÄNKÄVAARASSA. SATELEE. MONTULLA ON HILJAISTA. KIERTO- VESIALTAAN VETTÄ EI PUMPATA INEITYSKENTTÄÄN 350 METRIN PÄÄN OJANVOMASTA KUTEN TOIDEN OULLESSA KÄYNNISSÄ. 3.8.-95 KLO 11.30 SÄTTUI TILAPÄINEN SAMENNUSPÄÄSTÖ, JOKA SAATTOI NÄKYÄ ILTÄPÄIVÄLLÄ MUUTAMAN TUNNIN AJAN PUSKUOJAN SUUN LÄHELLÄ LEHMENTJOELLA. RAMI OLI RAKENTANUT MILJOONAMONTUN JA KIERTOVEDIALTAAN VÄLIIN PATOVALLIN RÄNNITISMAISTA. TÄRKEIN OLI, ETTÄ VÄHÄINEN YLIVUOTO LIRUU VALLIN MATASTA KULMASTA KIERTOVEDIALTAAN JA SIITÄ EDALLEEN PARIN SELKETTYSALTAAN KAUTTA YLIVUOTO-OJAAN JOKA PÄÄTTI PUSKUOJAN. VALLIN STÖRTI KUITENKIN MUUTAMASSA MINUUTISSA AMITTAVAA AUKKO, JOSTA SAMEN VESI STÖRTI MUUTAMASSA MINUUTISSA ALTAIDEN KAUTTA YLIVUOTO-OJAAN JA PUSKUUN. VETTÄ HUJAHDI EHKÄ 200 M³. KOHTINA OLI KOVA. TULVAN LASKEUDUTTU KORJAILIIN LAPIOILLA PATOVALLIEN YLIVUOTOKOHTEJA JA OJAN KÄYTTÖÖN YHDEN LISÄALTAAN. KLO 14.40 LÖNSI MATASTA YLI MONTUN

-159-

LEHMAJÖELLE PÄIN KAAKKAEN VESITASO OH-CEV. JOS
OSASIVAT KATSOA, SAATTOIVAT NÄHDÄ PUSKUJAN LIEVÄSTI SAMEN-
TUNEENA, VESI KIRKASTI ILTAAN PÄINNESSÄ, JA ON OLLUT
SIITÄ LASKA KUONOLAN KOHDALLA LIEVÄSTI HARMAATA; 30 CM:N
SYVYDESSÄ OLEVAT OJAN POHJAKIVET EROTTUVAT SELVÄSTI.

LOIMAAN POJAT KÄIVÄT. ILONIN JOUKKO TIMOTA, VERO JA
JOUNI KEITTIVÄT TAAS PERUNOITA JA HÖRPPIVÄT PURKKIKALJAA.

9.8

POISLÄHTÖ HELIKOPTERILLA. HELISETIN LENTÄJÄ ARI TIITTANEN ON
LENNÄTTÄMÄSSÄ GEOLOGEJA KÄSIVÄLLESSÄ. HÄN ON LUVANNUT POIMIA
MEIDÄT TIVOLIN KÄMPÄLTÄ PALUULENNOOLAN TUKEKOHTAANSA INARIN
KALASATAMAAN. VARMISTUSPUHELUSSA ILMENEÄ, ETTÄ KOPTERI ONKIN
INARISSA, JOSTA SE LENTÄÄ TIVOLIIN TUODEN MUKANAAN RAMIN,
WITRAKTORIN MEKANIKON JA KAIVINKONEN MOOTTORIN OSIA. ME
PÄÄSEMME PALUUKYTTÄNÄ ~~IN~~ INARIIN TONNILLA. MUKAVA PÄÄSTÄ
KOTIMATKALLE SAUNONENA, PIKKIKENGISSÄ

22.8. -95

HISTORIAN SUURIEN HAVINAA KOTONA HOLLOLASSA. KLO 14
RAMI SOITTAA PUSKULTA KYSELYN MITEN ISO HIPPU JAETTAAN
JOS SELVÄINEN LÖTTY. PALAAN RAMIN MIEHEN SELVÄN
SOPIMUSKOH DAN, JONKA MUKAAN "SUURIN HIPPU JA ARVOKKAIN
JALOKIVI KUULUU ALHOSELLE." RAMI LOPETTAA PUHELUN
MUTTA SOITTAA VIIDEN MINUUTIN KULUTTA: "OLET RIKAS
MIES, LÖYSIN ÄIKEN RIHLASTA 130-GRAMMISEN"

SOITIN KAIJALLE KAUNISPÄÄLLE JA PYYDIN HÄNTÄ HAKEMAAN
HIPUN TURVAAN, JULKISTETTAVAKSI JA ESILLE KAUNISPÄÄLLE.
IVALON LENTOSEMAN PÄÄLLIKKÖ MATTI SURVARI HAKI HIPUN
OH-PEP:ILLÄ. TÄRKEISTETTU PAINO ON 127,71 GRAMMAA.
HIPPU ON PIENI PAINOONSA NÄHDEN, PAKSU KIMPALIE TIIVISTÄ
KULTAA, SUURIN MITTA ~ 35 MM.

KAIJA TIEDOTTI LÖYDÖSTÄ STT:ILLE KLO 21 JA PUOLEN
TUNNIN KULUTTA ILMESTI UUTUEN TEKSTI-TV:N RUUTUN,
MINÄ SOITIN LAPIN KANSAAN, JOSSA SATUMOLTA PÄIVYSTÄ
KLO 17 TOIMITTAIN MERJA VEHMAS, KOUKUKAVERI ALEMMASTA
LUOKALTA LAHDEN KULTASEPPÄKOULUSTA.